

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı

10 Aralık 2022 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750)

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 9/12/2022 tarihli görüşmelerinde Bursa Barosu Çevre Komisyonu Başkanının bir ifadesine ilişkin açıklaması

Sayfa

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU

2'nci Toplantı

10 Aralık 2022 Cumartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu 13.38'de açıldı.

Komisyonunda görüşmelerine 9/12/2022 tarihli 1'inci Toplantıda başlanan Bursa Milletvekili Efkan Ala, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ve 46 Milletvekilinin, Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750), maddelerinin görüşmeleri de tamamlanarak kabul edildi.

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 9/12/2022 tarihli görüşmelerinde Bursa Barosu Çevre Komisyonu Başkanının bir ifadesine ilişkin açıklama yaptı.

(2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın verdiği önerenin oylanmadığı gerekçesiyle 3'üncü madde üzerinde tekririmüzakere açıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 17.06'da toplantıya son verildi.

10 Aralık 2022 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.38

BAŞKAN: Tahir AKYÜREK (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Metin YAVUZ (Aydın)

SÖZCÜ: Jülide İSKENDEROĞLU (Çanakkale)

KÂTİP: Burhan ÇAKIR (Erzincan)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Toplantıyı açıyorum, çoğunluğumuz var ve 1’inci maddeyi okutarak toplantımıza başlıyoruz.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ()*

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, şöyle bir değerlendirme yapacak olursam... Gördüğümüz kadarıyla kanunun zaten genel gerekçeleri önümüzde. 1’inci maddeyle amaç, kapsam konusu belirlenmiş. 2’nci maddede yer alan tanımlar düzenlenmiş. 3’üncü maddede alan sınırları bütünlüğü, kullanım koşulları değerlendirilmiş. 4’üncü maddede alan planlarının niteliği, yapım, yürürlüğe girme süreci ile geçiş dönemi, koruma esasları, kullanma şartlarının yürürlük kazanma sürecine ilişkin düzenlemeler var. 5’inci maddede alan komisyonunun görev yetkileri, çalışma, usul ve esasları düzenlenmiş. 5’inci maddeyle ilgili arkadaşlarımızın da hazırladığı bir teklif olacak çünkü öneriler üzerine jeoloji mühendisi ve harita mühendisi de bulundurulması konusuyla ilgili. 6’ncı madde danışma kurullarının görev ve yetkileri, 7’nci madde bütçeye ilişkin, 8’inci maddede Başkanlığın kanundan doğan görevlerini yerine getirirken bazı kanunlardan muaf olmasına ilişkin düzenleme, 9’uncu madde alanın ve alandaki orman dokusuna yönelik hükümlere aykırılık hâlinde uygulanacak cezalara ilişkin, 10’uncu madde ise Uludağ alanı sınırları içerisinde kalan kamu taşınmazlarının Başkanlığa tahsisi, Başkanlık personelinin özlük haklarının belirlenmesine ilişkin düzenleme önerisi. Geçici maddede Başkanlığın teşkilatlanması tamamlanıncaya kadar o süreçle ilgili geçici düzenlemeler ve yürürlük maddesiyle kanun teklifi sonuçlanmış olacak inşallah.

1’inci maddeyi okutuyorum:

ULUDAĞ ALANI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1 -(1) Bu Kanunun amacı; doğal ve turistik değerler açısından büyük öneme sahip Uludağ bölgesinin, doğal sit alanları ve diğer korunan alanlar ile birlikte kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi ile alanda yürütülen faaliyetlere ilişkin hususları düzenlemektir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – İkiisi aynı mahiyette üç önerge var.

Aynı mahiyetteki önergeleri, aykırı önergeden başlayarak okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

(*) (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi 09/12/2022 tarihli 1’inci Toplantı Tutanağı’na eklidir.

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün de Komisyona katıldık, arkadaşları da dinledik. Şimdi, burada, yapıcı olarak düzeltilmesi gereken ve hassasiyetle üzerinde durduğumuz 3 tane konu var. Bunun gerekçeleri de... Yaban hayatının korunması; millî parkların, orman alanının korunması, sit alanlarının korunması, aynı zamanda da endemik bitkilerin, sadece Uludağ'da olan türlerin korunmasıyla ilgili bu düzeltmelerin yapılması gerektiğini söyledik. Ancak, bugün -tabii, daha yeni başlıyor, süreç içerisinde göreceğiz- bunları bir tekrarlamakta fayda var. Temel olarak yaklaşık 2 bin hektara çıkan alanın şu anki mevcut hâli 700 hektar civarında. Koordinatların düzeltilmesi... Ki biraz önce saydığım 4 husus dikkate alınarak en azından mevcut alanında kalması gerektiğini yani 700 hektardan 2 bin hektara çıkartılmaması, çıkartılacaksa da daha çorak, bitkinin yetişmediği “maden bölgesi” denilen bölgeye çıkartılması gerektiği hususu...

İkinci konu da bu alanların artırılmasının Cumhurbaşkanına verilmesi yetkisi. Bunu Kapadokya'da gördük, yaşadık. Kapadokya Alan Başkanlığı çıktıktan sonra millî parklar sınırından çıkartıldı ve bölge, tek bir kişinin imzasıyla, kararnameyle büyütülüp küçültülebilecek hâle geldi. Bu konunun da kanun teklifinden çıkartılması gerektiği yani Cumhurbaşkanı yetkisinde olmaması gerektiğinin bir kez daha altını çiziyoruz.

Diğer bir konu da millî parklar kapsamında bu alan başkanlığı oluşsa dahi çıkartılmaması konusu. Çünkü Kapadokya örneğini bir kez daha, yaşadığımız bir örnek olduğu için ifade ediyorum. Daha sonra millî park alanından çıkartıldığında, çıkartılma yetkisi verildiğinde... Şu anda çıkmayabilir ama...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şu anda çıkmıyor ama.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ama kanunlaştıktan sonra Cumhurbaşkanı bu yetkiye...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani teklifin ilk hâlinde bu konu vardı. Arkadaşların da uyarısı üzerine millî park olmaktan çıkarılmayla ilgili cümle çıkartıldı. Çıkartıldı, değil mi Hakan Bey?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bir kararnameye bakar ya.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Kanunda yok.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Bilgi verebilir miyim?

ERKAN AYDIN (Bursa) – Tabii.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yok, konuşma bitsin de...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hayır, şöyle: Ona göre konuşma.. Çünkü kanunda bu teklif yok şu anda, değil mi?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bakan Yardımcısı, Cumhurbaşkanına “Çıkarma.” mı diyecek?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Bu hak zaten kalkıyor.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ha, otomatikman kalkıyor?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Kanunla kalkıyor.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Zaten bir daha, tekrar uğraşmıyorsunuz; bir seferde hallediyorsunuz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Kanunla, bir seferde değil.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ha, tamam. Geçen sefer 2 işlemde yaptığınızı şimdi tek bir işlemde yapıyorsunuz yani.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Siz bir açıklama yapın bakalım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; saygılar sunuyorum.

Durum şudur: Kapadokya Alan Başkanlığı, Kanun’la alandaki millî park, turizm, arkeolojik sit alanları gibi koruma statülerini kaldırılıp koruma statüsü altında, alan başkanlığı çerçevesinde, alan yine bir koruma statüsüne kavuşturuldu. Sadece ve sadece orada doğal sit yetkileri... Kapadokya Alan Başkanlığı Komisyonunun kullanması kaydıyla doğal sit statüsü kalktı. Millî parkta icrai faaliyetlerin Millî Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi gerektiği için... Öyle bir zorunluluk kalktı. Aynı sistemi, Kapadokya’daki bire bir aynısını burada da... Doğal sit statüsü kalıyor, Uludağ Alan Başkanlığı Komisyonu doğal sitle ilgili her türlü karar alma yetkisine kavuşuyor ama oy birliğiyle almak zorunda. Lakin, diğer koruma statüleri, turizm merkezi ve millî park statüsü kanunla, kanun maddesiyle kalkıyor.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Tamam, şimdi, bunu da netleştirmiş olmak bir taraftan da konunun anlaşılması açısından iyi oldu. Tabii “Oy birliğiyle alınacak.” diyor ama orada seçilecek, 11 üye sanırım, zaten hepsi Hükûmetin atadığı üyelerden oluşacak.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Bugün de öyle.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Tamam, işte, bugün de öyle olduğu için oy birliği ya da oy çokluğunun çok bir anlamı yok; o anlamda söylüyorum. Neticede tepeden gelecek bir talimatla bu işin olabileceği çok açık.

Diğer bir konu da bu alana, zaten sit alanından dahi çıkarma yetkisi verildiğine göre bunların, bu hâliyle geçmesinin yanlış olduğunu, bu konunun Komisyon bitmeden düzeltilmesi gerektiğini, ha, Komisyonunda düzeltilemiyorsa Genel Kurula gelme aşamasına kadar -işte, bir süre geçecek, ne zaman geleceksene aradaki vakitte- mutlaka ve mutlaka düzeltilmesi gerektiğini... Çünkü bunun ileride telafi edilmesi mümkün olmayan gerek yaban hayatına gerek su kaynaklarına gerek doğal havaya, temiz havaya ve endemik bitkilere, doğal bitki örtüsüne çok büyük zararı olacağı aşîkârdır. Buradan uyarıyı bir kez daha yapalım. Tutanaklara da geçmesi açısından bunu bir kez daha söylüyorum ve vakit varken bu düzeltilsin diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz Erkan Bey.

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Efendim, ben de çok teşekkür ediyorum.

Komisyon Başkanı ve Değerli Komisyon üyeleri, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi selamlıyorum.

Önemli bir karar alıyoruz. Dün bazı konuşmalar yapılmış. Umarım, Komisyon üyeleri yirmi dört saat sonra burada konuşulanlarla ilgili bir muhasebe yapmışlardır diye düşünüyorum. Çünkü yaptığımız iş ortada, sadece “Uludağ” kelimesinden ibaret değildir; Bursa’nın bundan sonra geleceğini doğrudan ilgilendiren temel bir kanun gibi düşünebiliriz ve öyle. Aslında, en çok üzüldüğüm şu: Bursa’nın 11 milletvekilinin âdeta Bursa’da yaşamıyormuş gibi böyle bir metnin altına imza koyup ve onu Bursa’nın bileşenleri, Bursa’nın diğer siyasal partileri, Bursa’nın diğer milletvekilleri, Bursa’nın sivil toplum örgütleri, Bursa Su Kolektifi, DOĞADER, çevre komisyonları bütünüyle hiçbir ama hiçbir kurumla görüşmeden buraya gelmiş olmaları. Elbette arkadaşlarımız Bursa’da yaşıyorlar ve yaşayacaklar, gelecekte de Bursa’da yaşayacaklar.

Şimdi, 229 sayılı bir teklifle geldi buraya, Komisyona. Aslında, şubat ayında bir ön alınmıştı fakat şubat ayından itibaren duruldu, bugün tekrar hızlıca gündeme geldi. Gerekçeye bakıyorsunuz, çok net, 1’inci maddenin de konusu bu; millî parkla ilgili yaşanan yetki kargaşası.

Değerli Komisyon üyeleri, biliniz, eğer yirmi yıllık iktidar sürecinden sonra Uludağ hâlâ endemik bitkilerini korumuşsa, bugün sıfır noktasına inmiş olan Nilüfer Barajı’ndaki suyun hâlâ bu noktaya kadar gelmiş olmasında da hâlâ “birinci ve ikinci gelişim bölgeleri” olarak adlandırdığımız, 7.000 dekar olarak konuşulan otellerin, inşa edilmiş bölgenin ve diğer bölgelerin bir entegrasyonun olmuş olması sizin “Bugün yetki kargaşası var.” dediğiniz yapılar sayesinde. Eğer bir iyilik varsa, olumluluk varsa bilin ki bundandır çünkü aslında, bu, aynı zamanda bir otokontrol sistemidir.

Kaldı ki Uludağ yetkisi çok net; 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu’na göre Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yönetilmektedir; kurum çok nettir, çok açıktır. 14’üncü maddesini de okuduğunuzda bu kanunun, aslında, Milli Parkların görev, yetki, sorumluluklarını bütüncül olarak ortaya koymaktadır. Başta Uludağ olmak üzere Türkiye’deki var olan bütün millî parkların aslında bu 14’üncü maddenin koruması altında olduğunu biliyoruz.

Elbette Orman Genel Müdürlüğü’nün de bir yetkisi vardır Milli Parklar Genel Müdürlüğü müsaade ettiği kadar; elbette BUSKİ’nin -Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresinin- Devlet Su İşlerinin, Osmangazi Belediyesinin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, Tarım ve Orman Bakanlığının, Sayın Başkanım, hepsinin orada bir görevi var ama bütün bu görevleri koordine eden, bir noktada tutan Milli Parklar Genel Müdürlüğüdür yani ortada bir yetki kargaşası yoktur ama siyaset ve ticaretin müdahale ettiği Uludağ’ın halktan, Bursa’dan, Türkiye’den, dünyanın en önemli doğal yaşam alanı olmasından koparılıp tamamen 3-5 kişinin rant ve kar amacı olarak imara, rantta, talana açma anlayışı olarak buraya gelmektedir, buna çok üzülmüyoruz çünkü ortada Milli Parklar Genel Müdürlüğü’nün yapmaya çalışıp da yapamadığı ne varsa bilin ki diğer kurumlardan kaynaklanmaktadır. Diğer kurumlar kimde? Diğer kurumlar da birbirine bağlı olarak iktidarın yönettiği kamu kurumları elindedir.

Yani soru şu: Ne yapmak istediniz de Milli Parklar Genel Müdürlüğü müdahale etti, yapmadı? Milli Parklar Genel Müdürlüğü’nün müdahale ettiği her şey, Değerli Başkanım, değerli komisyon üyeleri, halk yararınadır, Uludağ yararınadır, Uludağ’ın geleceği adınadır. Bakın, bir gerekçe de şu, diyorsunuz ki: “Turizme kazandıracağız.” Koruma ve kullanma dengesi denen bir kavram var, dünyanın yeni bir kavramı, çok da kıymetli bir kavram. Yani bu şu demek değil: “Ben Uludağ’a senede 5 milyon insan götüreceğim.” Böyle bir şey yok Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri. Uludağ’ın bir habitatu var, bir ekolojisi var; o habitat ve o ekoloji ne kadar insan yükü taşıyabiliyorsa, bir sezonda ancak o kadar götürebilirsiniz.

Bakın, şu anda ismini hatırlayamadım, Kuşadası’nda sanıyorum bir park var. O parka...

METİN YAVUZ (Aydın) – Dilek Yarımadaı.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Efendim...

METİN YAVUZ (Aydın) – Dilek Yarımadaşı.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Dilek Yarımadaşı'na siz istediğiniz kadar insan olarak gidemezsiniz; eğer on buçukta gittiniz, o gün oraya girebilecek insan sayısı kadar insan alınmışsa siz giremiyorsunuz, kapıdan dönüyorsunuz yani orada hem kullanma hem koruma aynı anda değerlendirilir ve ona göre bir çizgi çizilir, örneğin, o sayıdan daha fazla insan oraya alınamaz. Park, yol, yahut... Hani sizlere saygı duyarak söylemek isterim, gelmemişsiniz, olabilir ama Bursa milletvekilleri mutlaka gitmişlerdir; Uludağ'ın yollarının delik deşik edildiğini kim bilmiyor ki? Son yapılan yol çalışmalarıyla binlerce, binlerce, binlerce ağacın kesildiğini, yolların genişlediğini kim bilmiyor? Bütün herkes biliyor, bende onların o zamana dair fotoğrafları da var, bugün çok acil oldu, getiremedim, hepsi, ne kadar ağaç kesildiğine dair...

Başka bir şey söyleyeceğim. Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; dünyanın en pahalı teleferiği yapıldı. Dünyanın en pahalı teleferiği niçin yapıldı biliyor musunuz? Önceki vardı, o, yok sayıldı, çok büyük maliyetlerle Alman firmasına yaptırıldı; tamam. Neden trafik sorunu yaşadığımızı ben anlamıyorum. Birinci bölgeden ikinci bölgeye giden teleferik şu anda çalışmıyor. Maddi imkânsızlar olabilir, başka bir şey olabilir, kısıtlı şey gelmiyor olabilir ama siz ne kadar çok karayoluna müsaade ederseniz, ne kadar çok otoparka müsaade edersiniz, bilin ki Uludağ'ı o kadar fazla kirleteceksiniz, o kadar fazla; bunu çok net söyleyebiliriz. Kent merkezinden giden çok modern, çok pahalı bir teleferik var ama ne yazık ki teleferiğin kullanılma oranı yüzde 25-30; yüzde 70-75 kara yoluyla gidiliyor. Yani siz çevre yolu, otoban yapmayı düşünürseniz çevre yolu, otoban gider.

Bir başka şey şu; özellikle gerekçede söylemişsiniz, gerçekten bu çok acayip geldi bana, paylaşmak isterim Değerli Başkan ve Değerli Komisyon üyeleri: Ulaşım ve otoparktan bahsediliyor ama "Orada günlük konaklayanlar ile sürekli konaklayanlar arasındaki o düzensizliği giderecek yeni bir sisteme ihtiyacımız var." diyor. Değerli arkadaşlar, çok net söyleyeyim: Orayı bir grup zengin için organize ediyorsunuz, bir grup zengin için. Yani, Bursa halkının oraya günlük girmesi yasaklanacak. Niye? Doğrudan yasaklanmayacak da parası olanın girebildiği bir alan olacak, parası olanın kayak yapabileceği bir yer olacak.

VİLDAN YILMAZ GÜREL (Bursa) – Tam tersi.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben söylemiyorum, gerekçenizde söylüyorsunuz efendim. Keşke bu gerekçeyi okuyup gelseydiniz.

VİLDAN YILMAZ GÜREL (Bursa) – Tam tersi. Bursa halkı Uludağ'a çıkamıyor, biz onlar çıksın diye uğraşıyoruz.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Şu anda kimse kayamıyor zaten, merak etmeyin.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Başka bir şey, o başka ya.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yok, şu anda Uludağ'da falan kayılmıyor yani; kimse de tercih etmiyor, onu da söyleyeyim. Çok konuştunuz, hani, kusura bakmayın. Şu anda İstanbul'dan kimse Uludağ'a kaymaya gitmiyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Neden? Uludağ'ın sorunu mu? Değil. Ben bitireyim, siz de söyleyin.

Burada temel sorun -çok net ve ısrarla- şu: Milli Parklar Genel Müdürlüğüne engel olunuyor, Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün yaptığı bütün çalışmalara engel olunuyor. Eğer bir öneri varsa gidiyor Şehircilik Bakanlığına, orada kalıyor, oradan Turizm Bakanlığına... Arkadaşlar, biz Bursa'da

yaşıyoruz, o kurumlarla da diyaloglarımız var, yapmayın bunu. Bursa'yı siz biliyorsunuz, ben de biliyorum, bütün hayatımız Bursa'da geçti. Bu kadar insan bu işte “Burada bir sorun var.” diyorsa düşünmek lazım değerli milletvekili arkadaşlarım.

Size birazdan -belki sürem yetmeyecek- bu dönemin neler yarattığına dair çok somut örnekler vereceğim, o zaman belki anlayacaksınız neden buna karşı çıktığımızı. Eğer bunu bir konsensüsle, birlikte, gerçekten sorunları masaya yatırır bir şekilde oturup konuşabilseydik; sivil toplum örgütlerini, akademik odaların bütününe taşısaydık, onların fikirlerini alabilseydik; buraya gelmeden, bir Bursalı olarak hepimiz ortak bir anlayışla buraya getirip bir önerme sunsaydık bugün bunları konuşmuyor olacaktık ama “Biz çoğuz, biz bildiğimizi yaparız.” anlayışı doğru değil. Dolayısıyla, Uludağ'da ortaya koymuş olduğunuz “Alan Başkanlığı yönetim sistemi” çok net, çok net. Bundan önce gördüklerimiz gibi, özellikle Ürgüp, Göreme tüflerinde yaşanan sorunlar... Rüzgârın bile uçurduğu o tüflerin olduğu yere, hem de Açık Hava Müzesinin olduğu yere dozerle giriyorsak biz Uludağ için korkarız.

Bunun birçok örneği var, birazdan vereceğim, hiç şeye gerek yok. Ben çok şey yapmak istemiyorum, sadece derdimi anlatmaya çalışıyorum burada. Orada bir örnek vereceğim ben.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Orhan Bey, diğer maddelerde de konuşacak mıyız yoksa...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tamam Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Tamam.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bütünüyle baktığımızda, yapılan işler kesinlikle ve kesinlikle orada kafamızı karıştıran onlarca soru işaretiyle karşı karşıya. İmar yetkisini veriyorsunuz, sınırın genişlemesini-daralmasını veriyorsunuz; her türlü kamu kurumunu bütün her şeyiyle bu Komisyona devrediyorsunuz, her şeyiyle; birçok vergiden, değişik alanlardan devlete verilmesi gereken vergilerden, belediyeye verilmezken harçlardan, her şeyden muaf tutuyorsunuz ve kocaman bir Uludağ... Ya, Uludağ, Komisyonun değil Sayın Başkanım; Uludağ, halkın. Bakın, şu anda Bursa'nın en büyük su havzası, su havzası Bursa'nın; Bursa'nın ekosistemi kesinlikle oraya bağlı. Orası yeterli kar alamadığında, yeterli yağmur alamadığında... İşte, küresel ısınma ve iklim değişikliğinden bahsediyoruz. Karbon yutağı orası. Bugün zaten göğsünden hançerlenmiş gibi her tarafında maden, her tarafında mermer ocakları, her tarafında bor, diğer madenlerin kirlettiği sular... Yani bütüncül bakmak lazım. Eğer siz en yukarıdan kirlitmeye başlarsanız en altta “Bursalıların canı cehennem!” demek gibi bir şey olur ki... Biz doğru yapılan şeylere elbette olur veriz ama bunun doğru bir yöntem, doğru bir yönetim biçimi olmadığını çok net, çok açık bir şekilde söylemek lazım. Kaldı ki “millî parklar” meselesi... Dünyada çok kabul gören, dünyada değer gören, uluslararası alanda bir karşılığı olan kurumlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “Uludağ Yönetim Alanı Başkanlığı” denen bir yapı geliyor ve bu yapının hiçbir literatürde yeri yok ama hiçbir yerde yeri yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Orhan Bey, bir dakika daha süre veriyorum.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tamam Başkanım.

Diğer maddelerde yine çok net konuşacağım Değerli Başkanım ama çok net şunu söylüyorum: Düşüncemiz çok açık, çok net, 1'inci maddesinden son maddesine kadar bu yapılan sistem veya getirilmek istenen yapı, kesinlikle Uludağ'daki bir grup zengin ve onlara ilave olup zenginleşecek bir grup turizmcinin, tüccarın iktidar ortaklığıyla Uludağ'ı talan anlayışıdır. O yüzden itiraz ediyoruz, o yüzden sesimizi duyun diyoruz, o yüzden canımız acıyor.

Ben şimdilik sözlerimi buradan bitireceğim, daha sonra yine maddelerde söz almaya çalışacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyette 2 önerge var, onları okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “kaynak değerlerinin” ibaresinin “jeolojik ve biyolojik varlıklar ile su kaynaklarının” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Halil Oral

Hayrettin Nuhoglu

Ankara

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli üyeler, Komisyon da 26 üyeyiz, tabii ki çoğunluk iktidardan yana ama ben isterdim ki bu 26 kişi hür bir şekilde, kendi düşüncelerimizle tartışalım, makul bir metin çıkaralım; bütün Bursalıların ve Uludağ'ı seven herkesin kabul edebileceği güzel bir metin ortaya çıksın.

Ben dün de ifade etmişim, kökten karşı değiliz ama bu hâliyle, bu, yasalaşsa bile büyük tepkiler çekecektir. Sadece turizm ve ticari açıdan bakmak doğru değildir. Aslında yer altı yer üstü, Uludağ'ı bütün değerleriyle korumak, oranın hem turizmne hem ticaretine daha fazla değer kazandıracaktır. Bu doğrultuda düşünülen bütün kurum ve kuruluşların -özellikle emek veren sivil toplum kuruluşları var ve bir de meslek odaları var, mühendis odaları var- bunların görüşlerini mutlaka dikkate almak gerekir çünkü hepsinin ortak gayreti Uludağ'ı korumaktır.

Biz o doğrultuda ilgili bazı maddeler hakkında önergeler hazırladık, verdik. Bu konuda da 1'inci madde için verdiğimiz önergenin gerekçesini sunmak istiyorum: Uludağ, milyonlarca yıllık jeolojik süreçler sonucunda oluşan ve bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkânsız onlarca bilimsel araştırmaya konu olmuş buzul gölleri, çökeller, mağaralar, şelaleler, jeotermal kaynak, doğal mineralli su ile çok sayıda jeomorfolojik yapı ve şekiller gibi korunmaya değer jeolojik miras niteliğindeki alanlar ile bu jeolojik yapının üzerinde gelişip günümüze kadar ulaşan 1.330 çeşit bitki ve hayvan çeşitliliğinin oluşmasına ev sahipliği yapmaktadır. Bu biyolojik varlıkların 32 tanesi sadece Uludağ'a özgüdür. Yine, Uludağ, sadece jeoçeşitlilik veya biyoçeşitlilik açısından içerdiği değerler açısından değil, Bursa merkez dâhil çok sayıda kırsal yerleşim alanı ile ilçe merkezine temiz su sağlayan, Bursa merkezinde yer alan ve Bursa'nın turizmini besleyerek geçmişten bugünlere taşıyan 20'nin üstünde termal otele jeotermal kaynak temin eden, ünü ülke ve dünya çapında bilinen Bursa kaplıcaları ile doğal mineralli su kaynaklarının oluşumunu sağlayan temel kaynak alanıdır. Uludağ, aynı zamanda, İnegöl'den başlayarak Karacabey'e kadar devam eden verimli Bursa Ovası'nın oluşumu ile bu ovanın yer altı ve yer üstü sularını besleyen kaynak alanıdır. Öyle ki, Karacabey'de yer alan Ulubat Gölü'nün temiz sularının tek kaynağı da Uludağ'dır. Yine, Uludağ ve eteklerine inşa edilen günümüzde çok sayıda yerleşim alanının içme ve tarımsal su ihtiyacını karşılayan Doğancı, Orhaneli Barajı dâhil çok sayıda göleti besleyen ana kaynak alanıdır. Ayrıca, dünyada hızla değer kazanan uzay

sanayi ve teknolojisi ile yüksek ısı ve dayanımı nedeniyle çelik sanayinde kullanılan, uzun yıllar kamu tarafından işletilen volfram madeninin de ülkemizdeki tek kaynak alanıdır. Bu nedenle, amaç ve kapsam maddesine “jeolojik ve biyolojik varlıklar ile su kaynaklarının” ibaresinin eklenmesi, UNESCO Dünya Mirası olan Bursa şehir merkezi için, UNESCO’ya verilmesi zorunlu periyodik koruma raporlarına da güçlü bir destek oluşturacağı düşüncesindeyiz. Bu sebeple önergemizin kabul edilmesini rica ediyor, saygılar sunarım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, söz alabilir miyim?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Celadet Bey de konuşsun.

GÖKAN ZEYBEK (Bursa) – Önergeler ayrı ama.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yok, aynı mahiyette.

Buyurun Sayın Gaydalı.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün tartışmalar sürerken “Bursa’ya gittin mi?” “Uludağ’ı gördün mü?” gibi sorular soruldu. Şimdi, ben, ailesi 1930’lu yıllarda Bursa’ya sürülmüş bir aileden geliyorum, daha sonraki sürgünde de köyümüzün ismi de zorla değiştirildi.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hangi yıllarda sürülmüş dediniz?

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – 30’lu yıllarda.

Şimdi, dolayısıyla, Bursa bizim için hem sürgün yeri hem de evimiz oldu. Diğer yandan, bu mesele, Uludağ’ı görmemiz değil, bizim çocuklarımız, torunlarımız, onların torunları Bursa’yı görecektir mi görmeyecek mi? Biz bunu sorguluyoruz. Açık bir şekilde belirtmekte fayda var ki bu kanun teklifinin kabul edilmesi hâlinde, değil bizlerin Uludağ’ı görmesi, çocuklarımızın bile görebileceği bir Uludağ kalmayacak. Gerek Bursa’dan gelen misafirlerimiz gerek Jeoloji Odası gerek buraya gelmeyen ama medya aracılığıyla düzenledikleri toplantılarla bu yasaya karşı çıkan sivil toplum örgütleri, meslek odaları bu kanun teklifinin geçmesi hâlinde ortaya çıkacak manzarayı açıkça belirtmişlerdir.

Biz bu önergeyi kendi düşüncelerimizden ziyade bilimin önem verdiği değerler ışığında hazırlıyoruz. Dün, gene, Çanakkale Alan Başkanlığının ortaya koyduğu çalışmalar burada takdirle anlatıldı. Yalnız, dikkatinizi çekerim, şap ile şekerin renkleri aynıdır, ikisi de beyazdır ama tatları çok değişiktir. Şimdi, siz, Uludağ ile Çanakkale’yi... Çanakkale şehitler yeri, o şehitlerin mezarlarının korkusundan bile kimse yanaşamaz oraya ama Uludağ öyle değil. Bir de Kapadokya Alan Başkanlığına bakarsanız, peri bacalarını iş makineleriyle yıkmak, otel için binlerce yıllık oluşumları ortadan kaldırma, mağaranın üzerine yapılar, dün de bu resimler gösterildi. UNESCO Dünya Mirasına doğrudan bir saldırı var, taşına dokunulurken iki kere düşünülmesi gereken dünya mirası iş makineleriyle yıkılıyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığından “kültür” kavramını çıkarmış, geriye sadece “turizm” bırakmışsınız. Turizm de “beton turizmi” olarak algılanıyor. Bursa Uludağ’ı konuşuyor isek burada ortak bir paydada buluşmamız lazım, bu ortak payda da Uludağ’ın korunmasıdır. Uludağ, Bursa’nın bir değeri olmakla beraber bu ülkenin ciğeri, temiz hava kaynağıdır. Dolayısıyla, korumak ve kollamak bizim anayasal hakkımızdır. Şimdi diyelim ki Tarım Bakanlığı başka partide, Çevre Şehircilik başka partide, Kültür ve Turizm Bakanlığı... Bir koalisyon olmuş olsa, tabii, buna, haklı olarak diyebilirsiniz ki: “Ya, işte, kavram kargaşası var, yetki kargaşası var, buradan çıkamıyoruz.” Böyle bir durum da yok. Bütün bakanlıklar bir kişiye bağlı. Şimdi, Cumhurbaşkanının emrettiği bir konuyu hangi bakanı “Yok, ben bunu yapmıyorum veya yapmayacağım.” der? Bırakın, bu bir bahane sadece. Dün zaten kısa bir hikâyeye kurdun hikayesini anlatmıştım, aynen bu kurdun hikâyesine benziyordur durum.

Mevcut hâliyle kanunlar açık, Milli Parklar Kanunu ortada, “Koruyacaksınız.” diyor. İkinci bir açıklamaya, üçüncü bir açıklamaya da gerek yok; bu kadar net. Ama anladığımız kadarıyla, ortada bu kanun teklifinin geçmesi için büyük bir ısrar var. Biz kanuna temelden karşıyız. Madem kamuoyunun tüm tepkilerine rağmen geçireceksiniz, o zaman Alan Başkanlığının ortaya çıkaracağı zararları en aza indirmek zorundasınız. Dolayısıyla, 1’inci maddede yer alan “kaynak değerinin” ibaresinin çıkarılarak yerine “jeolojik ve biyolojik varlıklar ile su kaynakları” ibaresinin eklenmesini talep ediyoruz. Bunun da 2 amacı var. Birincisi, “kaynak değer” gibi muamma bir kavramın ortadan kaldırılması.

Bakan Yardımcımıza soruyorum: Kaynak değer nedir? Ben internette aradım, bulamadım.

Uludağ, Bursa’nın suyunun yüzde 90’ından fazlasını karşılıyor; yine, birçok gölet buradan gelen sularla beslenmekte. Yine, dün Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Hüseyin Alan’ın da bahsettiği üzere, volfram madeninin Türkiye’de tek kaynak alanı burada. “Maden” deyince hemen kazıp çıkaralım diye düşündüğünüz bir nesne de değil. Bu, üniversite çalışmaları için, yeni eğitim ve araştırma çalışmaları için de kullanılabilir.

Bu öneriyi destekleyeceğinizi umuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun Hakan Bey.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerlendirmeleriyle katkı vermeye devam eden milletvekili arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum.

Şimdi, burada bahse konu 2 önergeyle ilgili olarak birkaç kelime ben de söylemek istiyorum. “Jeolojik ve biyolojik varlıklar ile su kaynaklarının korunması...” Evet, konulmasını biz de uygun buluyoruz, konulabilir ama “kaynak değerleri” ifadesinin de mutlaka geçmesi gerekiyor çünkü aksi takdirde, tahdidi olarak saydığımız zaman sadece bunlarla sınırlıymış gibi bir yorumlamaya sebebiyet verir, o zaman muradımızın dışında kötü uygulamalara da imkân sunabiliriz. O bakımdan, mutlaka “kaynak değerleri” ifadesinin olması gerekiyor ya da “kaynak değerleri”ni 2’nci maddede “Tanımlar” kısmında tanımlayarak sayarız, sayarız, “ve benzeri” deriz ama mutlaka tahdidi olarak değil, tadadi belirlememiz lazım ki bu kaynak değerler bugün jeolojidir, yarın su kaynağıdır, başka bir değer de olabilir bu. Dolayısıyla, uygundur ama “kaynak değerleri” ifadesinin olması gerekir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Madem böyle bir noktaya geldik, peki şöyle dense olur mu: Yani “kaynak değerlerinin ve jeolojik ve biyolojik varlıklar ile su kaynaklarının korunması, yaşıatılması” diye bir teklife dönüşse olabilir mi?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Olabilir.

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkanım, “jeoloji su kaynakları ve benzeri kaynakları” dersek daha doğru bir ifade kullanmış oluruz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – “Benzeri kaynak değerleri” de diyebiliriz, doğru.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Nadir Bey, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Başkanım, Sayın Vekilimizin de ifade ettiği gibi, önergede sunulan “jeolojik su kaynakları ve gibi kaynak değerler” dersek daha kuşatıcı, daha kapsayıcı olur. Sanırım, sayın vekillerimiz de uygun görürler onu.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, buradaki esas tehlike yani bu değerleri sınırlamayalım çünkü öngörmediğimiz değerler söz konusu olabilir.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Tamam, o zaman bir önerge hazırlayabiliriz hemen uzman arkadaşımızla.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Maddeyi şu anda oylamayalım eğer uygun bulursanız, bunu geçelim.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Değiştirecekseniz maddeyi oylama yapmayın Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yok, yok, yeni önerge hazırlayalım yani daha genişletelim diyorlar teklif doğrultusunda. O zaman, bu konuda hukuktan arkadaşlarımız...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Hazırlatıyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hemen hazırlatalım.

Bu maddenin sonra oylanmasını kabul ediyoruz ve 2'nci maddeye geçiyoruz.

Müzeyyen Hanım, siz söz istemiştiniz ama 2'nci maddede verelim. Söz mü istemiştiniz?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yok, hayır, söz istemedim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Başkanım, 2 tane aykırı önerge vardı, onları oylatmadınız.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Oylattık; 1 aykırı vardı, 2 aynı mahiyetteydi.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Tamam, onları oylatmadınız.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Oylatmıyoruz.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hayır, hayır, HDP ve İYİ Partinin...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi bunları oylamıyoruz, 1'inci maddedeki oylamayı sonraya bırakıyoruz.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Yeni gelecek olan maddeyi... Siz maddenin tümünü oylatmazsınız ama aykırı önergeleri oylatmanız gerekir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani birleştirelim diye, aynı mahiyette bir önerge ve bir cümle daha ilave olarak düşünmüştük ama izninizle o zaman tekrar geriye dönüyoruz, bunları oyluyoruz ama bu mahiyette ilave yeni bir önergeyi hep birlikte verelim uygun bulursanız, mutabık kalırsanız?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hayır, 2 tane önerge aynı mahiyette, onu kabul ediyor musunuz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, ilave edilecek yeni bir önerge.

Usul hatası yapmamak için o zaman bu önergeleri oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Reddedildi.

1'inci maddenin görüşülmesini sonraya bırakıyoruz.

Nadir Bey, ortak önerge hazırlayalım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Olur Sayın Başkanım, bir taslak hazırlayıp hemen sunalım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Diğer arkadaşlarımız da arzu ederse hep birlikte imza atarız sonra.

Şimdi 2'nci maddeyi okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 2 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,

b) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

c) Başkan: Uludağ Alan Başkanını,

ç) Başkanlık: Uludağ Alan Başkanlığını,

d) Danışma Kurulu: Başkanlığa danışmanlık etmek ve tavsiyelerde bulunmak üzere kurulan kurulu,

e) Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları: Uludağ Alan planları yürürlüğe girinceye kadar uyulacak esasları,

f) Komisyon: Uludağ Alan Komisyonunu,

g) Uludağ Alanı: EK-1’de yer alan Harita ve Koordinat Listesinde sınırları belirtilen ve bu Kanun kapsamında Başkanlığın yetkili ve görevli olduğu alanı,

ğ) Uludağ Alan planları: Bu Kanun hükümlerine göre hazırlanan, Uludağ Alanının korunması, geliştirilmesi, yönetimi, tanıtılması, koruma esasları ve kullanma şartlarının belirlenmesi, bölgede yer alan konaklama ile kış ve dağ turizmi tesislerinin yapılması, iyileştirilmesi, yenilenmesi ve geliştirilmesi, ulaşım yöntemleri ve altyapı tesislerinin tasarım esaslarının belirlenmesi konularında hedefleri, stratejileri ve kararları belirleyen her tür ve ölçekteki planları

ifade eder.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir önerge var, önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hüseyin Bey, buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün Ulaştırma Bakanının bütçede görüşmesi olduğu için nöbetçiydim aynı zamanda. AK PARTİ’li Nevzat Ceylan’ın konuşmalarını arkadaşlarım atmıştı, sonra metnini çıkardım, okuyarak buraya geldim Sayın Bakanım.

Şimdi, bu maddede, değerli arkadaşlar, üzülererek söylüyorum: Cumhurbaşkanı kararnamesiyle Zonguldak, Sakarya, bir sürü ilde orman alanlarından çıkış yapıldı. Bunun sebebi de pandemi sürecinde Avrupa, dünya bir şeyler gördü arkadaşlar; biz hâlen bunun farkında değiliz. Şu an Avrupa, ormanların kesilmesini yasakladı ama üzülererek söylüyorum, şu an Türkiye’de her tarafta orman kesiliyor. Şu an isterseniz sorabilirsiniz, ihracatın birinci kalemi orman, arkadaşlar, Türkiye’den Avrupa’ya, diğer ülkelere gidiyor. Biz, gelecek olan nesillerimize orman da bırakmıyoruz. Tekrar ediyorum: Avrupa bu pandemi sürecinde orman kesimini yasakladı ama bizse bazı şeylerimizi ormanın içinde çıkardık, orman alanlarını yok ettik.

Şimdi, Bursa Uludağ hakkında, gerçekten bir Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili olarak daha önce Millî Parklar Genel Müdürlüğü yapmış AK PARTİ’li bu arkadaşın kendisine teşekkür ediyorum, gerçekleri buraya yansıtmış aslında yani sizi uyarıyor.

Sayın Bakanım, Uludağ'da, o bölgelerde yeni tesis yapmak Uludağ'a bir fayda sağlamaz. Uludağ'ın şu şekilde dünyadaki internete girdiğiniz zaman... Oraya gelen turist o millî parkı gelir görür, oradaki endemik çiçekleri görür, ormanı görür, temiz havayı görür ve gider. Siz eğer o alanı komple inşaat alanına, beton yığınına çevirirseniz oraya turist falan gelmez, bunu bilmeniz lazım. Hangi akılla, hangi mantıkla bu proje bu alan olayını yaratıyorsunuz, bilemem. Aslında zaten burada bizim önergemizde de var: "Alanın sit statüsü ve millî park statüsü kaldırılacağı için imar planları alan başkanlığı tarafından yapılacaktır. Bu eşsiz alanın korunması için Doğa Koruma ve Milli Parkları Müdürlüğünün koruması ve 'Millî Parklar Kanunu' yeterlidir." Yani siz Milli Parklar Müdürlüğünü devre dışı bırakıyorsunuz. Oraya kuracağınız alanla ilgili bütün planlamayı, bütün imar değişikliğini siz yapacaksınız. Uludağ eğer bugüne kadar gelmişse Milli Parklar Müdürlüğünden dolayı gelmiştir, eğer olmasaydı şimdi Uludağ diye bir yer kalmazdı arkadaşlar, Uludağ diye bir yer kalmayacaktı. Şimdi, biz bunu kaldırdığımız zaman, orayı imara açtığımız zaman inanın ki yani torunları boş verin de çocuklarımız bile görmeyecek. O yüzden, bizim hepimizin oturup burada birkaç tane firmayla...

Bunu da açık bir paranteze alayım, 2018'den sonra ne olduysa o tek adam sisteminde gelen bakanların hepsi ticaretle uğraşiyor. Bakıyorsun, Turizm Bakanı turizmci; bakıyorsun, Sağlık Bakanı hastane sahibi. Ya, Türkiye'yi, bu güzel memleketi ticaret olarak görmeyin arkadaşlar, biraz ormanın yeşilini sevin, biraz ormanın yeşilini sevelim, doların yeşilini boş verin. Gerçekten güzel otelleri başka yerlere yapabilirsiniz yani Bursa'nın merkezinde de yapabilirsiniz; teleferik var, oraya teleferikle gelen vatandaşlar, gider o güzel Uludağ'ı görür, tekrar geri gelir. Merkeze gelsin, merkezde otel yapın. Merkeze gelen müşteriler oradaki restoranlardan, oradaki esnaftan faydalanacak, öyle değil mi? Yani şart değil ki oranın ormanlarını yok edip, oranın yeşilini yok edip oraya binaları, otelleri dikmenin bir anlamı yok ki.

O yüzden, dünkü AK PARTİ'li Milletvekili Nevzat Ceylan'ın konuşmalarını görünce gerçekten çok mutlu oldum. Aslında bu Meclisin, bu Komisyon üyelerinin, hepimizin bir araya toplanıp bu konu üzerinde tartışmamız gerekiyor Sayın Başkanım. Eğer biz bunu yaparsak bizden sonra gelen nesillere bir şey bırakmış oluruz. Bu yasanın bu şekilde geçmesi hâlinde Uludağ'ı bir daha Uludağ olarak görmeyeceğiz, bu işin gerçeği bu. Burada zaten bütün yetkileri... O maddeye de geleceğiz, Cumhurbaşkanının istediği zaman 2 binden 10 bin hektara, 30 bin hektara çıkarma yetkisi var. Bugün Tayyip Bey gider, yarın başkası gelecek yani fark etmeyecek; bütün bu yetkiyle bir tek kelimeyle bütün o alanları yok edebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Artı, şimdi, burada Milli Parklar Genel Müdürlüğü yapmış biri sizi uyarıyor, ben Bursa'yı tam bilmem ama Bursa milletvekilleri burada. Arkadaşlar, Bursa'nın su havzaları var orada. Ben Erikli su kullanıyorum devamlı, reklamı da olmasın burada, Bursa'dan geliyor. Şimdi yani 10 tane firma orada rant sağlayacak diye, otel yapacak diye biz 3-4 milyon nüfuslu koskoca bir şehrin içme suyunu, sulama suyunu tehlikeye sokuyoruz; yapmayın, etmeyin. Yani bırakın, o yatırımcılar gelsin, Bursa'nın merkezine yatırım yapsın. Bursa ile Uludağ'ın arasına otel yapıyor diye -demin Orhan Bey söyledi- dünya para vermişsiniz. Teleferikle çıksınlar yani o doğayı bozmamak lazım. Yine, buradaki Genel Müdürün anlattıklarına göre zaten onlar halkın kullanacağı yerleri çokça yapmışlar ama biz şimdi kalkıp gerçekten... Bu yasa bu şekilde çıkarsa bütün yetkileri Turizm Bakanlığına devredeceğiz arkadaşlar, planlamasını, her şeyini onlar yapacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Başka yatırımcı gelecek; örnek veriyorum, Katarlı gelecek; örnek veriyorum, başka bir alanda gelecek, diyecek ki: “Sayın Cumhurbaşkanım, bana burada 100 bin dönümlük bir alan ver, ben villa yapacağım.” Bir başmışsın, 100 binlik alan vermiş, 15’e 30 imar vermişsin “Aslında küçük veriyoruz.” diye, orayı katledip gidecek. Şimdi, onun için özellikle Bursa milletvekillerine seslenmek istiyorum, duyarlı AK PARTİ milletvekillerine seslenmek istiyorum: Bu yasayı çekin, acelesi yok, zaten yıllardan beri bekliyor, acele etmemize gerek yok. Bütçe bittikten sonra bütün Bursa’nın milletvekilleri, siyasi partilerin temsilcileri, sivil toplum örgütleri, hep beraber, ister Mecliste, ister Bursa’da bir toplantı düzenleyelim, herkesi çağıralım, o durumda da güzel bir yasa çıkararak doğayı da yok etmemek şartıyla farklı bir çalışma yaparak bunu kamuoyuna sunalım ama bu şekilde çıkarsa Sayın Başkanım, inanın ki bizim çocuklarımız bile bir daha Bursa’nın o güzel şeylerini görmeyecek ki Bursa’nın en önemli su kaynakları orada, yani ben söylemiyorum burada, Sayın Nevzat Ceylan söylüyor. Ben, Bursalı olmadığım için çok bilmiyorum ama diğer milletvekillerine sorduğumda bütün herkes isyanda. Sadece Sayın Bakanım çok istiyor, neden bu kadar ısrar ediyor onu da anlamış değilim, sebebinin ne olduğunu da biliyorum ama ben, Bakanın duyarlılığına inanıyorum, Başbakan Yardımcılığı yapmış birisi olarak, Bursalı olarak Bursa’yla ilgili bu olayı, bu Komisyonunda geri çekip tekrar bir alt komisyona devredelim. Bir tartışalım ve Genel Kurulda bütçe bittikten sonra yılbaşından önce tekrar toplantı yapalım, bu sorunu çözelim. Ben şuna inanıyorum: Aksi takdirde bu şekilde çıkarsa, on sene sonra orası Uludağ’dan çıkar bir kentsel dönüşüme döner, dağlarımız, taşlarımız, o su kaynaklarımız hepsi zehirlenir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Teşekkür ederiz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Sayın Başkanım, özür dilerim. Hüseyin Bey “Ben biliyorum sebebinin.” dediniz. Bu imalı konuşmanızı açıklar mısınız lütfen, tarafıma dönük olarak?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Ben sekiz yıldan beri aynı Komisyondayım. Şimdi, şu an, Türkiye’nin bütçesi Genel Kurulda; hepimizin, bütün milletvekillerinin, Türkiye’nin bütçesiyle ilgilenmemiz gerekirken her gün 3 tane bakanlık bütçesi geçmesine rağmen apar topar bu yasayı buraya getirmemiz ahlaki mi? Birinci sorum bu. İki hafta sonra gelseydi ne olurdu?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ranta açılacak.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Aklıma şu geliyor: Nasılsa şu an bütçe var, bütün gözler orada, Mecliste, bu arada bunu geçirelim algısı oluştu bende. Kusura bakmayın Sayın Bakanım, rencide etmek istemiyorum, soru işaretim bu, açık ve net söylüyorum. O yüzden bence bunu alt komisyona havale edelim; on beş, yirmi gün bir izin isteyelim, tartışalım, oradaki sivil toplum örgütleri, Bursa’nın milletvekilleri, tüm siyasi partilerin milletvekilleri tartışsınlar, doğru bir yasa çıkaralım Sayın Bakanım. Benim derdim bu.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Teşekkür ederiz. Karşılıklı gitmeyelim ya!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Ben şimdi, bir şey söylemek istiyorum Sayın Başkanım.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Şimdi, kusura bakmayın yani herkese cevap veriyorsunuz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Hayır, cevap vermiyorum.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Her konuşmacıya cevap veriyorsunuz ya!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Yo, hiçbir konuşmacıya cevap vermedim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Başkanım, o zaman biz kalkalım ya! Siz o zaman tek başınıza burayı yönetin. Böyle bir usul yok Sayın Bakan, böyle bir usul yok!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir saniye Gökan Bey.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kusura bakmayın yani, herkese cevap veriyorsunuz. Buranın tek adamı siz misiniz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Arkadaşlar tabii, doğrudan...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Olmaz böyle bir şey ya! Kesinlikle kabul etmiyorum. Devam ederse biz kalkarız Başkanım!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, kısaca...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kalkarız biz o zaman. Herkesi beklerseniz, dinlerseniz, konuşma hakkınız var, hiçbir özelliğiniz yok, bizden bir farkınız yok.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ama tarafıma dönük bir itham söz konusu Gökan Bey, tarafıma dönük bir itham söz konusu, lütfen, rica ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – İtham olduğu için söz veriyoruz.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Herkese cevap veriyorsunuz ya!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Bakanım, teklif sahibi sizsiniz, size söyleyeceğim tabii ki, kime söyleyeceğim ben?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Arkadaşlar şöyle: Bu kanunun hazırlanmasının dört yıllık bir geçmişi vardır, öncelikle onu söyleyeyim. Defalarca Bursa’da da sivil toplum örgütleriyle de burada kamu kurumlarıyla da çeşitli defalar görüşmeler yapılmıştır. Sonuç itibarıyla burada, şimdi “Sebebinin biliyorum.” dediğiniz zaman kendinizce bir ithamda bulunuyorsunuz. Ben onu sordum sadece.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Hangi sivil toplum örgütleriyle görüştünüz Hakan Bey, merak ettim?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Arkadaşımız “Bugün, buraya niye geliyor.” dedi. Cumhuriyet Halk Partisi İl Başkanlığına bu konudaki istişare teklifimizi götürdüğümüzde Uludağ’da yapmış olduğumuz toplantıda Cumhuriyet Halk Partili Erkan Aydın ve Yüksel Özkan, il başkanlarının görevlendirmesiyle bu toplantıya katıldılar Nurhayat Hanım, hiçbir şey olmamış da bugün buraya bu teklif gelmiş gibi davranmanız doğru değil.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Hangi sivil toplum örgütleriyle görüştünüz Hakan Bey, merak ediyorum?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bursa kamuoyu da bu teklifi destekliyor; açık ve net. Şöyle...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hakan Bey, toparlayalım ya.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Toparlıyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi benim söz verme nedenim...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bu kanun teklifi...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir saniye... Toplantıyı yönetemez hâle getirmeyelim lütfen.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Tabii, bu kanunu biz teklif ettik...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, bir saniye... Bir saniye...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ama bu teklifin bugün Komisyona gelmesinde bizim yetkimiz yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hakan Bey, bir saniye... Bir saniye...

Şimdi Hüseyin Bey'in bir ithamı olduğu için Hakan Bey'e o manada söz verdik. Yani genel değerlendirmelerden sonra siz yine söz alabilirsiniz ama her tenkite cevap vermeyelim lütfen.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Vermeyeceğim ama Başkanım...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bu ithamla ilgili cevabını verdiniz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bu Komisyonun, bu toplantının, bu görüşmenin bugün yapılmasında benim bir desteğim, bir katkım, bir arzum yok. Biz Meclise sevk ettik, Komisyon karar aldı, bugün görüşülüyor. Bunun sorumlusu ben değilim ve bunlarla ilgili de...

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Komisyonun Başkanı Tahir Bey, biz onu biliriz, onu dinleriz ya.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hüseyin Bey de şahsi ithamda bulunmadığını ifade etti, şahsınıza yönelik bir ithamda bulunmadığını; sorun yok.

Sabırlı davranalım arkadaşlar, zaten aşağıda gerginlik var herhâlde, buraya da yansımın aynısı.

Ben Mürsel Bey'e söz veriyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey çok sert konuşur, yani bu defa biraz...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sert değil de uyarıcı diyelim. (Gülüşmeler)

Tam amacımız şudur Başkanım: Biz doğamızı koruyalım, çevremizi koruyalım. Tabii ki yatırım olabilir ama doğru yerde, doğru planlama dâhilinde olmalıdır. Biraz böyle bu kanunda şey var, talandan mal kaçırıcısına ani, hızlı ve acil gelişmiş, Hüseyin Bey'in dediği de zaten buydu, zamana yayıp yeniden toparlamaktı, tüm kuruluşların da görüşlerini almak.

Şimdi, burada, 2'nci maddede bir şey var, işte "Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığı; Başkanlık: Uludağ Alan Başkanlığı ve Komisyon..." Burada nereye takıldım? Uludağ Alan Başkanlığı, kim atayacak? Kim seçecek? Görev tarifi yok, bakın, görev tarifi yok. Uludağ Alan Başkanlığını kim atayacak veya kim seçecek?

İki, geldik aşağıya, Danışma Kurulu tarif edilmiş, bu kurulun bir denetleme kurulu olması da gerekmez mi? Bir denetleme kurulu yok, kim denetleyecek? Nasıl işleyecek? Bunlar önemli.

Üçüncüsü, teklif sahibi burada -kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum- sürekli her şeye itiraz ediyor, her şeye... Hakan Bey, merak ediyorum ya, bu dönem 3'üncü döneminiz, sizin Tüzüğünüze göre önümüzdeki dönem milletvekili olamayacaksınız, Tüzük engel, siz takılacaksınız. Acaba Alan Başkanlığına mı soyunuyorsunuz? Alan Başkanı siz mi olacaksınız? (Gülüşmeler)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, bir saniye.. Bir saniye...

Şimdi size direkt sataşma yapınca, söz vererek bu defa da "Niye söz verdiniz?" diyorsunuz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ama yani şimdi her şeye ...

Ben şimdiden söylüyorum: Bu Alanın başkanı Hakan Bey olacak, bunun altyapısını hazırlamış herhâlde, bütün Bursalılara da duyuruyorum, kayıtlara da geçmesini istiyorum; Alan Başkanı da olamaz, bak söyleyeyim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, bu doğrudan bir sataşma, şimdi ben ne yapacağım?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Şimdi, ama her şeye... Sayın Başkanım, toplantıyı siz yönetiyorsunuz, bakın, toplantının usul açısından sükûnetle yürütmesi için siz Başkanlık yapıyorsunuz, siz yönetiyorsunuz. Bence teklif sahibi her şeyi not alsın, eleştirileri de önerileri de maddenin sonunda veya geneli biter, onun sonunda cevap versin. Benim anlatmak istediğim Alan Başkanı kim tarafından atanacak? Kim seçecek ve kurulu kim denetleyecek?

Teşekkür ediyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Sonunda, madde görüşmesinin sonunda Hakan Bey’e...

Şimdi, kayıtlarda da düzeltme anlamında söyleyeyim: “Sayın Bakanımızın teklifi” gibi falan ifadeler kullanıyoruz. Hakan Çavuşoğlu Bey tabii hem Başbakan Yardımcılığı hem Bakanlık yaptığı için yani Bakanlığın teklifi değil de önceki dönem Bakanımız Sayın Hakan Çavuşoğlu Bey’i kastediyoruz o teklifle ilgili, onu söyleyeyim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Tasarı gibi algılanmasın.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 1’inci maddenin görüşülmesini sonraya bıraktık zaten.

2’nci madde üzerinde görüşüyoruz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Teşekkür ettim Başkanım, sadece kayıtlara geçmesi için söyledim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz.

Şimdi, Komisyon üyelerimizin dışındaki arkadaşlarımıza beş dakika süre veriyoruz usul olarak, onu da belirtelim.

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Anladım Başkanım, anladım, sorun yok.

Teşekkür ediyorum.

Burada, görev bölümleri tanımlanmış ya da ilgili kurumlar tanımlanmış. Orada, bakıyoruz, daha önce yetkisi olan Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Millî Parklar Genel Müdürlüğü yok edilmiş. Merak ediyorum ben, birazdan bunu Komisyona vereceğim. Şurada, 170 adet; bunun 32’si tamamen Uludağ’a özgü endemik, dünyanın başka hiçbir yerinde olmayan ve diğer kalan kısmı da Uludağ’ın bütününe ait bir liste. Merak ediyorum, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu bunun neresinde? Bunun neresinde? “Uludağ” dediğiniz bir habitatın içinde orman var, içinde toprak var, içinde biyoçeşitlilik var, içinde fauna, flora yani bitki örtüsü ve hayvan örtüsü var, hayvan varlığı var, yaşam var, yaz kış su var. Ama bu çok önemli kanun teklifi ne yazık ki Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda. Baktığımızda, hepsi yatırımcı kurumlar, yatırımcı bakanlıklar, tamamen işleri bina yap, yol yap, imar ver, ulaştır. Ya, burada bir canlı var, canlı Sayın Başkanım. Değerli Komisyon Başkanım, lütfen, şu 169 habitat ve ekolojik bütün ürünler tek tek kayıtlara geçsin isteriz; önemli, tarihe not düşülmesi açısından. Biz kimseye gönderme yapmıyoruz, gönderme yapmaya gerek de yok.

Bakın, çok özür dilerim, elimde daha çok örnek var. Burası, Bursa İznik Gölü’nün doğal hâli, tarih 2021; burası, aynı yerin 2022 Ekimdeki hâli. Kimseye cevap olsun diye söylemiyorum. Şimdi, burası İznik Gölü dünyanın en önemli gölü, korunması gereken bir göl; bırakın yapılaşmayı, bırakın taş, toprak, mucur dökmeyi mera yapamazsınız, mera düzenlemesi bile yapamazsınız, yapamazsınız, kanun böyle diyor. Bu kanuna yıllardır uyuyorsunuz eğer hukuka, adalete, Anayasa’ya, yasalara uyacaksak; bu böyle.

Soruyorum değerli Bursa milletvekili arkadaşlarım, burayla bir ilişkiniz var mı? Mesela, eylülün sonunda ekimin başında Göçebe Oyunları’na gittiniz mi?

Bakın, arkadaşlar, üç gün için İznik Gölü’nün 600 dönümlük kısmı hassas tampon bölge olmasına rağmen, İznik Gölü’nün korunması gereken alanı olmasına rağmen yağmalandı, talan edildi değerli arkadaşlarım. Değerli dostlarım, değerli milletvekilleri, kıymetli Komisyon Başkanım; biz kimseyi itham etmiyoruz ama bunu söylemek zorundayım: Recep Tayyip Erdoğan’ın oğlu Bilal Erdoğan üç günlük keyif yapsın diye 600 dönüm İznik Gölü’nün kenarı talan edildi. Biz şimdi nasıl güveneceğiz?

Nasıl güveneceğiz arkadaşlar? Kanunlar orada duruyor, yasalar orada duruyor; okuma yazması olan herkesin bunları bilmesi gerekir. Turizm Bakanımızın bundan haberi var mı? Bursa milletvekili arkadaşlarımızın daha arkasından gelecek... Ya, özür diliyorum Değerli Başkanım...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bu bir itham ama.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İtham değil, çok özür dilerim.

Bakın, kim var bunda biliyor musunuz? Gençlik ve Spor Bakanlığı İl Müdürlüğü var, Bursa Büyükşehir Belediyesi var, Bursa Valiliği var, İznik Belediyesi var. Arkadaşlar, bakın, kurumlardan bahsediyorum, şahıslardan değil. Bursa’da, Türkiye’de Göçebe Oyunları’nın yapılacağı binlerce yer var, binlerce yer; yazık değil mi arkadaşlar? Yazık değil mi? Eğer tarımla, doğayla... Eğer biz bu ülkede doğayı koruyacaksak, İznik Gölü’nün etrafını koruyacaksak, İznik’in habitatını koruyacaksak Değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, bir çiftçi olarak... Oralarda çiftçilerimiz var ve söylenen ne biliyor musunuz? Bunu buraya yapacağız ki tarım arazilerimiz kıymetlensin. Şimdi, siz bize “Uludağ alan planında her şey çok güzel olacak, her şey usulüne uygun olacak, yasalara uyacağız.” diyorsunuz ama bu teklif, bu börtü böceğin, bu doğanın, bu toprağın asıl alanı olan Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna gelmiyor veya buna bağlı alt komisyon işletilmiyor. Sayın Komisyon Başkanım, olacak iş değil.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir dakika ilave ettim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bayındır, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu... Tek şey aklıma geliyor: Bursa’daki Doğanbey’deki binalar aklıma geliyor. Önce yaptırıp sonra “Burası ucube, bu ucube yeri kim kurmuş?” diyen... Uludağ’ın bütün görüntüsüne otogardan, eski otogardan, şimdi Kent Meydanı’ndan bakıldığında Romanların 1 katlı, 2 katlı, 3 katlı yaşam alanları yok edildi, onun yerine 25 katlı binalar dikildi. Şimdi, siz, bana “Uludağ Alan Başkanlığı çok korumacı olacak, suyu koruyacak, doğayı koruyacak, bitkiyi koruyacak, suyu koruyacak...”

Başkanım, teşekkür ediyorum.

İnanmıyorum, inanamıyorum. Daha söyleyeceğim, arkası gelecek, Bursa’da neler yaptığının arkası gelecek. O yüzden neden buna razı olduğumuzu daha somut anlayacaksınız.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Tabii, isim vererek bir itham oldu Orhan Bey, onu düzeltmemizde fayda var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tamam Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şunu konuşalım da: Bu 1’inci maddede gerek Celadet Bey’in gerek diğer arkadaşlarımızın önerisi üzerine önerge hazırlandı, arkadaşlarımızın imzaya açtığını görüyorum. “Jeolojik ve biyolojik varlıklar, su ve benzeri kaynak değerlerinin korunması.” gibi bir ifade konulmuş oldu. Arzu eden arkadaşlarımız imzalasınlar, imzalamak isterseniz sizlere de imzalatırız. Öneri doğrultusunda, hatta daha da genişletilerek...

Nurhayat Hanım, buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Değerli arkadaşlar, evet, dün akşam kaldığım yerden devam edeyim.

Şimdi, Uludağ neden millî park ilan edildi, Nevzat Bey çok güzel açıkladı ama Uludağ, uluslararası kriterlere göre hem önemli bitki alanı -dün resimlerini göstermiştim sadece Uludağ’da yetişen endemiklerin- hem de önemli kuş alanı -yine sadece Uludağ’da yaşayan canlılar var- dolayısıyla da

buranın korunması gerekiyor. Aslında tam olarak birinci ve ikinci gelişim bölgesindeki yani o lokal endemik türlerin üzerine maalesef oturtulmuş oradaki oteller, pistler -onu da belirtiyim- hani “Orayı genişletiyoruz, işte sadece 3 katına çıkarıyoruz.” falan gibi gerekçeler doğru değil.

Arkadaşlar, biraz geniş ufuklu olalım. Size bir tavsiyede bulunayım, bir belgesel tavsiyesi: David Attenborough diye birisi var -belki izleyen olmuştur, Netflix’te belgeseli var- 100 yaşına yaklaşmış bir belgeselci ve altmış yetmiş yıl önce çektiği belgesellerdeki görüntülerle o çektiği görüntülerdeki yerlerin bugünkü hâlini tekrar gösteriyor, yayınlıyor yani böyle kısa bir zaman diliminde, üç beş yılda görmediğimiz şeyin altmış yılda nasıl katledilmiş olduğunu çok çıplak bir şekilde görüyorsunuz; biyoçeşitliliğin nasıl yok olduğunu, doğanın, dünyanın insan eliyle nasıl yok edildiğini çok gerçekçi bir şekilde görüyorsunuz. Lütfen izleyin derim.

Burada yapılan da aynı şey yani dünden beri konuştuğumuz şey şu: Uludağ niye çok önemli dünya çapında? Uludağ’da yaşayan 13 tane tür çok çok tehlikede, 19 tür tehlike altında, hassas tehlike altında olan 21 tür, tehlide açık 30 tür, az tehdit altında 84 tür, yetersiz verisi olan 6 tür ve sakallı akbaba ile kaya kartalı burada ürtüyorlar, o yüzden önemli kuş alanı olarak kabul ediliyor Uludağ. Yine dün de söylendi herhâlde; Apollo kelebeği ve paçalı baykuş. Bunlar belki sizin için “Ya, ne olacak? Bir tane kuş, böcek, bitki...” diyor olabilirsiniz ama bunların hepsinin doğada bir yeri, bir anlamı var ve ekolojik sistemin sürdürülebilirliği için de hepsinin varlığı önemli.

Şimdi bir daha göstereyim şöyle başka bir net şeyle, aslında dün gösterdiğimde daha azdı. Uludağ Alan Başkanlığı sınırları ve endemik ve lokal endemiklerin dağılışı. Bakın, bu çizdiğiniz sınır, şu kırmızı noktalar da sadece Uludağ’a özgü veya işte Türkiye’de Uludağ’da bulunan endemiklerin haritası, şöyle göstereyim. Yani burayı Alan Başkanlığı ilan ettiğinizde millî parklar gibi hassasiyetle korunmayacağı için orası inşaata, plana, imara, otel, mutlaka daha geniş çaplı bir şeyler yapılacak, çünkü şikâyetlerden onu anladık, yapılacağı için bunlar yok olacak.

Turizmi geliştirmek istiyorsanız şunun reklamını yapın, Sayın Bakan, deyin ki: “Ülkemizde 160 çiftten 2’si Uludağ’da yaşıyor.” deyin, Avrupa’dan akın akın nitelikli, ekolojik anlamda turistler gelecektir, 2 tane var. Komik değil mi Hakan Bey? Sizin için önemsiz yani canlıların, farklı türlerin yaşaması?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Anlamadım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Hayır, şunu gösteriyorum, gülüyorsunuz yani.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ben size gülmedim.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Tamam ama ben konuşuyorum şu anda, gülünce ben de öyle algılıyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Neden bu kadar gerginsiniz?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Gergin değilim arkadaşım, Uludağ’ı korumaya çalışıyorum.

AHMET UZER (Gaziantep) – Hanımefendi, lütfen, bakın, oraya hitaben konuşuyorsunuz, o da cevap verdiği zaman da itiraz ediyorsunuz. Lütfen... Bu tarafa konuşun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Neye itiraz ediyorum?

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Ahmet abi...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teklif sahibi o, siz niye geriliyorsunuz?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Gülmemesi lazım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ahmet Bey, siz niye geriliyorsunuz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Devam edin.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bak, ilk kez görüntülenmiş, ilk kez, bakın dünya...

AHMET UZER (Gaziantep) – O tarafa gösteriyorsunuz, o da cevap verince de...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ya, gösteriyorum da gülüyor gösterirken. Bak, diyorum...

AHMET UZER (Gaziantep) – Bize gösterin.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Tamam size göstereyim, bakın 2 tane var ya Uludağ'da, 2 tane. Bütün dünyaya şunu duyurun bakalım, ne kadar turist geliyor Uludağ'a, tuvalet için mi gelir, bunun için mi gelir? Bu kadar basit. Ya, tuvaletleri düzeltmek istiyorsanız verin Millî Parka yetkiyi, deyin ki "Millî Park, siz burada kullanışlı olabilecek, işte insanların gelip rahat kalabileceği, doğaya uygun, doğayı yok etmeyecek, siz yapın, bu yetki sizde olsun.", yapsınlar. Niye Alan Başkanlığına devrediyorsunuz? Bilmiyor muyuz neler yapacağınızı. Bundan daha büyük reklam var mı ya turizm için, dünya için? Bundan daha büyük reklam var mı? Beton mudur reklam dediğiniz şey? O yüzden itiraz ediyoruz, itiraz ediyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir dakika daha verdik.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Tamam Sayın Başkanım, toparlıyorum.

Dediğim gibi, kendi küçük dünyamızda böyle birkaç yıllık hayatımız açısından bakmamalıyız. Uludağ biz yokken de vardı, biz olmadığımızda da biz öldüğümüzde de olacak; önemli olan bunların yaşaması ve gelecek nesillere bırakılmasıdır diyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Buyurun Gökân Bey.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikli olarak bir konuyu açıklığa kavuşturmak lazım. Bu toplantının Komisyon üyelerimize havale edilmesiyle birlikte, toplantının yapılması konusunda Komisyon Başkanından ben bütçe görüşmeleri nedeniyle mümkünse bütçeden sonra görüşülmesini talep ettim. Başkan da bütçe görüşmelerinden hemen sonra yasanın, yasa teklifinin gündeme gelebileceğini, o nedenle de bütçe görüşmeleri esnasında görüşeceğimizi ifade etti. Bu Komisyon İmar, Bayındırlık ve Ulaştırma, Turizm Komisyonu, mahiyetimizde Çevre Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı ve Turizm Bakanlığını doğrudan ilgilendiren bir Komisyon. Bilindiği gibi çarşamba günü Çevre Şehircilik Bakanlığının bütçesi görüşüldü, perşembe günü Turizm Bakanlığı, cuma da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bütçeleri görüşüldü. O nedenle çarşamba günü ağırlıklı olarak Komisyon üyeleri Çevre Şehircilik Bakanlığının bütçesinde konuşacaklarını, perşembe günü Turizm Komisyonunda konuşacaklarını ifade ettiklerinden cuma günü yapılmasını, sonrasında da uzarsa da cumartesi devam edilmesi konusunda bir kararımız oldu. Bizim de bütçe görüşmeleriyle aynı döneme çakışmasından rahatsızlığımızı belirtmek istiyorum.

Dün ben burada konuşurken Sayın Bakan, yasa teklifini Meclisimize sunan Sayın Bakan "Siz Bursa'yı biliyor musunuz?" diye sordu, hatta "Siz Alaçam'ı biliyor musunuz?" dedi. Şimdi, ben Alaçam'ı biliyorum, hatta geçen gün Alaçam'da kayboldum, kaybolurken de önüme bir inşaat çıktı, gittim sordum, dedim ki ya burada nasıl inşaat yapıyorsunuz yani ben yolumu kaybettim? Yani güzel de bir bina yapıyorsunuz, mimarı kim, ruhsatı neresi veriyor dedim. "Vallahi, ruhsatı yok." dediler. Peki, nasıl yapıyorsunuz dedim. "Kaçak yapıyoruz." Peki, Yapı Kayıt Belgeniz var mı? "Yapı Kayıt

Belgemiz var ama Bakanlık yasadan sonra yaptığımızı uydu fotoğraflarından tespit ettiği için Yapı Kayıt Belgemizi iptal etti.” Ya, kim bu kadar güçlü, bu binayı yapan kişi kim dedim. “Eski bakanımızın oğlu yapıyor.” dediler. Sayın Bakan, biz biliyoruz yani Alaçam’ı da biliyoruz. Enes Çelik...

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada, yasa teklifinin 2’nci maddesiyle ilgili bir tanım getiriliyor. Yani Kültür ve Turizm Bakanlığı; zaten Bakan Yardımcısı da yasa teklifinin arkasındaki iradeyi temsilen bugün burada. Her zaman Turizm Bakanlığından gelen teklifler de olduğu gibi, Uludağ Alan Başkanlığı teklifinin arkasında da Turizm Bakanlığının bu yönde bir talebi var. Peki, nereden icabet etti yani niye biz buna gerek gördük? Şimdi, bize şu söyleniyor: “Burada bir yetki karmaşası var, burada bir çok seslilik var.” Şimdi, aslında Türkiye’nin en çok tartıştığı konulardan bir tanesi de korunması gereken kültür varlıkları, doğal sit alanları, millî parklar gibi konularda biz yetkinin tek bir merkezde mi toplanmasını istiyoruz, yoksa yetki denetiminin daha da esas hâle gelebilmesi için yetkinin dağıtılması noktasında mı bir görüşümüz var? Şimdi, bu masanın bu tarafı ile karşı tarafı arasındaki temel görüş farkı bu arkadaşlar aslında. Yani biz yetkililerin olabildiğince demokratik bir biçimiyle uzmanlar ve bakanlıklar arasında dağıtılmasını savunan bir iradeyi burada temsil ediyoruz, bu, parlamentonun güçlendirilmesinden güçlendirilmiş parlamento seçeneğine kadar ama masanın karşı tarafı ise olabildiğince daraltılmış, yetkilerin tek elde toplandığı ve bununla da hızlı bir yol alınabileceğine inanan bir görüşü temsil ediyor. İki farklı görüş; bunun da yansıması zaten, bu teklifin altında yatan o. Peki, nerede sıkıntı çıkıyor? Yani alan başkanlığını kurduk, yetkileri hızlandıracakız, sıkıntı nereden çıkıyor? Bursa Büyükşehir Belediyesinin 2014 yılında yapmış olduğu imar planlarının mahkemeler tarafından iptal edilmesiyle anladığımız kadarıyla Uludağ 1’inci ve 2’nci oteller bölgesinde bir sıkıntı meydana geliyor ve bunu giderebilmek için bir çözüm yolu aranıyor. Şimdi, otellerin beklentilerine karşılık verilebilir mi? Bu bir talep midir? Evet, taleptir. Oteller bölgesi bir turizm bölgesi midir? Evet. Kaçak yapılmış, sonrasında da yasal düzenlemeye kavuşamadığından kaynaklanan sıkıntılar var mıdır? Evet. Ama bütün bunlarla ilgili olarak yetkilerin tek elde toplanacağı bir çözüm üzerinden çıkış yolu bulunuyor olmasının doğru sonuçlar doğurmayacağını belirtmek istiyorum.

Oteller; niye oteller Millî Parktan rahatsız? Yani öyle ya, dün burada otelleri temsilen, Uludağ güney bölgesi otellerini temsilen bir sayın yetkili konuştu, saygıyla dinledik kendisini. O da kendi sektörü açısından beklentilerini ifade etti Komisyonumuza. Zaten Komisyonun bütün farklı görüşleri dinliyor olması da bence bu Komisyonun özüne uygun bir davranış, diğer komisyonlarda çokça görmediğimiz bir davranış. Peki ne diyor? “Millî Parklar bizim otellerimizin yapmış olduğu kaçak, ilave inşaatlara, ek yapılara zabıt tutuyor, yıkım kararı çıkarıyor, para cezası kesiyor, bundan muzdaribiz.” diyorlar. Peki, kaçak inşaat yapmak, kaçak inşaatların yapılmasına göz yummak, kaçak inşaatları imar aflarıyla, imar barışlarıyla ülkenin gerçekten imar mevzuatının ana omurgasına oturtmak bir alışkanlık hâline mi geldi? Yani bu beklenti giderek gerçeğin kendisi oldu, yasayı, hukuku, kanunu, imar planlarını ve düzeni savunmak, sanki bu masanın bu tarafının, işte “Siz her şeye karşı çıkıyorsunuz”un temel göstergesine dönüştü.

Arkadaşlar, ben mimarım, teknik bir insanım, bu Komisyonun üyelerinin büyük bir çoğunluğu da benzer mesleki disiplinlere mensup insanlardan oluşuyor. Bize öğretilen, mesleğin gereğini yerine getirerek planlı, öngörülebilir, yaşanabilir, sürdürülebilir kentler, çevreler ve şehirler oluşturmak. O nedenle, burada sıkıntının ana nedenlerinden bir tanesi gibi gösterilen Millî Parkın kuruluş ilkelerini, onun uygulamalarından kaynaklanan sıkıntıları çözmek ise bu doğru bir yöntem değil. Doğru yöntem, Millî Parkların görev tanımlarını daha da güçlendirmek, kadro yapılarını daha da güçlendirmek ve var olan sıkıntıları çözecek ek yetkilerin tanımlanmasından geçiyor. Burada “ekolojik kullanım kapasitesi koruma ve kullanım dengesi” diye iki kavram bu Komisyon toplantılarında öne çıktı. Buradan ben de Nevzat Bey’e teşekkür ediyorum, endemik açıdan bakıldığı zaman 3 farklı türün kesişme noktası

olan Uludağ'da sadece Uludağ'a özgü ekolojik dengenin korunması, endemik bitki yapısının varlığını sürdürmesi açısından buraya gelecek olan yapı, bina, yol, otomobil ya da insan sayısının mutlaka ekolojik kullanma kapasitesinin eşik değerinin altında olması yani buranın kapasitesinin üzerinde bir yükü yüklenmemesi gerektiğini söyledi. Biz de her birimizin konuşmasından bir destek alıyoruz. İkincisi: UNESCO Dünya Mirası listesindeki ve millî park statüsündeki bu alanla ilgili önümüzdeki yasa teklifinin olası geçmesi durumunda meydana gelecek olan endişeleri ifade etti, ben bunları çok değerli buluyorum. Bu görüşlerin Komisyon üyelerimiz tarafından da "Söylendi, geçti." biçiminde değerlendirilmemesi gerekir. Yani burada bilge insan konuştu, uzmanlık alanıyla ilgili konuştu, rastgele bir değerlendirme olmadığını düşünüyorum.

Bursa Türkiye'nin 4'üncü büyük şehri, önemli bir sanayi kenti, önemli bir turizm kenti, önemli bir tarım kenti ama Bursa şehrini besleyen ana su kaynaklarının, oksijen kaynaklarının doğal olarak bulunduğu Uludağ'ın ekolojik sistemiyle ilgili konuşuyoruz. Sayın Çavuşoğlu, bizim masadan gördüğümüz şu: Bu teklifin arkasında, var olan turizm şirketlerinin ve otellerin mevcut yapılarının yapı stoklarını değiştirme, yıkıp yeniden yapma, ilave olarak otel ve konaklama kapasitelerini artırma konusunda bir iradenin doğal bir yansıması olarak bu teklif önümüze geliyor. Niye bu kadar hızlı geldiğini de gerçekten çözemedik. Niye? Çünkü daha şubat ayında -şimdi aralık ayındayız- bu yılın şubat ayında Cumhuriyet Halk Partisi İl Başkanlığı bir basın toplantısıyla, nisan ayında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Bursa'da yaptığı basın toplantısıyla Uludağ Alan Başkanlığının kurulmasıyla ilgili olumsuz görüşlerimizi orada da ifade ettiler. Yani on aydır, on iki aydır, belki sizin ifadenizle "iki yıldır" ülke gündeminde, Bursa gündeminde olan bir konunun bu kadar hızlı bir biçimde, bütçe görüşmelerinin hemen içinde getiriliyor olmasının arkasındaki nedeni birisinin açıklaması lazım. Sayın Cumhurbaşkanının Bursa'da yaptığı ziyarette, otelcilerle yaptığı, sizin de içinde bulunduğunuz toplantıda basına yansıyan biçimiyle sesli dinletilerinde de alan başkanlığının kurulması konusunda kendisine bir bilgi verildiği yansıması.

Şimdi gelelim 2'nci maddeye, bizim 2'nci maddedeki Uludağ Alan Başkanlığının kurulmasına niye karşı olduğumuza. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizde, Kapadokya Alan Başkanlığının görüşmelerinde bize anlatılan ile gerçekleştirenler arasında yaşanmış olan acı bir deneyim ve buna ilişkin bir korku ve endişe var. Yani Bakanlık bize ne söylerse söylesin, uygulama, hiçbir söylenenin yerine getirilmediğini ve orada kaçak yapılaşmanın, çarpık yapılaşmanın, doğal dokuyu bozacak olan uygulamaların keyfi bir biçimiyle yapıldığını, kamuoyu baskısını bile dikkate almadan yapıldığını gösterdi. O nedenle, artık sizin tarafınızdan getirilecek olan alan başkanlığı modellerinin hiçbirine bir inancımız kalmamıştır çünkü gerçekten, Kapadokya'yla ilgili son derece kötü bir örnek vardır.

Millî parkların koruma kuralları ve yasalarıyla ilgili de Millî Parktan bir üyenin burada olacağını ifade ediyorsunuz. Arkadaşlar, ben İstanbul Milletvekiliyim, İstanbul'da UKOME'nin üye yapısı 11'e 11'ken 5 bakanlıktan ilave 5 yeni üye tanımıyla 16'ya 11 olarak değiştirildi ve bakanlığın temsilcisi elini kaldırdığında devletin kurumlarını temsil eden bütün üyeler aynı yönde oy kullanıyorlar. Daha biz üç yıl içinde kurumu temsil eden bir tek kişinin farklı bir oy kullandığını görmedik. O nedenle, iktidar bugün siz olabilirsiniz, yarın başka bir iktidar gelebilir ama biz denetim yetkisini bakanlıkların atamış olduğu bürokratlara ya da bakanlıkları temsilen bulunan insanlara verdiğimizde, o zaman gerçekten korunması gereken doğal sit alanları ve kültür varlıkları açısından büyük bir tehdit vardır. Hâlâ biz, 21'inci yüzyılda, sivil toplum örgütlerinin, meslek odalarının bu konularla ilgili inisiyatif almasını ve kurullarda görev almasını bir türlü başaramıyoruz yani devletçi, tekçi, merkezîyetçi yapılanma burada da ortaya çıkıyor yani devletin kurumlarının dışında buralarda hiç kimse oy hakkına sahip değil. Sadece devlet ve devlet kurumlarının belirlemiş olduğu isimler üzerinden bir düzenleme yapılıyor. O nedenle, Sayın Başkan, çok başlılık kültürsüz, kimliksiz kent oluşmasının karşısındaki en büyük gücümüzdür.

Çok başlılık, aynı zamanda “çok seslilik” anlamına gelir; çok seslilik aynı zamanda, yanlış yapmamızın önündeki en büyük dayanağımızdır. Bu nedenle de 2’nci maddeyle ilgili biz, Cumhuriyet Halk Partili Komisyon üyeleri olarak madde metninin yasa teklifinden çıkarılmasını ve yeniden alan başkanlığı gibi kurum, organların oluşmasının yerine Uludağ Millî Parkı’nın yetki alanının genişletilerek var olan sorunların çözülmesi konusunda -elinizde de fırsat var- bir düzenleme yapılmasını öneriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ediyoruz.

Hakan Bey, buyurun.

Mümkün olduğu kadar sürelere dikkat etmeye çalışalım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Yok, çok konuşmayacağım Sayın Başkanım.

Çok teşekkür ederim öncelikle.

Tabii, müzakerenin gerçekleştirilmesi, tamamlanması varsa eksikliklerin giderilmesi bakımından çok çok önemli; nitekim bunun ilk örneğini 1’inci maddede gördük. Sonuç itibarıyla, bundan sonraki maddelerde de önerdiğiniz yapıcı hususlar olacaksa elbette ki Komisyonumuzun değerlendirmesiyle beraber bu hususları tamamlamamız mümkün olacaktır.

Burada, tabii, yani şahısla ilgilenilmesi, şahısla ilgili birtakım ifadelerde bulunulması... Özellikle, Mürsel Bey’in tarafıma dönük yapmış olduğu açıklamaları gerçekten üzüntüyle karşıladığımı ifade etmek isterim. Ben uzun yıllardan bu yana Bursa’ya naçizane, hizmet etmeye çalışan bir arkadaşınızım ve ben, Bursalılara bir şekilde hizmet etmek için kendini görevli adanmış bir kimseyim. Biz bu alan başkanlığı meselesini dört yıldan bu yana tartışıyoruz, 2018 yılında bunun taahhüdünü verdik, siyaseten taahhüdünü verdik. 2019 yılında da Sayın Cumhurbaşkanımızın, Gökhan Bey’in bahsettiği gibi otelcilerle herhangi bir toplantısı olmadı, bende böyle bir toplantıda bulunmadım. Bildiğim kadarıyla, Cumhurbaşkanımızın son on yılda otelcilerle herhangi bir toplantısı olmadı. Sadece, sanayi odasının çok ihracat yapanlarla ilgili ödül törenlerine bir defa katıldığını hatırlıyorum. Cumhurbaşkanımız da Bursa kamuoyuna bunu deklare etti. Sonuç itibarıyla, Bursa kamuoyu bu taahhüt üzerine bir karar verdi ve bu taahhüdü desteklediğini sandıkla beraber ortaya koydu. Şu anda bizim yapmak istediğimiz şey, Bursa’nın bizden beklentisini karşılamak.

Çok şükür, benim çok iyi bir mesleğim var; çok severek yaptım milletvekili olana kadar avukatlığı, milletvekilliğim bittikten sonra da çok severek avukatlık yapmaya devam ederim ama benim şahsımla bu şekilde uğraşılmasını da hiçbir şekilde yakışsız bulmadığımı ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ediyoruz.

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sataşma var.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sataşmam yok benim Başkanım, sataşmam yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Tamam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2’nci maddeyi, tanımlarla ilgili maddeyi kabul ediyoruz.

1’inci maddenin görüşülmesini ertelemiştik, yarıda bırakmıştık, şu anda tekrar maddeyi ele alıyoruz.

Önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "Uludağ bölgesinin" ibaresinin "Uludağ Alanının" şeklinde değiştirilmesi ve "kaynak değerlerinin" ibaresinden önce gelmek üzere "jeolojik ve biyolojik varlıklar, su ve benzeri" ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Hamdi Uçar	İlyas Şeker	Mustafa Demir
Zonguldak	Kocaeli	İstanbul
Hulusi Şentürk	Metin Yavuz	Ahmet Uzer
İstanbul	Aydın	Gaziantep
Recep Uncuoğlu	Jülide İskenderoğlu	Necip Nasır
Sakarya	Çanakkale	İzmir
Ertunç Erkan Balta	Burhan Çakır	
Artvin	Erzincan	

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1'inci madde de oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Ama niye oy çokluğu olduğunu anlayamadım Celadet Bey, sizlerin önerisi üzerine düzenledik yeniden.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sadece bu madde değil ki biz kökten, radikal bir çözüm istiyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki.

Şimdi kabul ederseniz, maddeler uzun olduğundan, Komisyon kararıyla -herkesin önünde olduğu için- okunmuş sayalım mı?

Maddelerin okunmuş sayılmasını oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelerin okunmuş sayılmasını kabul ediyoruz.

3'üncü maddeye geçiyoruz.

Genel esaslar

MADDE 3 -(1) Uludağ alanının kontrollü girişini ve güvenliğini sağlamak esastır. Ulaşım, giriş kontrolü, alan güvenliğinin sağlanması, parklanma ve ziyaretçi merkezlerinde ödenecek olan ücretler ile Uludağ Alanından faydalanma koşullarına ilişkin usul ve esaslar Başkanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(2) Uludağ Alanındaki 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda belirtilen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarına yönelik yapılacak her tür plan, proje, uygulama, iş ve işlemler, Komisyon kararları uyarınca yürütülür.

(3) Uludağ Alanında yapılacak uygulamalar, meri planlar ile geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarına ve Komisyon kararlarına göre yürütülür. Uludağ Alanında her türlü aykırı uygulamanın giderilmesini sağlamak, gerektiğinde aykırı uygulamaya konu yapı ve tesisleri yıkmak veya yıktırmak Başkanlığın yetkisindedir.

(4) Alanda kömür ve akaryakıt depoları, sanayi ve benzeri tesisler kurulamaz, madencilik faaliyetleri yapılamaz, entegre tesislere yer verilemez.

(5) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 8 inci ve geçici 12 nci maddesinin birinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla Uludağ Alan sınırları içindeki; kamu hizmetlerinde kullanılan bina ve tesisler, kamu konutları ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan veya yaptırılan tüm yapı ve tesisler hariç; Hazinesinin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında orman sayılan yerler ile daha önce 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu gereğince tespit ve ilan edilen yerler, varsa üzerindeki tüm yapı ve tesisler ile birlikte bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Başkanlığın talebi üzerine bedelsiz olarak Başkanlığa tahsis edilir. Genel kolluk kuvvetlerine tahsisli veya bunların kullanımında olan taşınmazlar hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Uludağ Alanında bulunan Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, trampası, kiraya verilmesi, işletilmesi, işlettirilmesi, ön izin verilmesi ve üzerlerinde irtifak hakkı kurulması, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin verilmesi, işletilmesi, işlettirilmesi, ön izin ve kullanma izni verilmesi gibi işlemler Başkanlığın uygun görüşü alınarak yapılır. Ancak, bu taşınmazlardan 2634 sayılı Kanun kapsamında turizm amaçlı kullanılmasında yarar görülenlerin tahsisi, kamulaştırılması, kiralanması, işletilmesi, işlettirilmesinde Bakanlık yetkilidir.

(7) 2634 sayılı Kanun uyarınca Bakanlıkça talep edilen taşınmazların tahsisi Başkanlıkça Bakanlığa devredilir ve bu taşınmazların anılan Kanun hükümleri uyarınca tahsisi münhasıran Bakanlıkça yapılır.

(8) Uludağ Alanında zilyetlik, imar veya ihya yoluyla toprak kazanılamaz. Uludağ Alanında 6831 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi uygulanmaz.

(9) Uludağ Alanındaki ormanların bakımı, korunması, yangın, hastalık ve zararlılarla mücadelesi 6831 sayılı Kanun hükümleri uyarınca fonksiyonel orman amenajman planlarına göre Orman Genel Müdürlüğünce yürütülür ve elde edilen tüm gelirler Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye bütçesine aktarılır. Uludağ Alanındaki yabancı ağaçlık alanların bakımı ve korunması ile yangın, hastalık ve zararlılarla mücadelede 6831 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığınca destek ve iş birliği sağlanır. Uludağ Alanı için özel yangın söndürme planı yapılır ve uygulanır.

(10) Bu Kanun kapsamına giren orman alanlarında; 6831 sayılı Kanunun beşinci fasıl dördüncü bölümünde yer alan suçların takibi ve aynı kanun kapsamındaki koruma hizmetleri orman muhafaza memurlarınca sağlanır.

(11) Uludağ Alanında gerçekleştirilecek turizm amaçlı sportif faaliyetler ile alana ilişkin işletmecilik faaliyetlerini yapma, yaptıрма, izin verme ve denetleme yetkisi Başkanlıktadır.

(12) Uludağ Alanında, planların gerektirdiği her türlü hizmet ve faaliyetler ile koruma, yönetim, işletme, tanıtım, sportif, eğlenme ve dinlenme hizmetleri için gerekli her türlü altyapı ve diğer tesislerin yapılmasında, yaptırılmasında ve işletilmesinde, işlettirilmesinde ve bu işlemlerin ilgili belediye başkanlıkları ile koordineli bir şekilde yürütülmesinde Başkanlık yetkilidir.

(13) Uludağ Alanında turizm tesisi yapılmak amacıyla tahsis edilen taşınmazların üzerinde yer alan turizm tesislerinde çalışan personelin sadece konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması amacıyla; yardımcı hizmet ünitelerinin gerçekleştirilmesi için 2634 sayılı Kanun hükümleri uyarınca personel lojmanı alanları planlanabilir ve tahsis edilebilir.

(14) Planlar uyarınca gerçekleştirilecek her türlü tesisin. Başkanlığın koyacağı esaslar dahilinde, çevre sorunu yaratmayacak şekilde, atık su arıtma sistemiyle donatılması ve tesisle birlikte bitirilmesi, tesisi yapan kuruluş veya şahıslarca sağlanır ve kullanım alanının tabii peyzaja uygun çevre tanzimi Başkanlığın belirleyeceği esaslara göre yapılır.

(15) Uludağ Alanı sınırları içinde kalan yerlerdeki gerçek ve tüzel kişilere ait taşınmaz mallar ile her türlü tesisleri, onaylı uygulama imar planına göre hazırlanacak projelerin gerçekleşmesi için, gerekli görüldüğünde, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre Başkanlıkça kamulaştırılır.

(16) Başkanlığa ait taşınır ve taşınmazlar Devlet malı hükmündedir. Bunlar aleyhine suç işleyenler Devlet malları aleyhine suç işleyenler gibi cezalandırılır. Orman sayılan yerler kapsamında işlenen suçlara ilişkin 6831 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(17) Uludağ Alanında bulunan Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, trampası, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması, kiraya verilmesi, ön izin verilmesi ve üzerlerinde irtifak hakkı kurulması, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, ön izin ve kullanma izni gibi işlemler Başkanlığın görüşü alınarak yapılır.

(18) Bu Kanunda, hüküm bulunmayan hâllerde 6831 sayılı Kanun, 2634 sayılı Kanun, 2863 sayılı Kanun, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 3’üncü maddede 4 ayrı önerge var.

Aykırlık sırasına göre önergeleri okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hasan Bey, buyurun.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Şimdi kanun teklifinin tamamıyla ilgili değerlendirmelerimizi yaptık.

Ben her şeyden önce kanun teklifini iyi niyetli hazırlanmış bir kanun teklifi olarak görmüyorum. Bu 3’üncü maddede bir örnek vereceğim. Bu örnek üzerinden neden iyi niyetli olmadığını açıklamaya çalışacağım.

Şimdi, 3’üncü maddenin (3)’üncü bendinde şöyle bir ibare var: “Uludağ Alanında yapılacak uygulamalar, meri planlar ile geçiş dönemi koruma esasları ve kullanım şartlarına ve Komisyon kararlarına göre yürütülür.” Burada bir sıkıntı yok. “Uludağ Alanında her türlü aykırı uygulamanın giderilmesini sağlamak, -buradan sonrası çok önemli- gerektiğinde aykırı uygulamaya konu yapı ve tesisleri yıkmak veya yıktırmak Başkanlığın yetkisindedir.” Burada 2 tane kelime var; “gerektiğinde” ve “yetkisindedir” kelimeleri. Şöyle: Şimdi bir yerde yapılaşmanın yapılabilmesi için bazı kanunlara uymanız gerekir, İmar Kanunu’na uymanız gerekiyor, Orman Kanunu’na uymanız gerekiyor, Mera

Kanunu'nun kısıtlayıcı hükümleri var, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun kısıtlayıcı hükümleri var, ne bileyim, Milli Parklar Kanunu'nun kısıtlayıcı hükümleri var, yönetmelikler var, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği var, Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği var, var da var.

Şimdi, bir yapılaşmanın uygulamaya, kanuna aykırı olup olmadığını gerektiğinde kim tespit edecek? Kanunlarla tespit edilir. Şimdi, bu “gerektiğinde” kelimesi o kadar kötü niyetli bir şey ki “Biz bütün bu kanunları yok sayacağız, bu kanunlarla düzenlenen yapılaşma kurallarına uymayanları gerektiğinde belirleyeceğiz ve yıkma yetkisini de Başkanlığa vereceğiz.” Yani kanunlarla aslında yıkılması gereken bir yapının, tesisin yıkılıp yıkılmayacağına Başkanlık karar verecek. E, o zaman niye kanunları çıkarıyoruz ki biz? Niye İmar Kanunu var? Niye Orman Kanunu var? Niye Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu var? E, şimdi biz oradaki kanunlarla belirlenen yetki ve sorumluluğu alıyoruz, Uludağ'da, Uludağ Başkanlığına veriyoruz ama iyi niyetle düzenlenmiş bir kanun olmuş olsa “gerektiğinde” ibaresini kaldırır, “yetkisindedir” ibaresinin yerine “uygulama yükümlülüğü”nü verirsiniz yani oradaki aykırı yapıların yıkılıp yıkılmaması uygulaması yetkisini Başkanlığa verebilirsiniz ama siz diyorsunuz ki “yetkisindedir” Olur mu öyle şey!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Doğru söylüyor.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Kötü niyetli. Bu, şu demek: Sizin yatırımcı olarak tarif ettiğiniz ama her seferinde bizim altında bir yandaş gördüğümüz... Birisi gelecek, diyecek ki: “Ben buraya yapı yapmak istiyorum.” “İmar Kanunu var.” diyecekler, “Aman, efendim, İmar Kanunu’nu geçin, yetki bizde.” “Ya, ben yapı yapmak istiyorum, Orman Kanunu var.” “Efendim, geçin Orman Kanunu’nu, yetki bizde.” İşte “Şu kanun var.” “Aman canım olur mu, yetki bizde” denilecek. Bu ne demek biliyor musunuz? Kaçak yapılaşmayı özendirmek demek ya, başka bir şey değil ki, teşvik etmek demek. Sadece şuradaki “gerektiğinde” ve “yetkisindedir” ibaresi bile kötü bir niyettir arkadaşlar, bunun sonunu alamazsınız yani bugün Uludağ Başkanlığını siz belirlersiniz, yarın Uludağ Başkanlığını biz belirleriz, bizi kim denetleyecek? Ha, şimdi, arkadaşlar söyledi “Uludağ Başkanı şu olacak, bu olacak...” 2023’ten sonrası için kimse hesap yapmasın, ortada hesabın şaşacağı bir durum var ama sadece şu bile yanlış bir şey.

Bir de şunu söylemek istiyorum, şimdi, yıllarca mühendislik faaliyetleri içerisinde, kentleşme, yapılaşma çalışmalarının içerisinde bulunmuş bir insan olarak söyleyeyim: Bu kentleşme ve yapılaşma öyle bir şey ki bir yanlış uygulama yaparsınız, bu yanlış yaptığınız uygulamayı yıkmak o kadar zor bir şey ki, hakikaten zor bir şey. Yanlış olduğunu bilirsiniz, yanlış olduğunu görürsünüz ama o yanlış bir millî servete tekabül ettiği için yani yetki size bile geçmiş olsa yıkmanız o kadar zor bir şey ki. Onun için buradaki bu ibarelerin bir an önce kaldırılması lazım. Aslında 3’üncü maddenin tamamının kaldırılması lazım ama en azından bu 2 tane kelimenin bence burada kalmaması gerekir diye düşünüyorum çünkü bizde şöyle bir şey var: Bir uygulamayı başlatıyoruz, yapıyoruz, uygulama yerleşik hâle geliyor, ondan sonra gelen herkes de sanki bu uygulama ezelden beri yapılmıyormuş gibi o uygulamanın üzerine devam ediyor. Onun için bir teamül oluşturmamak açısından da özellikle bu 2 tane kelimenin kanunun bu 3’üncü bendinden çıkarılması gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, Alan Başkanlığının yetkisinde kalması makul de ama “gerektiğinde” ifadesi muğlaklık oluşturuyor çünkü...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – “Yetkisindedir” yerine “yürütür” olsa...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ama yani aynı anlama gelir ya.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Yetki şöyle bir şey Başkanım... Zorunluluk şudur: Sizin, kanunlarla belirlenmiş sınırlar içerisinde yapmanız gereken bazı şeyler vardır ama yetki şudur: İradî bir karar vereceksiniz, sizin iradenizde; yıkayım mı, yıkamayayım mı? Yetki böyle bir şey. Direksiyonu sağa da çevirebilirim, direksiyonu sola da çevirebilirim; yetki böyle bir şey.

AHMET UZER (Gaziantep) – Başkanım, “yükümlülüğünde” olsa...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – “Sorumluluğundadır” “yükümlülüğündedir” ya da “Başkanlık yürütür” denmiş olsa değişmez yani “yürütür” deyin.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani ben onu çok aykırı bulmuyorum ama...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum değerli meslektaşına, sevgili milletvekili arkadaşımıza. Hakikaten bu ifadeyle ilgili değerlendirmelerine teşekkür ediyorum. “Gerektiğinde” ifadesinin burada gerçekten bulunmaması gerektiği konusunda biz de aynı kanaati taşıyoruz. Çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – “Gerektiğinde” ibaresini de “yürütür” ibaresi olarak değiştirelim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Burada Başkanlığın görevli olduğuna ilişkin bir atıf var sanki; “Başkanlık yürütür” de diyebiliriz, “Başkanlık gerçekleştirir” de diyebiliriz ama “yetkisindedir” terimi daha çok hukuki bir terim olduğu için sanki daha uygun gibi geliyor ağza. Siz takdir edin, problem yok ama “gerektiğinde” ibaresi çıkarılmalıdır.

Hasan Bey, teşekkür ediyorum.

AHMET UZER (Gaziantep) – İşte o da kanunlara uymak zorundadır; “yükümlülüğündedir” ifadesi...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – O çok problem değil gibi ağabey ya; “gerektiğinde” şeyi çok muğlaklaştırıyor da yani Başkanlığın yetkisini belirliyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hiçbir takdir hakkı tanınamaması gerekiyor, kesinlikle yıkması gerekiyor Başkanım yani başka bir şey...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani bunu izninizle müzakere edelim de çünkü müşahhas bir konu oldu.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Ben bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Şimdi, Başkanım, burada aslında iki konu var; bir, meri planlar var; iki, geçiş dönemi, koruma esasları var yani bence meri planları buradan çıkarmak gerekir. Sadece şeyi... Çünkü meri planlar olduğu zaman meri planın kuralları geçerlidir orada ama geçiş dönemi yapılanma koşullarında meri plan olmadığı için -daha önce şeyde de görüştük- orada bu kurul, geçiş dönemi yapılanma koşulları doğrultusunda plan yapar ve Bakanlık bunu onaylayana kadar bu süreçte oranın hayatının devam ettirilebilmesi için bir kurulun buna karar vermesi gerekiyor yani bu sınırlı süreli olmalı. Şu geçti önüme: Geçiş dönemi yapılanma koşulları süresince Komisyon kararına göre yürütür ama meri plan olduktan sonra yani Bakanlık tarafından onaylanan bir plan olduktan sonra da artık o plan geçerlidir. Bence, burada meri planla ilgili bir şey yapmak gerekiyor...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mustafa Bey “Meri planlar ile geçiş dönemi, koruma esasları ve kullanma şartlarına ve Komisyon kararlarına göre.” diyor ama.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Bence meri planlara Komisyon müdahale edemez çünkü onaylanmıştır. Burada, mimarlar da var...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani “Fazlalık var.” diyorsunuz siz.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yani burada fazlalık var diye düşünüyorum ama Bakan Yardımcımız ne diyor, bilmiyorum.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Meri plan varsa o geçerli, meri plan yoksa...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yoksa işte...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yoksa işte ona atıf yapıyor.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Ama varsa müdahale edemez yani komisyon...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hayır, zaten meri plan varsa müdahale edemeyecek. Yoksa “uygulama” diyor...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Ama burada sanki meri planlara da müdahale edebilir gibi bir şey de geçiyor.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yok “ile” diyor.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – “İle”, tamam.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – “Meri planlar ile...” ve devam ediyor.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – “Geçiş dönemi yapılanma koşullarına müdahale eder.” diyor. Bence, meri planlara müdahale... Yani, bir komisyonun tek başına meri planlara müdahale etmesinin sakıncaları olduğunu düşünüyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Başkanım...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir dakika... Mustafa Bey Bakan Yardımcımızla bu konuda değerlendirme yapsın. Bu tenkit doğrultusunda eğer önerge verilecekse yeniden bir kaleme alalım.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Bakan Bey ne diyor biliyor musunuz, Sayın Bakanımız?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Öncelikle “Mevcut meri planlara uyulur.” deyip eğer onlar yoksa o zaman...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, burada böyle tartışmayalım, geçiverin siz Mustafa Bey.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Şimdi, bu Uludağ’ın meri planı var mı, yok mu, biz bilmiyor muyuz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, bir kısmının vardır, bir kısmının yoktur; olan yeri vardır, olmayan yeri vardır.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Şöyle: Biliyorsunuz bu yasayla beraber biraz önce 5’inci maddede belirtilen bir Komisyon kurulacak, bu Komisyon ve buranın...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Uzun izaha gerek yok ya.

Siz geçiverin, eğer arzu ederseniz İlyas ağabey siz de buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – ...Komisyondan geçecek, Komisyondan geçtikten sonra, Alan Başkanlığı ve Bakanlığa verildikten sonra meri planlar yürürlüğe girecek. Şu anda bu belirlediğimiz alanlarla ilgili bir...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, özellikle gerektiğindeki muğlaklığı Hasan Bey’in uyarısı üzerine giderelim, bir önerge hazırlayalım.

3’üncü maddeyi görüşmeye devam edelim.

Öncelikle Komisyon üyemiz Müzeyyen Hanım.

Buyurun, süreniz beş dakikadır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hızlıca bitireceğim zaten.

Şimdi, tabii, kanun teklifinin bütününe aslında geri çekilmesine ilişkin şerhimizi baştan koyalım ama madem maddeler üzerinde konuşuyoruz, ben de aynen Hasan Vekilimizin söylediği gibi “gerektiğinde” ibaresinin madde metninde, direkt Başkanlığa inisiyatif vermayla ilgili olduğunu ve dilediğinde Komisyon Başkanlığının yıkma ya da yıkmama gibi muğlak bir ifade kattığını ben de buradan vurgulamak istiyorum. Denetim olayını da esnek hâle getiren bir ibare, bunun kesinlikle kaldırılması gerektiği konusunda ben de uyarımı yapmış olayım. Tabii, teklifin 3’üncü maddesinin 2’nci bendinde yapılacak ilavede, ekolojik varlıklarla su kaynak alanlarının korunması sadece kültür ve tabiat varlıklarına ilişkin değil, ekolojik varlıklarla su ve kaplıca kaynak alanlarının korunmasına ilişkin hazırlanacak her türlü plan, proje, uygulama iş ve işlemlerinin de kurul kararına bağlanması amaçlamakta. Yani, şunu öneriyoruz açıkçası: Sayın Başkanım, ekolojik varlıklarla su kaynak alanlarının da buraya girmesi gerekiyor. Neden bunu söylüyoruz? Çünkü en kıymetli varlığımız su.

Kimse dinlemediği için söylememe gerek yok. Bence kimse dinlemiyor.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Devam edin.

AHMET UZER (Gaziantep) – Hayır devam edin, dinliyoruz sizi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet, en önemli kaynağımız su arkadaşlar ve dünyada, biliyorsunuz, belki gelecekte savaşlar su nedeniyle çıkacak. Yıllarca otuz yıl, bilfiil, bir kurumda içme suyu aramış bir jeoloji mühendisi olarak, bunun ne kadar önemli olduğunu ve dünyada da suyun bir ticari meta hâline geldiğini, dolayısıyla insan ve canlı varlığının sürdürülmesi açısından da çok önemli olduğuna vurgu yaparak bu havzanın, su havzalarının korunmasına ilişkin burada bir ibarenin olması gerektiğini düşünüyorum açıkçası. Yani “Ekolojik varlıklarla su kaynak alanlarının korunmasına.” dair bir ifadenin bulunması gerekiyor burada muhakkak. Yine, (14)’üncü fıkra da doğal ve jeolojik, jeomorfolojik görünümü bozmayacak yani oradaki silüeti, oradaki dokuyu bozmayacak şekilde yapılacak “Bina ve tesisler.” ibaresinin mutlaka olması gerekiyor. Çünkü gerçekten madem maddeler tartışılıyor -aslında hiç bu alana girilmemesi gerekiyor ama- buradaki milyonlarca yılda oluşmuş jeomorfolojik görünüm ve jeolojik dokuya da zarar vermeyecek şekilde bir yapı modelinin ve silüetinin seçilmesine dair uyarılarımızı buradan yapmak istiyorum. Bir damla suyun bile ne kadar önemli olduğunun günümüz dünyasında çok öne çıktığı süreçte, bu ibarenin konulmasının gerekliliğini burada ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz.

Buyurun Nurhayat Hanım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de şunları söylemek istiyorum: Tabii, madde uzun, teknik ama tekrarlar var, 2 farklı fıkra da aynı konu işlenmiş...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir taraftan konuşmaları da dinleyelim çünkü sorular yöneltiliyor.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – ...ama ben yine de bu çelişkilere değinmeyeceğim, teknik şeylere değinmeyeceğim çünkü gerçekten komple, bütününe karşıyız onu belirtmek istiyorum. Bir de konuşmalarda şöyle bir şey söylendi yani buna benzer şeyler söylendi sanki “Bursa halkı bunu destekliyor, biliyor.” Ya, Bursa halkı zaten Uludağ’a çıkamıyor ki insanlar zaten ekonomik krizden, ekmek derdinden, çocuklarının ihtiyaçlarını karşılama kaygısından, yol parasından şehrin bir yerinden diğerine gidemiyor; bırakın Uludağ’a çıkmayı. O yüzden, sizin bu rant projelerinizden haberi yok ve faydalanamıyor. O yüzden de tabii... Ama şunu söyleyeyim: Şu anda herhâlde bir saat önce dün ve öncesinde sivil toplum kuruluşları, meslek odaları basın açıklaması yaptılar, açıklamalar yaptılar, eylemler yaptılar, elimde de bir tane imza metni var Sayın Başkan, 100’e yakın kurum var, hâlâ imzalayan kurum ve kuruluşlar var; ben bunu da size vereyim, tutanaklara geçmiş olsun onu da belirtmiş olayım.

3’üncü maddeyle ilgili, okuduğumda şöyle bir şey oluştu benim kafamda, Alan Başkanlığı diyor ki: Siz bütün yetkileri bize verin. Biz kiralayalım, kat karşılığı verelim, şunu yapalım, bunu yapalım, satalım, bina yapalım, plan yapalım ama yangınları Orman Bakanlığı, söndürsün yani bir tek onu bırakmışlar Orman Bakanlığına öyle anlaşılıyor ama şunu söyleyeyim; Orman Bakanlığına yalnız söndürmek için de gerekli şeyler verilmiyor. Ben, bizzat, kendim gidip Ömeraltı köyündeki yangın kulesine çıktım bomboş, personel yok. Yangın kulelerinde artık personel bulundurulmuyor ve dolayısıyla da yaşanan yangınların acısını geçtiğimiz yıllarda yazın gördük, yaşadık. Uludağ’ın da bu anlamda, ciddi bir şekilde yangından korunmayla ilgili ve yangına müdahaleyle ilgili acil bir şekilde bir projeye ve hayata geçirilmesine ihtiyacı var onu da belirtmiş olayım.

Yine, maddeye karşı olduğumuzu da tekrar söylemiş olayım.

Teşekkürler.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz Nurhayat Hanım.

Buyurun Hocam.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli çalışanlarımız, Sayın Bakan, Bakan Yardımcısı; şimdi, adım geçtiği için Sayın Bakanın konuşmasında, ben konuşmak için söz alınca cevap vereyim dedim o yüzden sizin de hoşgörünüze sığınarak, biraz süreden...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hocam, beş dakika...

Buyurun.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Benim adım da geçtiği için ben hani...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hocam, beş dakika yani yine şeyimizi çiğnemeyelim.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Peki efendim. O zaman daha sonraki maddelerde kullanırım ama buraya bir açıklık getirmek istiyorum.

Hakan Bakanımızın söylediği doğrudur, böyle bir davet geldi bize ve Genel Başkan Yardımcısı Lale Karabıyık’ın Başkanlığında Sayın Erkan Aydın’la beraber katıldık. Buradaki konu işletmecilerin sorunlarıydı, bunlar masaya yatırıldı, bunların çözümü noktasında biz de bir adım atacağımızı söyledik fakat böyle bir algı oluşuyor, onun altını çizmek istiyorum. Sanki bu Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi buraya gelene kadar, bu aşamalarda, bu maddelerin oluşmasında bizim bir katkımız, bizim bir haberimiz varmış gibi bir düşünce doğuyor; kesinlikle öyle bir şey yok. O toplantıdan sonra bu konuyla ilgili biz hiç bir araya gelmedik ve bu konuda hiçbir gelişmemiz, hiçbir gelişmeden haberimiz yok. Kayıtlara geçmesini o yüzden istedim.

Şimdi, çünkü konuşmalarda Kapadokya'dan bahsedildi. Milletvekili arkadaşımız Çanakkale'den, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığından bahsetti. Orada da vurguladım, lütfen, Uludağ Alan Başkanlığını -eğer düşünüyorsanız- bunlarla karıştırmayın. Onu vurgulamak istiyorum.

Diğer bir nokta, arkadaşlar millî park statüsünden kaldırılacak olmasını ve mevcut 700 hektarın 2 bin hektara çıkarılmasını biz kabul etmiyoruz. Dün de söyledim, çünkü konuşmalarda da dile getirildi. Bunu oldubittiye getirmeyelim, gelin, muhatapların yer aldığı bir komisyon oluşturalım, daha sonra bunu görüşelim; acelesi ne?

Etkilendiğim bir nokta şu oldu: Özellikle, Nevzat Ceylan Beyefendi'ye teşekkür etmek istiyorum. Ben hekimim, eğitimimin temelinde önce zarar vermeme ilkesi, felsefesi vardır ve benim de bu yaşamıma yansımıştır. Dün kendisinin konuşmasından sonra öz geçmişini de okudum -tutanaklara geçen bu konuşmaları sabah istedim, okudum- ve gerçekten Komisyona -ben bu Komisyonun üyesi değilim ama- ders verecek nitelikte bir konuşmaydı. Kendisine ayrıca teşekkür ediyoruz.

Dünkü konuşmamda söyledim, dedim ki: Yaşam hakkı Anayasa'nın güvencesi altında ve biz bu kanunu teklif edersek nelerin yaşam hakkını yok ediyoruz, örnekleriyle söyledim arkadaşlar; bitki çeşitliliğinden bahsettim Uludağ'da, toplam 175 adet endemik bitki tehlike altında olacak. Daha sonra dedim ki: 46 kelebek türü ve 11 arı türü tehlike altında olacak. Dedim ki: 111 kuş türü var Uludağ'da, tehlike altında kalacak. Dedim ki: 24 memeli, bunlar koruma altında, bunlar tehlike altında kalacak. Yer altı ve yer üstü sularından bahsettim. Zaten Orhan Sarıbal arkadaşım da söyledi, İznik Gölü'nü örnekleriyle açıkladı, yer altı ve yer üstü sularıyla ilgili zaten büyük bir tehlike var. Özellikle, o bölgelerle ilgili verdiğimiz soru önergeleri, araştırma önergeleri bile dikkate alınmadı. O arada çalışan ve yer altı sularını içme suyu hâline getiren ve Uludağ'ın kaynaklarını kullanan oradaki işletmelerle ilgili sorularımıza cevap verilmedi. Bunları dile getirdik.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben dün de söyledim, ben kayağı seven, yapan bir insanım. Sadece kayak turizmi açısından bakarsanız, dününü ve bugününü Uludağ'ın kıyaslarsanız, gerçekten artık Uludağ'da kar tutma mevsimi çok azaldı ve Bursa'da yapılan yanlışlar -o bölgede doğal gaz dönüşüm, elektrik santrali- araştırmalara göre Uludağ'ın klimasını, ısısını 2 ila 4 derece değiştirdiği söyleniyor ve yapay kardan bahsediliyor. Pistlerde yapay karla ilgili bir sıkıntı yok, makineler var, ben gittiğimde görüyorum.

Şimdi, bu maddelerle ilgili hızlı hızlı bir iki saptama yapmak istiyorum. 3'üncü maddenin 2'nci fıkrası, bu bahsi geçen alan Millî Park ve tabiat parkı. Buranın millî park statüsünden kalkacağından bahsediliyor. Burada alınacak kararlar sadece bu Komisyona bırakılacak kadar kıymetsiz değildir.

Şimdi, diğer bir konu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hocam, süreniz bitti ama bir dakika daha ilave ediyorum.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu Komisyonunda dün de bahsedildi, akademik odalarla ilgili, STK'lerle ilgili hiçbir düşünce gündeme gelmemiş. 3'üncü maddenin (6)'ncı fıkrasına baktığınız zaman, okuduğunuz zaman gerçekten ranta açılacak otel ve bu benzeri tesislerin yapılmasının önünü açmaktadır. Yani hazineye ait mallar devredilemez. (13)'üncü fıkraya baktığınız zaman, bu madde yine ilave inşaat ve tesisin önünü açmaktadır. Amaç millî parkı betona boğmak mıdır? Bunu sormak istiyorum.

Yine, 3'üncü maddenin 14, 15, 16, 17'nci fıkralarına baktığımız zaman, özellikle, yeni tesislerin yapılmasının önünü açmaktadır. Bu kanunla, Uludağ Milli Parkı'na giriş çıkış, sportif faaliyetler, işletmeler gibi hizmetler odaklı işletmeler tek elde toplanacaktır ancak teklif edilen kanunla alanın yeni yapılaşmaya açılacağı nettir.

En son da şunu söylemek istiyorum: Bu Alan Başkanlığının talan başkanlığına dönüşeceği endişemiz çok büyük ve iki günden beri de vurguluyoruz, ekosisteme zarar verecek, bölgedeki yaşamı olumsuz etkileyecek diyoruz. Gelin, bu kanun teklifini geri çekin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

3'üncü madde aslında bu kanun teklifinin hemen hemen tamamını özetlemektedir. Maddenin gerekçesine baktığımızda 8 satırdan, maddeye baktığımızda 3 sayfadan oluşmaktadır. Gerekçe daha kapsamlı yazılıysa maddeler daha anlaşılır bir hâl alırdı bence. 3'üncü maddenin (2)'nci fıkrasında yer alan düzenlemede “Uludağ Alanındaki 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda belirtilen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarına yönelik yapılacak her tür plan, proje, uygulama, iş ve işlemler, Komisyon kararları uyarınca yürütülür.” denilmektedir. Burada “Komisyon kararları önceliklidir.” diyor; Komisyon kararları kanundan daha mı üstün, bu anlaşılır değil. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda belirtilen ve korunması gereken bir taşınmaz kültür varlığına yönelik olarak kanun dışı bir uygulama yapılmış olsa dahi kurulması planlanan Uludağ Alan Başkanlığı Komisyonunun buna izin vermesiyle kanun hiçe mi sayılacak? Yine, 3'üncü maddenin (3)'üncü fıkrasında belirtildiği üzere “Uludağ Alanında yapılacak uygulamalar, meri planlar ile geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarına ve Komisyon kararlarına göre yürütülür. Uludağ Alanında her türlü aykırı uygulamanın giderilmesini sağlamak, gerektiğinde aykırı uygulamaya konu yapı ve tesisleri yıkmak veya yıktırmak Başkanlığın yetkisindedir.” denilmektedir. Her Alan Başkanı ve Komisyon değiştiğinde, bir önceki yapıları yıkmak isterse ne olacak? Alan Başkanlığı değil, özerk bir kanton bölge oluşturuluyor bu kanun teklifiyle. Her gelen Komisyon ve Alan Başkanı bir öncekinin yaptığına “Burası alanın yapısına aykırılık teşkil ediyor.” derse, yıkmak isterse ona hangi kurum, hangi kanun engel olacak.

Yine, 3'üncü maddenin (6)'nci fıkrası talan ve yağmanın açık bir kanıtı gibidir, Uludağ'ın ve çevresinin satış ilanı gibi yazılmıştır; bir tek, gazeteyle ilan verilmediği kalmıştır. “Uludağ Alanında bulunan Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, trampası, kiraya verilmesi, işletilmesi, işlettilmesi, ön izin verilmesi ve üzerlerinde irtifak hakkı kurulması, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, işletilmesi, işlettilmesi, ön izin ve kullanma izni verilmesi gibi işlemler Başkanlığın uygun görüşü alınarak yapılır.” denilmektedir. Denetimden uzak bir yapıyla hazine arazilerini bile yapılaşmaya açacak, yağma ve talanı tek çatı altında toplayacak bu mekanizma bu maddeyle kurulmaktadır. Bu maddeyle birlikte, turizmciler olan Turizm Bakanı Uludağ'da istediği yeri “Turizm amaçlı kullanılmasında fayda var.” diyerek kamulaştıracak, işletmeye açacak, kendi şirketlerine bile kiraya verip satışını yapabilecektir.

Yine, 3'üncü maddenin (9)'uncu fıkrasında “Uludağ Alanındaki ormanların bakımı, korunması... ..6831 sayılı Kanun hükümleri uyarınca fonksiyonel orman amenajman planlarına göre Orman Genel Müdürlüğüne yürütülür.” deniliyor. Uludağ Alan Komisyonu kurulduktan sonra “Ben şu alanda bir yapılaşmayı uygun gördüm ve izin verdim.” derse, Orman Genel Müdürlüğü ise “Buranın orman olarak korunması uygundur.” kararı verirse aradaki bu uyumsuzluğu, bu sorunu hangi yetkili çözecek?

Yine, 3'üncü maddenin 15'inci fıkrası. “Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre Başkanlıkça kamulaştırılır.” hükmü vardır. Bu Uludağ Alanı Başkanlığına kamulaştırma yetkisi verilmesi önü alınamayacak büyük sorunları oluşturur. Şu anda mevcut olan otelleri, işletmeleri Başkanlık kamulaştırmak isterse ona kim engel olacak? Böyle büyük ve önemli bir yetki alanının Başkanlığa verilme amacı doğru mudur? Onun için bu maddenin tamamıyla kaldırılmasını, tekliften çıkarılmasını öneriyoruz.

Bir de demin Hakan Bey yine sorduğum sorulara cevap vermedi, dolaylı yollardan geçiş yaptı; benim sorularım netti. Maddenin sonunda veya kanunun sonunda Uludağ'daki Alan Başkanlığını kim atayacak; bu kurumu kim denetleyecek; başkan olacak mısınız sorularını sormuştum, bu kadar; başka bir şey yoktu

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, önergede 11'inci maddede aslında kamu mali yönetimini tabi olacağı yazıyor da neyse...

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin 17'nci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mustafa Demir

Metin Yavuz

Jülide İskenderoğlu

İstanbul

Aydın

Çanakkale

Gerekçe:

Öneriyle tekliften çıkarılmasını teklif ettiğimiz 3'üncü maddenin 17'nci fıkrası aynı maddenin 6'ncı fıkrasıyla benzer hükümler içerdiğinden mükerrerliğe yer verilmemesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3'üncü maddenin 17'nci fıkrasının madde metninden çıkarılması önergesi kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde 2'nci fıkrasında yer alan “taşınmaz kültür ve tabiat” ibaresinden sonra gelmek üzere “... varlıkları, ekolojik varlıklar ile su kaynak alanlarının korunmasına” ibaresinin eklenmesi, yine 2'nci fıkrada yer alan “Komisyon kararı” ibaresi yerine “Komisyonun oy birliğiyle aldığı kararlar” ibaresinin eklenmesini, 3'üncü fıkrasında yer alan “gerektiğinde” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını, 5'inci fıkrasında yer alan “Başkanlığın” ibaresi yerine “Komisyonun” ibaresinin eklenmesini, 7'nci fıkrasında yer alan “Başkanlıkça” ibaresi yerine “Komisyon tarafından” ibaresinin eklenmesini, 11'inci fıkrasında yer alan “Başkanlıktadır” ibaresi kanun metninden çıkarılarak “Komisyondadır” ibaresinin eklenmesini ve 14'üncü fıkrasında yer alan “yaratmayacak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve doğal jeolojik/jeomorfolojik görünümü bozmayacak” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önce Celadet Bey'e söz veriyoruz.

Buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teklifimizde de görüleceği üzere, 2’nci fıkrada yapılan düzeltmeyle bu bölgede yer alan jeolojik alanların, su kaynakların korunmasını talep ediyoruz.

Yine “Komisyon kararı” denerek muamma bir açıklama yapılıyor. 5’inci maddede de oy birliğiyle karar alınmasını sit, sınır ve dereceleriyle sınırılıyorsunuz. Burada Komisyonun oy birliğiyle karar alması gerekliliği vardır. Bununla birlikte, nasıl karar alınacak ve ortaya çıkabilecek muğlaklıklar nasıl ortadan kalkacaktır?

3’üncü fıkrada Uludağ Alanında her türlü aykırı uygulamanın giderilmesini sağlamak... Gerçi bu tekrar edildi ama ben de tekrar söyleyeyim. “Gerektiğinde aykırı uygulamaya konu yapı ve tesisleri yıkmak veya yıktırmak Başkanlığın yetkisindedir.” denilmektedir. Bu “gerektiğinde” ibaresinin ne anlama geldiğini bütün arkadaşlar söyledi yani aykırı bir yapı olursa dahi yıktırmama gibi bir duruma sebep olacaktır. Bu “gerektiğinde” ibaresinin metinden çıkarılması önemlidir. Bu şekilde inisiyatif Başkana bırakılıyor. Bu keyfi durum “İster yıkar ister yıkmaz.” anlamına geliyor. Kanunların açık ve anlaşılır, tartışmaya yer vermeyecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. (5)’inci ve (7)’nci fıkralarda Başkanlığın yetki alanının daraltılması söz konusu. Madem Komisyona bu kadar güveniyorsunuz bu kararların Komisyon tarafından belirlenmesi gerekmektedir. Mesela, Bakanlık bir taşınmaz devri istediğinde “Başkanlık karar versin.” demek eksiktir. Bu, kararı Başkana bırakmak anlamını taşıyor. Burada Millî Parklar, Kültür Varlıkları ve Müzeler, Tabiat Varlıklarını Koruma, Orman Genel Müdürlüğü gibi müdürlüklere söz hakkı verilmemiş olur.

Yine, burada, (11)’inci fıkrayla “...sportif faaliyetler amacıyla işletmecilik yapma, yaptırma, izin verme ve denetleme yetkileri Başkanlıktadır.” denmektedir. Bu da Başkanlığa değil, en azından Komisyona verilmesi gereken bir yetkidir. Komisyonun nasıl ve ne şekilde kurulacağı açıklanmış fakat Başkanlıkla ilgili bir şey metinde yok; nasıl seçilecek, kim seçecek, yönetim kurulu kimlerden oluşacak?

Son olarak da (14)’üncü fıkrayla ilgili, sadece çevre sorunu yaratmayacak değil, doğal jeolojik, jeomorfolojik görünümüne de zarar vermeyecek şekilde düzenlenmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ediyoruz.

İsmet Ağabey, buyurun.

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; tekrar olmasın diye bazen kısaltmalar yapacağım.

Millî Parkların önemini herkes biliyor. Buradan çıkan mana şu: Millî Parklar görevini yapamıyor, Tarım Bakanlığına bağlı olan bu birim yetersiz, bunun yerine yeni bir alan başkanlığı kuruyorsunuz ve dünyada emsali yok. Dünyada tanınırlığı olmayan bu sistem... Ekonomide yeni bir model getirdiniz, bu da yeni bir model mi? Dünyada karşılığı da yok, tanınırlığı da olmayacak.

Şimdi, eğer mesele Millî Parkların Tarım Bakanlığı ile bakanlıklar arasındaki yarışından oluşuyorsa Millî Parkları Turizm Bakanına devredin ki -Sayın Bakan Yardımcım burada- bu Turizm Bakanı -biz “HATAYDER” olarak dünyanın 3’üncü büyük organizasyonu olan EXPO’yu yaptık. Komisyonunda daha önce, iki üç yıl önce söyledim, kayıtlarda vardır, Sayın Bakan Yardımcımız da vardı- Hatay’ın, kendi devletini kurmuşken Türkiye Cumhuriyeti’ne kayıtsız şartsız bağlanan bu ilin EXPO’suna 1 lira yardım yapmadı. Ondan da vazgeçtik, ya davet edilmesine rağmen altı ay açık kalan bu EXPO’ya Turizm Bakanlığının ne Sayın Bakanı ne Yardımcısı ne il müdürü geldi; biraz da bunları konuşalım arkadaşlar. Turizm Bakanımız o kadar başarılıysa, Uludağ’a sahip çıkmak istiyorsa dünyanın bütün özelliklerinin içinde bulunduğu bir botanik EXPO’nun açılışına niye gelmediler? Tanıtımına yardımcı

ol dedik, olmadılar. Ya, burası Hatay, Hatay! Bursa vekilleri burada illerinin bu meselesine sahip çıktığı gibi biz de sesimizi duyurmaya çalıştık. Onun için burada Milli Parkların önemini dün AK PARTİ’li bir kardeşimiz çok güzel izah etti. Cumhuriyet Halk Partisinin bütün vekilleri son derece memnun oldu. Türkiye’de demokratik itirazın olduğu, doğrunun konuşulduğu bir ortamın oluşması lazım. Eğer dün arkadaşımız itiraz etti diye ona gönül koymuşsanız vallahi de billahi de Türkiye’ye sizi şikâyet ederim. Onun için, aykırı ses olacak, doğruyu bulacağız. Burada gelen nas değil, ayetikerime değil; bazen harfinin değiştirilmediği ortamlarda bulunuyoruz. Ben demokrat kökeninden gelen bir ailenin çocuğuyum, rahmetli Süleyman Demirel “Konuşan Türkiye istiyorum.” derdi, bugün onun özlemini yaşıyoruz, kimse konuşmuyor. sindirilmiş, itaat eden, biat eden bir Meclis olmaz diyorum.

Bu duyularla bu yasanın tümüne karşıyız. Milli Parkların yetersizliği varsa güçlendirilsin, çok seslilik orada olsun, bakanlıklar arasındaki diyalog da güçlensin diyor, hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Teşekkür ediyoruz.

Orhan Bey, buyurun.

Süreniz beş dakika.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine bir sözümü tekrar ederek başlamak istiyorum: Bu kanun teklifinin görüşülmesinde Bayındırlık, İmar ve Ulaştırma, Turizm Komisyonu kadar en onun kadar önemli olarak Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonunun görev yapması mutlaka gerekliydi, onu özellikle tekrar etmek isterim.

3’üncü madde genel esaslar üzerinde durmakta. Aslında bütünüyle ilgili komisyonun görevlerini, neler yapıp neler yapmayacağını söylüyor ve bunlarla ilgili de onlarca kanuna atıfta bulunuyor. Tespit şu: Yani bu kadar kanun maddesine atıfta bulunup “Aslında birçoğunu değiştirmedim, sadece belirlerini değiştiriyorum, aslında düzen aynı; cezai müeyyideler aynı, para, cezalar aynı, birçok yapılmış iş aynı, o kanunlardan besleniyorum...” Orman Bakanlığına bir görev vermiş, Orman Genel Müdürlüğüne bir görev vermiş. Sonuçta baktığımızda aşağı yukarı Milli Parklar Genel Müdürlüğünün yaptığına benzer işleri yapmaya çalışıyor. Peki, fark nerede? Fark şu: 7 bin dekar olan bir bölge 20 bin dekara çıkıyor arkadaşlar, 20 bin dekar, 20 bin dekardan bahsediyoruz. Neye karşılık geliyor biliyor musunuz? Cumhurbaşkanı kararıyla 27 ilde 2 Temmuz 2018’den 8 Aralık 2022’ye kadar 17 bin dönüm alanın, ormanlık alanın orman dışına çıkarılıp yapılaşmasına benziyor. Yani şimdi birincisi bu, bu tespiti iyi yapalım. Yani burada kesinlikle bu kurulun kendi inisiyatifi kullanabilme iradesinin olmadığını hepimiz biliyoruz, farkındayız. Bunu bir başka şekilde ispatlamak isterim ama özellikle şurada Muğla Milletvekilimizin söylediği 2 madde var. Birincisi “Orman Genel Müdürlüğü yürütür.” diyor ama orada başka bir şey var. Orman alanları tartışılırken “Burada orman alanı yok.” deniyordu, onu çok net bir şekilde ortaya koyalım, ciddi bir orman alanı olduğunu görmelisiniz. Bakın, şurada çok net bir orman alanı var; şurada var, şurada var, şuralarda var. Kaldı ki bunun -burada haritacılar vardır mutlaka- yeni, daha detaylı haritalar, daha detaylı görüntüler oluşturduğunda orada vadilerde, aralıklarda başka ormanlık alanların da olacağını çok net bir şekilde görüyoruz. Zaten ortaya koyduğumuz maddede de diyorsunuz ki “Ormanlık bölgelerde Orman Bölge Müdürlüğüne soracağız, ne yapıp ne yapmayacağımızı oradan karar vereceğiz.” Yani çıkardığınız kanunun ilgili maddeleri kendi içerisinde sorun yaratıyor. 3’üncü maddenin (15)’inci fıkrasında diyorsunuz ki “Kamulaştıracağız.” Kimin malını kamulaştırıyorsunuz? Söylediğiniz her şey diğer bakanlıklara ait. “Onları aktaracağız.” diyorsunuz. Peki, bu kamulaştırmayı buraya koyarken...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – (17)’inci fıkrayı çıkardık, biliyorsunuz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – (15)’inci fıkra Başkanım.

Bunu yaparken diğer kurumlar vermezse onu mu kamulaştıracaksınız yoksa gizli olarak orada alanı büyüttüğümüz için özel mülkiyetler var, bu özel mülkiyetlerle ilgili kamulaştırma mı yapacağız? Bunun da açıklığa çok net bir şekilde kavuşması gerekiyor.

Başka çok önemli bir örnek daha vereceğim arkadaşlar. Çıkardığınız bu alan başkanlığının aslında işlevinin hiç olmayacağını ya da talimatla yönetileceğini söylemek istiyorum. Bakın, arkadaşlar, burası neresi biliyor musunuz? Uludağ’ın bir parçası, Mustafa Kemal Paşa Ovaazatlı bölgesi. 2004 yılında Orman Genel Müdürü olan Veysel Eroğlu tarafından Orman Genel Müdürlüğü aracılığıyla çam fıstığı ormanı olarak yapılmış, inşa edilmiş, ekim yapılmış. Değerli Komisyon Başkanım, değerli komisyon üyeleri; sene 2018, Bursa’da 2 defa komisyon kararı olumsuz çıkmasına rağmen ısrarla Ankara Orman Genel Müdürlüğünden yeni birliktişiler oluşturularak “Orman vasfını yitirmiştir.” denilerek TOKİ aracılığıyla 1.100 dönüm yerde 404 villa yaparak -içinde iktidarın çeşitli isimleri de var, isterseniz onları söylerim, burada söylemem doğru olmaz- 404 villaya karşılık Bakanlığın kendisinin inşa ettiği çam fıstığı ormanı yok edildi arkadaşlar, katledildi. Sizin hepinizi burayı görmek için Mustafa Kemal Paşa Ovaazatlı bölgesine davet ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir Bakanlık kendi eliyle inşa ettiği ormanı, on iki yıl sonra, tam ürün verecek zamanda -çam fıstığının kilosunun ne kadar olduğunu herhâlde herkes biliyordur, altından daha pahalı arkadaşlar- bu kadar önemli bir ürünü aynı Orman Bakanlığı on iki yıl sonra “Orman vasfını yitirmiştir.” diyerek TOKİ aracılığıyla ama siyasi saiklerle, 404 villa yaparak birilerine verdi arkadaşlar. Ne demek istiyorum?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Orhan Bey, süreniz bitti.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bitiriyorum Başkanım, bitiriyorum.

Yani değerli arkadaşlar, çok net bunu söylemek lazım ki bu Alan Yönetim Başkanlığı aslında -başta söylediğimi tekrar etmek isterim- bugün Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı olarak çalışan, 2873 sayılı Kanun’la sorumluluğunu yerine getiren Milli Parklar Genel Müdürlüğünün bütün yetkisini alarak, diğer kamu kurumlarını da yok sayarak tamamen orayı ranta, talana çevirecek bir mekanizmanın başlangıcıdır. Örnek mi? İşte, bunlar... Keşke Hakan Bey olsaydı, görmesini çok istiyorum; arkadaşları var.

Ben teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun Gökan Bey.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2873 sayılı Milli Parklar Kanunu’nun 14’üncü maddesi açık ve net ifadelerle güçlü koruma nitelikleri içerir. Sorun, bu maddelerin yeterince uygulanmaması ve diğer yasalarla bu koruma kalkanının delinmeye çalışılmasıdır.

Uludağ Alan Başkanlığı teklifi, Milli Parklar Kanunu’na açıkça aykırıdır. Sadece Uludağ’da yaşayan 32 türün yok olmasının önündeki tek engel, görünen o ki Uludağ’ın Milli Parklar Kanunu’yla korunmasıdır.

Peki, değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; bu Milli Parklar Kanunu’nun 14’üncü maddesi ne diyor da bu teklifle birlikte bu ortadan kaldırılıyor? Diyor ki: “a) Tabii ve ekolojik denge ve tabii ekosistem değeri bozulamaz...” Bu teklifle bu bozuluyor “...b) Yaban hayatı tahrip edilemez...” Bu teklifle bu bozuluyor. “...c) Bu sahaların özelliklerinin kaybolmasına veya değiştirilmesine sebep olan veya olabilecek her türlü müdahaleler ile toprak, su ve hava kirlenmesi ve benzeri çevre sorunları yaratacak iş ve işlemler yapılamaz...” Yani imara açamazsınız burayı. Başka “...d) Tabii dengeyi bozacak her türlü orman ürünleri üretimi, avlanma ve otlatma yapılamaz...” “...e) Onaylanmış planlarda belirtilen yapı ve tesisler ve Genelkurmay Başkanlığınca ihtiyaç duyulacak savunma sistemi için gerekli tesisler dışında kamu yararı açısından vazgeçilmez ve kesin bir zorunluluk bulunmadıkça her ne suretle olursa olsun hiçbir yapı ve tesis kurulamaz ve işletilemez veya bu alanlarda var olan yerleşim sahaları dışında iskân yapılamaz.” Değerli arkadaşlar, Uludağ Millî Parkı’nın bu maddelerini ortadan kaldırılıyorsunuz. Attığınız imzalar, kaldırdığınız parmaklar ve verdiğiniz oylar tam da bunlar ortadan kaldırılsın diye veriliyor.

Yine 3’üncü maddenin ikinci fıkrası, 3’üncü maddenin 5’inci fıkrası, 3’üncü maddenin 11’inci fıkrası ve 15’inci fıkraları doğrudan doğruya Anayasa’nın 13, 56 ve 163’üncü maddelerine aykırıdır.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak açıkça, bir kez daha söylüyoruz: Çok az bir zaman sonra bir genel seçim yaşanacak ama bu Anayasa’ya aykırılık ve Uludağ Millî Parkı’nın ortadan kaldırılmasına yol açacak olan bu yasa teklifi kanunlaşırsa bunu Anayasa Mahkemesine götüreceğimizden ve Anayasa Mahkemesinden de Anayasa’ya aykırılığı dün ve bugün açıkça ifade ettiğimiz bu nedenlerle, özellikle de 3’üncü maddenin içindeki kimi fıkralarla açıkça sübut altındadır. Bir kez daha siz değerli milletvekillerinin dikkatine sunuyorum ve bu teklifin 3’üncü maddesinin ve diğer maddelerin geriye çekilmesini ve bu alan başkanlığı teklifinin tümüyle gündemimizden düşürülmesini öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin 2’nci fıkrasında yer alan “kültür ve tabiat varlıklarına,” ibaresinin “kültür ve tabiat varlıkları, ekolojik varlıklar ile su kaynak alanlarının korunmasına” şeklinde değiştirilmesini, 3’üncü fıkarda yer alan “gerektiğinde” ifadesinin metinden çıkarılmasını, 14’üncü fıkarda yer alan “çevre sorunu yaratmayacak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve doğal jeolojik/jeomorfolojik görünümünü bozmayacak” ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Halil Oral

Ankara

Hayrettin Nuhuğlu

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, aslında bu maddenin gerekçesini okutacaktım ama aklıma bir fıkra geldi. Hepimizin bildiği meşhur bir fıkra var: Karadenizli bir kardeşimiz -kusura bakmasın- Amerika’ya gider, Amerika’da ters yola, otobanda ters girer. Trafik kontrolü yapılırken, üstün söylerler: “Falan yola geçen bir sürücümüz ters girmiştir, sürücülerin dikkatine!” der, o da dinlemektedir “Hey, nerede? Bir kişi mi ters girmiş? Bütün hepsi ters girmiş hepsi.” der yani bu, bu

kanuna tam da uyuyor. Şimdi, 3'üncü maddenin 2'nci fıkrasını mı ele alalım? 3'üncü fıkrasını mı ele alalım? 14'üncü fıkrasını mı ele alalım? Sayın Gökân Bey'in söylediği gibi 15'inci, 7'nci fıkrasını mı ele alalım? Ya, hepsi ters.

Şimdi, buralarda maksadın ne olduğu bellidir. Biz, kanunun yeniden ele alınmasını, bari milletimizin menfaatleri düşünülerek yeni bir şey yapılmasını arzu ederiz ama teklifin 3'üncü maddesinin -tekrara girmek istemiyorum- 2'nci fıkrasına yapılacak ilaveyle "sadece kültür ve tabiat varlıklarına ilişkin değil, ekolojik varlıklar ile su ve kaplıca kaynak alanlarının korunmasına ilişkin hazırlanacak her türlü plan, proje, uygulama iş ve işlemlerinin de kurul kararına bağlanması amaçlanmıştır" ibaresi var.

3'üncü maddedeki "gerektiğinde" konusuna girmek istemiyorum, o anlaşılmış oldu.

14'üncü fıkraya da "ve doğal ve jeolojik/ jeomorfolojik görünümü bozmayacak" ibareleri mutlaka eklenmelidir diyoruz. Yani günümüzde Zeytinburnu'nda yapılan binaların İstanbul Sultanahmet Camisi'nin doğal silüetini nasıl bozduğunu hepimiz biliyoruz. Onlar düşünülerek burada da bu doğal silüetin bozulmaması için bu maddelerin eklenmesi gerektiğini söylüyor, hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, önergeyi oylarınızı arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasının birinci cümlesi ile ikinci cümlesinde yer alan "gerektiğinde" ibaresinin madde metninden çıkartılmasını, aynı maddenin 4'üncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere "Ancak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu hükümleri uyarınca işletme ruhsatı almış alanlarda 2863 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Uludağ Alan Komisyonunun belirleyeceği kriterlere uyulmak ve uygun görüşü alınmak koşuluyla kazanılmış haklar korunarak faaliyetler sürdürülür." ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Jülide İskenderoğlu

Metin Yavuz

Mustafa Demir

Çanakkale

Aydın

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Maddeyle, Uludağ alanı sınırları içerisinde kalan ve stratejik önem taşıyan volframit madeni ile ilgili olarak 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında kazanılan işletme ruhsatına ilişkin ruhsat güvencesinin sağlanması, aynı kanunun 7'nci maddesi kapsamında gerekli izinlerin Uludağ Alan Komisyonundan alınması hâlinde madencilik faaliyetlerin devam ettirilebilmesi, aynı maddenin 3'üncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan ifadelerin kanunun 4'üncü maddesinde daha geniş bir şekilde bulunduğu mükerrerliğin önlenmesi, aynı fıkranın ikinci cümlesinde yapılan düzeltme ile alandaki mevzuata aykırı uygulamaya konu ve tesislerin yıkımının zorunluluğunun netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3'üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilen önerge doğrultusunda kabul edilmiştir.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Oy çokluğuyla.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Ahmet Bey, sen bir düzeltme yapmak istiyorsun sanıyorum.

İmza sahibi milletvekillerimizden Bursa Milletvekilimiz...

Buyurun.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Çok Değerli Başkanım, değerli milletvekillerimiz; öncelikle katkı sunan herkese teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Bursa Milletvekilimiz Orhan Sarıbal demin dedi de orada bir düzeltme yapmak istedim.

Şimdi, o “404 adet villa” dediğimiz şey... Bizim Balıkesir Dursunbey ilçesinde Karyağmaz köyü vardı. Bu Karyağmaz köyü çok engebeli bir alanda olduğu için, vatandaşlarımız hizmet almakta zorlandığı için Bakanlar Kurulu kararıyla köyü Mustafakemalpaşa ilçemizde o mahalleye taşıdık. O alandan bahsediliyor ama AK PARTİ milletvekillerimizden o bölgeyi milletvekilimiz var. Onları mı kastetti? Orada evi olması çok normal yani o köylü olan milletvekilimiz söz konusu ama bizim herhangi bir villamız, bir evimiz söz konusu değil, AK PARTİ’lilerin; bir kez daha ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Başkanım...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Tartışmaya gerek var mı?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, açıklama yapmam lazım müsaade ederseniz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Karyağmaz köyü, bunu bekliyordum, teşekkür ederim sorduğunuz için, net olsun. Tarihsel süreç içerisinde bugüne kadar köyün bütün varlığı, bütün binalarının hepsinin miktarı 101, 100 bile değil ve son, köy taşındığı sürede konaklanan köydeki konut sayısı 37. Yani bütün Kemalpaşa’da, bütün Balıkesir’de, bütün Marmara’da her yer bitti, 37 köy evine 404 villa yaptınız ya; bunu söylemeye insan utanır ya, sıkılır, bu cevabı almak için sıkılır ya.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Yok ağabey, öyle bir şey yok.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ahmet, değerli arkadaşım, ya...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, bir saniye, bir saniye... Yalnız, Orhan Bey...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Vessel Eroğlu sizin oturduğunuz yerde oturdu...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Orhan Bey...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Özgür dilerim Sayın Başkan.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Orhan Bey, şöyle...

Ahmet Bey, bir saniye...

Şimdi, lütfen, bu Komisyonumuzda “utanır” “sıkılır” vesaire gibi ağır şeyler, ifadeler kullanmayalım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yani bunları incelememiş, keşke inceleyseydi.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkanım, şimdi “AK PARTİ milletvekilleri” deyince yani bizim öyle bir yerimiz, öyle bir yurdumuz yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ahmet Bey kayda geçsin diye AK PARTİ’lilerle ilgili bir...

AHMET KILIÇ (Bursa) – Yani Orhan Bey’e ben çok saygı duyarım. Biz de Bursa’da bu noktada...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz.

4'üncü maddeye geçtik.

Uludağ Alan planları

MADDE 4 - (1) Uludağ Alanında yapılacak uygulamalar, meri planlar ile geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarına göre yürütülür.

(2) Uludağ Alanında her tür ve ölçekte planlarının hazırlanması, yenilenmesi ve değiştirilmesi işlemleri Başkanlıkça yürütülür. Bu planlar, Komisyonun uygun görüşü ve Bakan Oluru uyarınca Başkanlıkça yapılacak onama sonrasında yürürlüğe girer.

(3) Uygulamaya yönelik imar planları yürürlüğe girene kadar geçerli olmak üzere, Alanın ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, Başkanlık teşkilatlanmasının tamamlanmasını müteakip üç ay içerisinde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları, Başkanlığın teklifi, Komisyonun kararı ve Bakan onayı ile yürürlüğe girer.

(4) Uludağ Alanı bütününde hazırlanacak olan üst ölçekli planın onaylanmasının ardından Alanın nazım ve uygulama imar planları etaplar halinde yapılabilir.

(5) Uludağ Alanında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilgili diğer idarelerce yeni plan onaylanamaz.

(6) Uludağ Alan planı yapımı ve yürürlüğüne ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 4'üncü maddede 2 tane önerge var.

Önergeleri aykırılık sırasına göre okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyle ilgili söz isteyen? Yok.

Gerekeçyi okutuyorum:

Gerekeç:

Alan Başkanlığının gerekeçsi olarak “koruma kullanma dengesinin iyi yönetilebilmesi ve daha iyi bir koruma için yönetimin tek elde toplanması” gibi bir söylemde bulunulmakta olsa da Kapadokya örneğinde yaşadığımız gibi bir yanlış uygulamanın hayata geçecek olması kaçınılmazdır. Bunun en büyük göstergelerinden biri de Göreme Tarihi Millî Parkı'dır. Bugüne kadar 3 yasal statüye aynı anda sahipken (1. Millî park, 2. Doğal sit ve 3. UNESCO Dünya Mirası Listesi) bu 3 statüden millî park olma durumu Cumhurbaşkanı kararıyla 22/10/2019 tarihinde kaldırılmıştır ve bugün Kapadokya bölgesinde peribacalarına zarar verilerek yollar geçirilmiştir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "Bu planlar," ibaresinden sonra gelmek üzere "Büyükşehir Belediyesi ile" ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Halil Oral

Hayrettin Nuhoğlu

Ankara

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen?

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alan Başkanlığına her türlü ve ölçekte plan hazırlama yetkisi verilmesi son derece tehlikelidir. Uzungöl, Ayder Yaylası, Kapadokya gibi turizm bölgelerinde olduğu gibi, doğa ve çevre katliamlarına neden olacağı düşüncesiyle ilgili büyükşehir belediyesinin de görüşü alınarak planlamaya dâhil edilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4'üncü madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Komisyonun belirlenmesi, görevleri ve çalışma esasları

MADDE 5 - (1) Komisyon, Uludağ Alanı sınırları içerisinde her türlü uygulamaya yönelik karar almaya yetkilidir.

(2) Uludağ Alanında, 2863 sayılı Kanun ile kültür varlıklarını koruma bölge kurulları ve tabiat varlıklarını koruma bölge komisyonlarına verilen yetki ve görevler Komisyon tarafından kullanılır. Ayrıca, Komisyon, Uludağ Alanı içerisinde doğal sit alanlarının tescili, sınır değişiklikleri ve yeniden değerlendirilmesine yönelik karar almaya yetkilidir. Sit sınır ve derece değişiklikleri Komisyonun oybirliği ile aldığı karar doğrultusunda gerçekleştirilir.

(3) Komisyon aşağıda belirtilen üyelerden oluşur:

a) Üniversitelerin mimarlık, şehir planlama/şehir ve bölge planlama, orman mühendisliği, hukuk, çevre mühendisliği ve biyoloji bölümlerinden lisans eğitimlerini tamamlamış ve mezun olmuş, Bakanlıkça görevlendirilecek, alanında uzman ve en az on yıl deneyime sahip dört üye.

b) Bursa Valisi tarafından görevlendirilecek bir Vali Yardımcısı.

c) Bakanlık Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğünden iki üye ile Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünden bir üye, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünden iki üye ile Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğünden, alanlarında uzman birer üye.

ç) Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığından görevlendirilecek bir üye.

(4) Komisyonunda görülecek konunun niteliğine göre oy hakkı olmamak kaydıyla ilgili yerel yönetimler ile kurum ve kuruluşlardan uzman çağrılabilir. Komisyonun gündemiyle ilgili meslek odaları, Başkanlığın davetiyle toplantıya gözlemci olarak katılabilir.

(5) Üçüncü fıkranın (a) bendi uyarınca görevlendirilen Komisyon üyelerinin görev süresi iki yıldır. Yeni üyeler görevlendirilene kadar mevcut üyeler görevine devam eder.

(6) Komisyon kararları idari yargı yolu açık olmak üzere kesindir. Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler Komisyon kararlarına uymak zorundadır.

(7) Komisyonun kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esasları ile Komisyon üyelerinin atanması ve üyeliklerinin sona erdirilmesi Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 5’inci maddeyle ilgili 4 önerge var, 2’si aynı mahiyette.

Ayıklılık sırasına göre okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uludağ alanı içerisinde “doğal sit alanları” ibaresiyle sanki küçük bir alanmış gibi gösterilmeye çalışılsa da alan başkanlığı düzenlemesiyle ileride Millî Park içerisinde yapılacak her tür yapılaşmanın, sit sınır ve derece değişikliğinin önü açılmaktadır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin 3’üncü fıkrasının (a) bendi ile beşinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(3) Komisyon aşağıda belirtilen üyelerden oluşur:

“a) Üniversitelerin mimarlık, şehir planlama/şehir ve bölge planlama, orman mühendisliği, çevre mühendisliği, jeoloji mühendisliği, hukuk ve biyoloji bölümlerinden lisans eğitimini tamamlayarak mezun olmuş Bakanlıkça görevlendirilecek, alanında uzman ve en az 10 yıl deneyime sahip birer üye.”

(5) Üçüncü fıkranın (a) bendi uyarınca görevlendirilen Komisyon üyelerinin görev süreleri iki yıldır ve en fazla iki dönem görev yapabilirler. Yeni üyeler ilgili bakanlıklar, kurum ve kuruluşlarca, eski üyelerin görev sürelerinin bitiminin ardından en geç 45 gün içinde görevlendirilir. Yeni üyeler görevlendirilene kadar mevcut üyeler görevine devam eder. Eski üyeler ihtiyaç olduğu takdirde Başkanlıkça toplantılara oy kullanma hakkı olmaksızın davet edilebilirler.

İbrahim Halil Oral

Hayrettin Nuhoglu

Ankara

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

Teklifin 5'inci maddesinin 3'üncü fıkrasının (a) bendinde belirlenen mesleklere özel bir dağılım yapılmadığı için tamamının tek bir meslekten seçilmesi ya da ağırlığın tek bir mesleğe yönelmesi gibi bir durumun önü açılmaktadır. Teklifin hâlihazırdaki fıkrasıyla 4 üyenin tamamının hukukçu olması ya da çevre mühendisi olması mümkündür. Değişiklik teklifimizde, uzman üye sayısı artırılmakta ve uzmanlıklara göre açık bir dağılım yapılmaktadır. Böylece Komisyonunda her meslekten uzmanın yer alması açıkça sağlanmaktadır.

Teklifin 5'inci fıkrasında ise yeni üyelerin göreve başlama sürelerinde bir kısıtlama yer almamaktadır. İlgili kurumlarca yeni üye bildirilmediği takdirde Komisyondaki eski üyelerin aylarca görevine devam etme durumu vardır. Bunu açığa kavuşturmak amacıyla ilgili Bakanlık, kurum ve kuruluşların, yeni üyeleri en geç kırk beş gün içinde bildirmesi zorunluluğu getirilmiştir. Komisyondaki işlerin takibi, tecrübenin paylaşılabilmesi için eski uzman üyelerin Başkanlık tarafından Komisyona davetinin önü açılmaktadır. Böylece teknik konularda üyelik sürelerinin sona ermesiyle çıkan durumlar yaşandığında üyelerin tecrübe ve bilgilerini Komisyonla aktarılması sağlanmaktadır. Ayrıca üyelere dönem kısıtlığı getirilerek Komisyonun dinamizminin sağlanması amaçlanmıştır. Bu hususlar böylece yönetmeliğe bırakılmadan kanunla açığa kavuşturulacaktır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen olmadığı için gerekçesini okuttuğumuz önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyette 2 önerge var, okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/7450) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin 3'üncü fıkrasının (a) bendinde bulunan “hukuk” ibaresinden sonra gelmek üzere “jeoloji mühendisliği, harita mühendisliği” ibarelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İlyas Şeker

Metin Yavuz

Kocaeli

Aydın

Mustafa Demir

Jülide İskenderoğlu

İstanbul

Çanakkale

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Celadet Bey, buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün üzerinde uzunca konuşmalar gerçekleştirildi, jeolojik bir alanda jeoloji mühendislerinin olmaması bir sorun. Beş ayrı bölüm yazılmasına rağmen 4 üyeyle sınırlandırılmış, yine, bunun içinde jeoloji mühendisi yok, harita ve kadastro mühendisi yok. Burada asıl amaç çok seslilikle doğruya ulaşmak.

Aynı zamanda bu düzenlemede de şu eksiklik var: Bakanlık, bu 4 üye hakkının hepsini hukuk mezunları için kullanabilir ya da biyoloji bölümü mezunları için kullanabilir. Burada keyfilik yerine “her bir bölümden 1 kişi” diyebilirsiniz yani her bir mühendislik alanında 1 kişinin olması çok faktörlü bir alan için daha kıymetli olabilir. “İhtiyaç duyulduğunda” da denilebilir, mesela çok dava olacak diye Bakanlık 4 hukukçu mu yollayacak? Bunun bir standartla buluşturulması lazım, 14 üye yerine 20 üye olsun ama alanında uzman olan çok kişiden oluşturulsun bu Komisyon.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok teşekkür ederim.

Aslında bir bilgilennemeydi bu, özellikle söz almamın temel gerekçesi.

Bakın, 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi var ve bu kararnamenin 109’uncu maddesi var, bu maddenin de (a)’dan başlayan ve (f)’ye kadar giden çeşitli fıkraları var. Muhtemelen gerçekten bu kanunu getiren arkadaşların bunlardan haberi yok, gerçekten olmadığını düşünüyorum çünkü burada tabii varlıkların nasıl korunacağı, hangi kurumların yetkilendiği Cumhurbaşkanının kararıyla hepsi tek tek tarif edilmiş. “Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü... Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiat koruma alanları, sulak alanlar...” diyerek başlayan, giden bir maddeler zinciri; lütfen, bunu bir okuyun. Bununla beraber, bu kanun buna ters, karşı, örtüşmüyor arkadaşlar.

Yine, muhtemelen bu kararnameye bağlı bir Cumhurbaşkanlığı genelgesi var, 2 Ağustos 2019’da çıkmış bu genelge. Orada da Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Koordinasyon Merkez Kurulu kurulmuş. Yine, Cumhurbaşkanı tarif etmiş, içinde onlarca kuruluş var. Merak ediyorum, bu kuruluşun bundan haberi var mı? Bu kuruluş ne diye...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Kanun yapıyoruz Sayın Vekilim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İyi de kanun yaparken o kanunla ilgili bileşenlerin, o kanunun içerdiği maddelerin... Niye bunu söylüyorum, biliyor musunuz? O yüzden Uludağ için sadece ticaret, rant, turizm, kâr, yağma, talan kanunu getirdiniz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Ama öyle olmadığını defalarca anlattık.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Eğer bunlarla görüşseydiniz bunu, bunların haberi olsaydı ya da Cumhurbaşkanının... Bakın, özellikle söylüyorum: İlgili 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve genelge... Bakın, Cumhurbaşkanı... Eğer bunları okumuş olsaydınız bunlarla ilgili bu kurumlardan bir görüş alırdınız ve o zaman buraya gelen kanun teklifinin sadece Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna değil, öncelikle Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna gitmesi konusunda tutumunuzu ortaya koyardınız.

Rahatsızız Başkanım. Niye, neden? Bakın, burada Bursa’dan arkadaşlarım var ama yoklarsa da bu tutanaklardan okuyabilirler. 2 veya 3 tane çok önemli doğa tahribatını sizlerle paylaştım; Ovaazatlı’yı paylaştım, İznik Gölü’nü paylaştım ama arkadaşlar, koruma meselesi olunca, mesela “İşte, bu kurul şunu yapacak, bunu yapacak...” Toprak koruma kurulları vardı Başkanım, hâlâ var. Toprak koruma kurulları kuruldu, işlemeye başladı. İtirazlar gelip toprak koruma kurullarından istenilen kararlar çıkmayınca, bir baktık, toprak koruma kurullarının yapısı değişti; içindeki meslek odaları, içindeki değişik sivil toplum örgütleri azaltıldı; onun yerine rahat karar almak için, istedikleri kararın çıkarılmasını sağlamak için valilik toprak koruma kurullarının yapısını değiştirdi. Sadece bu değil, çevre etki değerlendirme meseleleri oldu. Bir yönetmelik çıktı, bayağı da iyiydi; çalışmaya başlamıştı, toplum açtığı davalarda sonuç alabiliyordu. Ben biliyorum, 5 defa ama 5’ten fazla çevre etki değerlendirme...

JÜLİDE İSKENDER OĞLU (Çanakkale) – Şov yapacak bir şey yok bunda yani bu çok...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Benim şova ihtiyacım yok efendim. Bakın, paylaşıyoruz bunu.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Kusura bakmayın ama bununla ilgili Kocaeli’de karar çıkaramıyoruz, çıkartmak da istemiyoruz. Doğru neyse ona göre çıkmalı.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – O güzel ama bazen de çok çıkardık. Ben söyleyeceğim...

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Siz bizi böyle itham edemezsiniz buraya gelip, lütfen.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Efendim, çok özür dilerim, bakın, eleştiri kabul etmeyeceksiniz toplanmayalım buraya.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Öyle değil ama yani eleştiri...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ne yapalım yani Uludağ’ı size teslim mi edelim! Ne istiyorsunuz!

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Öyle bir şey değil Sayın Vekilim, kusura bakmayın, öyle değil yani. İtham ediyorsunuz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Öyle değil mi? Efendim, çok öyle!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Orhan Bey konuşmasını tamamlaştın arkadaşlar.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Bu, eleştiri değil.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bakın, neden olduğunu söyleyeceğim size.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Ne münasebet yani.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bakın, neden olduğunu söyleyeceğim.

Karacabey Hürriyet köyü var değerli arkadaşlar. Bulgaristan’dan 1930’lu yıllarda gelen aileler o köyde 12 bin dönüm yer satın aldılar, 12 bin dönüm yer. Daha sonra, oradaki kadastro çalışmaları gelişti. İsim veriyorum, sayı söylüyorum. 142 aile, köylüler dediler ki: “6 bin dönümünü biz gelen kendi ailelerimiz içerisinde paylaşalım, geri kalan 6 bin dönümü de köy zilyetine yazalım, orayı mera olarak kullanalım, kimse orayı sahiplenmesin, orada güzelce hayvanlarımızı otlatalım ve köye hizmet edelim. 2014’te Büyükşehir Belediyesi olduktan sonra arkadaşlar, bu köye, o halka ait...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Son bir dakika.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Başkanım.

...parasını ödeyip aldıkları yer, mera olarak kullanılan yer önce Büyükşehir’e sonra Karacabey’e verildi, Karacabey Belediyesi orayı satın alıp bir kısmını sanayiye verdi arkadaşlar. Niye güvenmediğimizi, neden bu Başkanlığın çalışamayacağını, neden bunun tutsak bir kurum olduğunu, neden yarın başımıza, gelecekleri bugünden söylüyor olmaktan başka çaremizin olmadığını sizlerle paylaşmak isterim.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 5’inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’in (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 9/12/2022 tarihli görüşmelerinde Bursa Barosu Çevre Komisyonu Başkanının bir ifadesine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Başkanım, 5’inci maddeyle ilgili dün Bursa’dan gelen Baro Çevre Komisyonu Başkanının bir ifadesi vardı, yanlış bir ifade, tutanaklara da geçtiği için onu özellikle düzeltmek istiyorum.

Sayın Başkanım, dün Bursa Barosundan Çevre Komisyon Başkanı Eralp Atabek Bey, konuşmasında şöyle bir ifade kullandı: “Alan Başkanlığının almış olduğu kararlara Osmangazi Belediyesi bile itiraz edemiyor, itiraz etme hakkı yoktur.” Hatta biz itiraz ettik burada, konuşmasına. İtiraz ederken de aynen şu maddeyi kullandı: “5’inci maddenin (6)’ncı fıkrasına bakınız.” dedi. Ben şimdi 5’inci maddenin (6)’ncı fıkrasını okuyorum: “Komisyon kararları idari yargı yolu açık olmak üzere kesindir.” Kesinlikle bir sınırlama yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Kayıtlara geçti.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Dolayısıyla Osmangazi Belediyesi de oradaki vatandaş da başka bir STK’de ben de dâhil olmak üzere dava açabiliyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) (Devam)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Madde 6...

Danışma Kurulunun, görevleri ve çalışma

“MADDE 6 — (1) Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur;

a) Alan Başkanı

b) Bursa Ticaret ve Sanayi Odasından bir üye

c) Güney Marmara Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliğinden bir üye

ç) Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Bursa temsilcisi

d) Bursa Gençlik ve Spor İl Müdürü ya da yardımcısı

e) Osmangazi Belediye Başkanlığı temsilcisi

(2) Gerek görüldüğünde Danışma Kurulu toplantısına Başkanlığın daveti ile üniversiteler, ilgili sivil toplum kuruluşlarından ve meslek odalarından birer üye katılabilir.

(3) Danışma Kuruluna Bakan onayı ile ayrıca görevlendirme yapılabilir.

(4) Başkan aynı zamanda danışma kurulunun da başkanıdır.

(5) Danışma Kurulu, Başkanlığa danışmanlık eder ve tavsiyelerde bulunur.

(6) Danışma Kurulu, yılda en az dört kez olmak üzere gerekli görülen hallerde Kurul Başkanının çağırısı ile toplanır.

(7) Danışma Kurulunca bilgi, tecrübe ve uzmanlığından yararlanılabileceği düşünülen kişi veya kurum ve kuruluşların temsilcileri toplantıya çağırılabilir veya görüşleri alınabilir.

(8) Danışma Kurulunun görevleri, çalışma usul ve esasları ile kurul üyelerinin atanması ve üyeliklerinin sona erdirilmesi Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 6’ncı maddeyle ilgili 2 önerge var.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Dava başka bir şey, itiraz yolu başka bir şey.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 2 önerge var, okutuyorum... Lütfen, madde üzerinde söz alın.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, Eralp Bey, burada değil.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Madde üzerinde söz alın Nurhayat Hanım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Hayır, madde oylandı geçti yani.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Hayır, bir şey söylemedi, sadece “Dava açabilir.” dedi.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ben maddeyi okudum. “Dava edemez.” dedi. Burada “Dava eder.” diyor. Neye itiraz ediyorsunuz, anlamadım ki.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Hayır, ama yanlış onun söylemek istediği şeyi düzeltiyorum. İtirazı kastediyor, “Dava edemez.” demiyor.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir suçlama yok, düzeltme var.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ben, bunu okudum burada, başka bir şey yapmadım, kendi görüşüm değil, maddeyi okudum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK : Önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen olmadığı için gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

1961 yılında millî park ilan edilen Uludağ’da insan baskısı ve alan kullanımı giderek artmaktadır. Alanın gerçek sahibi olan canlıların yaşam alanları büyük tehdit altındadır. Uydu verileri ile coğrafi bilgi sistemlerinin algoritmaları kullanılarak son otuz beş yıllık döneme ilişkin yapılan analiz, Uludağ Millî Parkı sınırları içinde bulunan kayak merkezi ve yakın çevresinde kentleşme ile erozyon artışına bağlı vejetasyonda (birbirine benzer bitki türlerinde) ciddi azalmaları ortaya koymaktadır. Elde edilen verilere göre zirveye yakın kesimlerde su yüzeylerinde azalma ve çıplak kayalaşmada artış gözlenirken, yıllar içinde şiddetli erozyonların da olduğu tespit edilmiştir. Araştırmalar Uludağ Millî Parkı arazilerindeki çıplak kaya, yerleşim ve şiddetli erozyon yüzeylerinin kapladığı alanın otuz beş yıllık süreçte yüzde 7,8’den yüzde 13,3’e yükseldiğini ortaya koymaktadır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 6 – (1) Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur;

a) Alan Başkanı

b) Bursa Ticaret ve Sanayi Odasından bir üye

c) Güney Marmara Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliğinden bir üye

- ç) Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Bursa temsilcisi
- d) Bursa Gençlik ve Spor İl Müdürü ya da yardımcısı
- e) Osmangazi Belediye Başkanlığı temsilcisi
- f) Çevre Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nden bir üye
- g) Orman Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nden bir üye
- ğ) Jeoloji Mühendisleri Odası Güney Marmara Şubesi'nden bir üye
- h) Mimarlar Odası Bursa Şubesi'nden bir üye
- ı) İnşaat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nden bir üye

(2) Gerek görüldüğünde Danışma Kurulu toplantısına Başkanlığın davetiyle üniversiteler, ilgili sivil toplum kuruluşlarından ve birinci fıkrada ismi sayılmayan meslek odalarından birer üye katılabilir.

(3) Danışma Kuruluna Bakan onayı ile ayrıca görevlendirme yapılabilir.

(4) Başkan aynı zamanda Danışma Kurulunun da Başkanıdır.

(5) Danışma Kurulu, Başkanlığa danışmanlık eder ve tavsiyelerde bulunur. Başkanlık, bu tavsiyelere aykırı uygulama kararı alamaz.

(6) Danışma Kurulu, yılda en az dört kez olmak üzere gerekli görülen hallerde Kurul Başkanının çağırısı ile toplanır,

(7) Danışma Kurulunca bilgi, tecrübe ve uzmanlığından yararlanılabileceği düşünülen kişi veya kurum ve kuruluşların temsilcileri toplantıya çağrılabilir veya görüşleri alınabilir.

(8) Danışma Kurulunun görevleri, çalışma usul ve esasları ile kurul üyelerinin atanması ve üyeliklerinin sona erdirilmesi Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(9) Danışma Kurulu üyelerine herhangi bir maaş ya da huzur hakkı ödemesi yapılmaz.”

İbrahim Halil Oral

Hayrettin Nuhoglu

Ankara

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen var mı?

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun Hocam.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Teşekkür ederim.

Aslında uzun uzadıya ben önergemizi gündeme almayacağım ama ilave ettiğimiz şeyler hakikaten çok yararlı ve gerekli olan maddelerdir. Yani Çevre Mühendisleri Odası Bursa Şubesinden 1 üyenin çok açık ve sarıh olarak yazılmasında fayda görüyoruz biz. Orman Mühendisleri Odası Bursa Şubesinden 1 üye, Jeoloji Mühendisleri Odasından 1 üye, Mimarlar Odası Bursa Şubesinden 1 üye ve İnşaat Mühendisleri Odasından 1 üye. Bir de “Danışma Kurulu, Başkanlığa danışmanlık eder ve tavsiyelerde bulunur. Başkanlık, bu tavsiyelere aykırı uygulama kararı alamaz.” Yani bunu da bir gözden geçirmemiz lazım.

9’ncu maddede, bu maalesef AK PARTİ iktidarında biliyorsunuz bu yerler çeşitli insanlara karşı bir arpalık oldu. “Danışma Kurulu üyelerine herhangi bir maaş ya da huzur hakkı ödemesi yapılmaz.” maddesinin de eklenmesini rica ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir..

6'ncı maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Başkanlığın gelirleri ve giderleri

MADDE 7-(1) Başkanlığın gelirleri şunlardır:

a) Genel bütçeden yapılacak Hazine yardımları,

b) 2634 sayılı Kanun kapsamında yatırımcılara tahsis edilen veya kiralanın taşınmazlardan elde edilen gelirler hariç olmak üzere Uludağ Alanında bulunan Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin satışı, trampası, kiraya verilmesi, işletilmesi, işlettilmesi, ön izin verilmesi, irtifak hakkı kurulması, kullanma izni verilmesi ve ecimisil işlemlerinden elde edilen gelirler.

c) Marka ve patent gelirleri,

ç) Başkanlığa yapılacak başvurular ve Başkanlıkça sunulacak hizmetler karşılığı alınacak ücretler,

d) Her türlü tanıtım, basım ve yayın gelirleri, fikri mülkiyet haklarından kaynaklı gelirler,

e) Uludağ Alanındaki işletme ve faaliyet gelirleri,

f) Başkanlıkça verilecek idari para cezalarından elde edilecek gelirlerin yarısı,

g) Yardım, bağışlar ile sponsorluk gelirleri,

ğ) Başkanlık gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler,

h) Diğer gelirler.

(2) Başkanlığın giderleri şunlardır:

a) Uludağ Alanında etüt, envanter, planlama, proje çalışmaları, müşavirlik, denetim hizmetleri, jeo-lojik/jeoteknik etütlerin elde edilmesi, tabii kaynakların geliştirilmesi, düzenlenmesi, imar, islah ve çevre tan-zimi, özel plan ve projelere göre yapılacak her türlü faaliyetlerin gerektirdiği harcamalar,

b) Uludağ Alanında, planları gereğince taşınmazların kamulaştırılması, üzerlerinde sınırlı aynı hak tesisi ve kiralanmasına ilişkin harcamalar,

c) Uludağ Alanında yer alan işletme, sportif faaliyet, spor amaçlı organizasyon, tanıtma, altyapı, üstyapı, idare binası, sosyal binalar, ziyaretçi merkezi, tanıtma merkezi, saha sergileri ve bu tür faaliyetlerle ilgili her türlü harcamalar,

ç) Uludağ Alanı hizmetlerinin gerektirdiği her türlü araç, gereç, ekipman ve benzeri taşınırların satın alınması, kiralanması, bakımı, onarımı ve işletilmesi ile ilgili harcamalar,

d) Personel, istihdam, temsil ve ağırlama ile ilgili giderler,

e) Komisyon üyelerine ait yolluk ve huzur hakkı giderleri,

f) Demirbaş ve tüketim malzemeleri ile ilgili harcamalar,

g) Kültür ve turizm işletmeciliğine ait giderler,

ğ) Başkanlıkça tespit edilen aykırı uygulamaya konu yapı ve tesisleri yıkma ve yıktırma işlemleri dâhil aykırı uygulamaların giderilmesini sağlamaya yönelik işlemler ile ilgili giderler,

h) Başkanlığın görevleriyle ilgili diğer giderler.

(3) Başkanlığa yapılacak ücrete tabi başvurular ve Başkanlıkça sunulacak hizmetler karşılığı alınacak ücretlere ilişkin usul ve esaslar, ilgili kurumların görüşü alınarak Başkanlıkça çıkarılan yönetmelikte düzenlenir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 7’nci maddeyle ilgili 1 önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alan Başkanlığıyla birçok konuda tek kararla hareket edilmesinin önü açılmaktadır. Tek noktadan, tek ağızdan verilen kararların ne tür yanlışlara yol açtığını beş senedir tecrübe ediyoruz. Bunun bir benzerini Kapadokya’da yaşıyoruz. Mesele bürokrasiyi kolaylaştırmaksa bu neden şehrin içinde yapılmıyor da Uludağ’da yapılıyor? Danışma Kurulunun ağırlıklı olarak turizm ve ticaret iş hayatından oluştuğunu görüyoruz. Doğayı, yaşamı ilgilendiren bu önemli yapılanmada amaç koruma ise neden akademisyenler, bilim insanları, meslek odaları bulunmuyor?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Muafiyet ve indirimler

MADDE 8 – (1) Başkanlık, bu Kanunda ve ilgili mevzuatında sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan harçlardan ve harcamalara katılma paylarından, düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden ve tapu ve kadastro döner sermaye hizmet bedelinden muafır.

(2) Başkanlığa yapılan her türlü nakdî ve aynı bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebilir.

(3) Bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (c), (d) ve (e) bentleri hariç Başkanlığın bu Kanunda ve ilgili mevzuatında sayılan görevleriyle ilgili faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri dolayısıyla iktisadi işletme olmuş sayılmaz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 8’inci maddedeyiz.

1 önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 8’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uludağ Millî Parkı’nın endemik türlerinin ağırlıklı olarak bulunduğu 2.100 hektarlık bölümünün yönetimi, kurulması istenen Alan Başkanlığına devredilecek ve bu alanda millî park yasaları uygulanmayacaktır. Alan Başkanlığının içerisindeki hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının mal varlıkları üzerinde tam yetkili olması, bu sınırlar içerisindeki gerçek ve tüzel kişilere ait taşınmaz mallar ile tesisleri kamulaştırma yetkisine sahip olması, burada yapılacak her tür ve ölçekte planların hazırlanması, uygulanması ve buna benzer daha nice kararların alınması ve uygulanması yetkileriyle donatılmış Alan Başkanlığı projesinin Uludağ Millî Parkı’na çok büyük zararlar vereceği aşîkardır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Yasaklar ve cezalar

MADDE 9 – (1) Uludağ Alanının doğal değeri ile jeolojik/jeomorfolojik dokusunun, turizm potansiyelinin korunmasına ve yaşatılmasına yönelik alınan tedbirlere aykırı davranılması halinde ellibin Türk lirasından beş yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Birinci fıkra kapsamına girmeyen, Uludağ Alanının mevcut durumunu bozmayan ve yapısal uygulamalar içermeyen konulara ilişkin belirlenecek tedbirlere aykırı davranılması veya izin almaksızın turizm amaçlı sportif faaliyette bulunulması ve spor amaçlı organizasyon yapılması durumunda ise on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

3)Uludağ Alanında meri planlar ile geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarına aykırı yapılan inşai ve fiziki müdahalelerde 3194 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen idari para cezaları Başkanlıkça uygulanır.

(4) Uludağ Alanı sınırları içinde;

a) 6831 sayılı Kanun, 2872 sayılı Kanun ve 4915 sayılı Kanunda yasaklanan fiillerin işlenmesi hâlinde idari para cezaları iki misli artırılır. Uludağ Alanı içinde 2863 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinde belirtilen cezalar yarı oranında artırılarak uygulanır.

b) 6831 sayılı Kanunun 112 nci, 113 üncü ve 114 üncü maddelerine göre istenecek tazminat ve ağaçlandırma gideri bir misli artırılır.

(5) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası uyarınca verilen idari para cezaları Başkanlıkça uygulanır. Verilen idari para cezalarına karşı otuz gün içinde idare mahkemelerinde dava açılabilir. İdari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması takip ve tahsilatı durdurmaz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 9’uncu maddede yazıyor.

1 önerge var, okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökhan Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ben söz istiyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun Nurhayat Hanım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, önce deminki 5’inci madde üzerindeki görüşümü söyleyeyim. Okudunuz ya maddeyi, ben hukukçu olarak şunu söyleyeyim: Bunu buraya yazmaya gerek yok ki. Bizim Anayasa’mız ne diyor: “İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.” 12 Eylül faşist anayasasında birkaç kurumun işte, Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler, MGK vesaire, HSYK’yle ilgili engeller vardı; o da değiştirildi, kaldırıldı. Yani bu başkanlık kim ki bunun yargı yolu kapatılacak; bunu yazmaya gerek yok, zaten Anayasa’da var. Ha, burada, bunun üst makamı yok, itiraz mercisi yok, o böyle tek yetkili görünmesin diye “Bak, yargı yolunu açıyoruz.” gibi bir intiba uyandırılmaya çalışmış herhâlde, hiç gerek yok. Yani “Kesindir, sadece yargı yolu, başka bir yere itiraz edemezsiniz, bütün kurumlar da bununla bağlıdır.” diyor; bunu anlatmaya çalıştı arkadaşımız herhâlde, onu belirtiyim.

9’uncu madde... Hakan Bey gitmiş ama biraz önce oradan bana seslendi, hani “9’uncu maddenin son fıkrasını okuyun.” diye. Okudum. Şimdi, bu son fıkrada, herhâlde burada denilmek istenen şu: “Bakın, biz burayı koruyacağız, efendim, para cezaları getiriyoruz, üstelik -deminki gibi- bu para cezaları da yargı yoluna gidilse bile uygulanacak. Bakın, ne kadar korumaya çalışıyoruz.” denmeye çalışılmış. Ama ya, bu 9’un (1)’ini... Aranızda hukukçu arkadaşlar var mı? Ya, Hakan Bey de gitti. 9’un (1)’ini okuyan hiçbir ceza hukukçusu bunun uygulanabilir olacağını söyleyemez çünkü “suçta ve cezada kanunilik ilkesi” diye bir ilke vardır, en temel ilkedir ya, binyıllardır bu evrensel bir ilke olarak oluşmuş. Ya, bir kanuna somut bir şekilde şu, şu, şu fiili yaparsan sana şu ceza verilir diye yazılmadıkça kimseye ceza veremezsiniz ki. Ya, burada neye ceza vereceksiniz ben anlamadım. Diyor ki: “Uludağ Alanının doğal değerleri ile jeolojik/jeomorfolojik dokusunun, turizm potansiyelinin korunmasına ve yaşatılmasına yönelik alınan tedbirlerle aykırı davranılması halinde...” Hangi tedbir? Hangi eylem? Kim yaparsa, nasıl yaparsa, nasıl ceza vereceksiniz? Yazdığınız şeyde “...beş yüz bin Türk lirasına kadar...” Ya, oraya 20 katlı bir otel diyecek adamın çok mu umurunda olur 500 bin Türk lirası; 1 milyon, 3 milyon çok mu umurunda olur yani? İmar kirliliğiyle ilgili işlenen suçlarda bilmiyor muyuz verilen para cezaları hiç kimsenin umurunda değil, yapıyor, diyor ki: “Nasıl olsa bu kadar para cezası, ödenirse ödensin.” Onu zaten göze alıyor insanlar. Doğal olarak “Bu maddeyle biz ceza getirdik, koruyoruz.” falan hiç demeyin arkadaşlar. Hiçbir uygulanırlığı yoktur ne madde yazımı açısından, hukuk tekniği açısından uygulanabilir ne de fiili olarak uygulamada uygulanabilirliği yoktur.

Bursa'ya yıllar önce gelmiş olanlar vardır belki, son yıllarda gelmeyenler varsa söyleyeyim: Bursa'ya geldiğinizde Eski Santral Garajı'nın orada, "Kent Meydanı" yazıyor, kent meydanı. "Meydan" deyince aklınıza ne geliyor? Meydan, böyle boş alan, belki, işte...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Tehlikeli alan. "Meydan" demek "tehlikeli alan" demektir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – O da geliyor olabilir akıllarına. Boş bir alan, belki bir anıt, işte, o şehri şey yapacak tarihî bir şey, peyzaj falan gelir ama bizim Kent Meydanı'na geldiğinizde 3-4 katlı AVM görüyorsunuz. Ya, meydan yapacağız diye 3-4 katlı AVM yapan birileri, "Bunu Millî Parktan alıp alan başkanlığı yapacağım." dediğinde ne yapacak, kestiremiyoruz doğrusu. O yüzden güvenmiyoruz, inanmıyoruz, kesinlikle ranta açılacağı ve Uludağ'ın korunmayacağı... Bu maddelerin de uygulanabilir olmadığını tekrar vurgulamak istiyorum. Tekrar, bu maddeleri çekin diye hatırlatıyorum Komisyona.

Teşekkürler.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ediyoruz.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tekrimüzakere açıyoruz, 9'uncu maddenin tekrar görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gökân Bey ve arkadaşlarının verdiği önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

10'uncu maddeye geçiyoruz.

Çeşitli hükümler

MADDE 10 — (1) 2863 sayılı Kanun kapsamında kültür varlıklarını koruma bölge kurulu müdürlüklerine, koruma, uygulama ve denetim büroları ile çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerine verilen görev ve yetkiler Uludağ Alanında Başkanlık tarafından yürütülür.

(2) Bu Kanunda Başkanlığa verilen görevlerle ilgili olarak diğer mevzuatta Tarım ve Orman Bakanlığına yapılan atıflar Bakanlığa, Uludağ Millî Park Müdürlüğüne yapılan atıflar ise Başkanlığa yapılmış sayılır.

(3) Uludağ Alanının sınırları bölgenin kültürel ve doğal varlıkları ile turizm potansiyeli göz önünde tutularak ilgili Bakanlıkların görüşü alınarak Bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanî kararı ile değiştirilebilir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Aynı mahiyette 2 önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İbrahim Halil Oral

Hayrettin Nuhoglu

Ankara

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hocam, aynı mahiyetteki önergelerle ilgili olarak, buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkanım, bütün soruların, bütün bu kanunların en son şeyi... Tabiri caizse “soğanın cücüğü” meselesi var ya, hep Anadolu’da kullanılır. Şimdi, burada “Uludağ Alanının sınırları bölgenin kültürel ve doğal varlıkları ile turizm potansiyeli göz önünde tutularak ilgili Bakanlıkların görüşü alınarak Bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile değiştirilebilir.” ibaresi var. Biz bu kararın çıkarılmasını istiyoruz. Yani bizim bu kadar irademizle çıkardığımız kanunu, bütün mühendislerin, bütün uzmanların görüşleriyle çıkardığımız bir kanunu Cumhurbaşkanıya keyfine bırakmak kanuni midir? Biz bu maddenin kanun teklifinden çıkarılmasını istiyoruz.

Arz ederim.

Teşekkür ederim, sağ olasınız.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz Sayın Hocam.

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyonunda bulunan arkadaşlarımızın bir önerisi var, derler ki: “Bu maddeyi çıkarın, bu maddeyi bütünüyle geri çekin, bu teklif üzerinde tekrar görüşme yapma olanağımız daha sağlıklı olabilir.” Yani bu maddenin ısrarla çekilmesi konusunda bir talebimiz var.

Ama Değerli Başkanım, kıymetli milletvekilleri; belki de bu son sözüm olacak. Yirmi yıl insan hayatında az bir zaman değil; kent hayatında da değil, yaşam hayatında da değil.

Bursa’da yaşıyoruz. Uludağ’ın önemini bir kez daha kısa kısa sizinle paylaşmak isterim. 2.500 metre yüksekliğinde, Gemlik Körfezi’nden tutun da Bursa’nın bütününe görecektir gibi, Görecektir, Bakacak yaylasından, gözetim kulesinden tutun da Bursa’nın yüzde 80 içme suyu kaynağının sahibi; içinde 1.300 değişik biyoçeşitlilik barındıran ve bunun 32 adedinin sadece Uludağ’a özgü, çok özel yaban hayatının olduğu bir dağ. Yani Bursa için temiz hava demek, Bursa için su demek; yaşamın da en önemli hakkı olarak değerlendiriyoruz. Elbette yaşam hakkı en kutsal haktır ama yaşam hakkını siz havasız, susuz, ekmezsiz sürdüremezsiniz; su olmadan, hava olmadan yaşam hakkı sürdürülüyor; işte Uludağ tam da böyle bir şey Bursa için. Sadece Bursa için de değil, Türkiye için çok kıymetli, Türkiye’nin 5’inci Milli Parkı. Milli Park’ın detayları defalarca anlatıldı ama bütün bu kadar özelliği olan bir dağ konusunda... Şu anda Bursa’nın içme suyu sorunu var, çok yüksek oranda içme suyu sorunu var ve Nilüfer Barajı’nda ne yazık ki damla su yok -2 baraj, Doğancı ve Nilüfer, her ikisini yapanlara da teşekkür ediyoruz burada, çok kıymetli ama- Doğancı Barajı ve Nilüfer Barajı ikisi de Uludağ’dan -su sağlayan- beslenmektedir ve bu beslenme yetersiz kaldığı için şu anda Nilüfer sıfır. Doğancı Barajı’nda da son yağmura kadar elli günlük süremiz kaldı, onun üzerinden on beş gün daha geçti yani Bursa açıkçası içme suyu tehdidiyle karşı karşıya ve bugün Uludağ’a sadece biz Bursalılar olarak değil, bu Komisyonunda olan ve Türkiye’de olan herkesin bir içme suyu hakkı üzerinden, temiz hava alma hakkı üzerinden bakması lazım. O yüzden itirazım; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Bakanlığından, Komisyonundan çok Tarım ve Orman Bakanlığı üzerinden olmalıydı diye bakıyorum. Niye korkuyorsunuz? Söyleyeyim: Değerli arkadaşlar, Bursa ciddi anlamda yağmalandı, ciddi anlamda talan edildi. Bakın bir tek rakam belki bunu çok net ifade edecek. Bursa’yı bilenler için söylüyorum: Bursa Ovası 400 bin dekar, 400 bin dekar, 400 bin dönümdür. Bunun 190 bin dönümü yakın tarihte inşaat, yol, organize sanayi ve diğer amaç dışı kullanımlarla yok oldu. Değerli Komisyon üyeleri, 190

bin dönümden bahsediyorum, 190 bin dönümde birçok örnek söyleyebilirim: Yenişehir’de otomotiv test merkezi olarak ayrılan yerden tutun da meraların başka amaçla kullanılmasına kadar birçok alanda... Bakın Emet Çayı Kütahya’dan gelip Uludağ eteklerinden Bursa’nın içme suyu ve sulama suyunda kullanılan Emet Çayı, Kirmasti Çayı, onun devamında yine Uludağ’dan beslenen, onların devamı olan Kemalpaşa Çayı; bunlar şu anda Uluabat Gölü’nü tehdit etmekte ve bor kirliliğiyle karşı karşıya arkadaşlar, ciddi bir bor kirliliği var ama biz bütün bunları görmeyerek yüzlerce maden, yüzlerce mermer ocağını yok sayarak sadece bir alana odaklanarak da bunu yapamayız. Bakın, sadece 7 bin dönüm olan şimdi, 20 bin dönüme çıkarmak istediğiniz yeni alanlar ve 130 bin dönüm civarında olan Milli Park, bütün bunları da içine alarak Uludağ’ı bir bütün değerlendirmemiz lazım, Bursa’yla beraber, Kütahya’yla beraber, Marmara’yla beraber, Türkiye’yle beraber değerlendirmek lazım ve Bursa’nın, Uludağ’ın suyu biterse Bursa halkının içme suyu yetişmez, taban sularımız da bitti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 8 metrede, 6 metrede suya ulaştığımız yerlerde şu anda 70 metre, 80 metre, 100 metre, 110 metreye inmiş durumdayız. Ya Uludağ bu kadar önemli; hani turizmciler için bir para, bir gelir, bir kaynak sayılabilir ama Uludağ bir habitat, ekoloji, biyoçeşitlilik ve bir hayat. Bütün bunları görmezlikten gelerek...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Orhan Bey, süreniz bitti ama.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bitiriyorum.

Bizim yirmi yıllık ya da son otuz kırk yıllık kent tahribatını göz önüne aldığımızda korkmamız için çok sebep var, itiraz etmemiz için çok sebep var, gerçekten bu kanunun bu şekilde gelmesini reddetmek açısından çok sebep var; çok net. Ama bakıyorum Komisyona gelen kanuna, bir tek sebebi var yeni alanlar açmak için: Para, para, para. Biz Uludağ’a baktığımızda su görüyoruz, yeşillik görüyoruz...

METİN YAVUZ (Ayдын) – Şova devam ediyorsunuz.

JÜLİDE İSKENDERÖĞLU (Çanakkale) – Aynı konuları konuşuyorsunuz.

(Gürültüler)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Müdahale etmeyelim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Gerçeği söylüyorum, gerçek bu.

METİN YAVUZ (Ayдын) – Az önce “Toprak Koruma Kurulu” dediniz...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Evet.

METİN YAVUZ (Ayдын) – ...bakın açın şeye, kimler varmış bir görün.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Kim var? Karar verenlere bakın siz.

METİN YAVUZ (Ayдын) – Yanlış bilgi veriyorsunuz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sükûneti sağlarsanız...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Senin sesin gürdür, buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, aslında bu maddeyi geri çekseniz bu kanunun tamamını geri çekmiş olacaksınız. 10’uncu madde sizin tamamını geri çekmenizi gerektiriyorsa getirin bunu geri çekin, öbürlerinin üzerinde görüşmeye açalım.

Değerli Başkan, Uludağ'ın alanının sınırları, bölgenin kültürel ve doğal varlıkları ile turizm potansiyeli göz önünde tutularak, ilgili Bakanlıkların görüşü alınarak Bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı kararıyla değiştirilebilir; sınırlar değiştirilebilir yani Bakanlık teklif edecek, Cumhurbaşkanı sınırları değiştirecek. Yani ne yapar? Cumhurbaşkanı hiç azaltır mı? Hayır. Ne yapar? Çoğaltır, çoğaltır; Uludağ'ı da içine alır, Uludağ'ın arkasındaki dağları da alır içine. Bu maddenin yapılacak olan düzenlemesi, aslında tek adam zihniyetini çok iyi yansıtmaktadır. Bizim daha önce de söylediğimiz gibi, kanunlar sarayda hazırlanıyor ve Mecliste sadece imzaya açılıyor. Bu madde, bu kanun teklifinin ruhunu ve zihniyetini açıkça ortaya koymaktadır. Tek adamın verdiği bütün uygulamaları kabul etmiyoruz. Bu maddeyi tümüyle reddediyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hemen çekin bu maddeyi, anlaşılm.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Cesaretiniz varsa çekin.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Celadet Bey, söz mü istediniz?

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Evet, beş dakika bana da söz verirsiniz memnun olurum.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Efendim, bir şey söyleyecektim.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Hocam, bana söz verdi, ben konuşuyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Celadet Bey, buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Şimdi, benim daha önce de aynı Komisyonunda bir itirazım olmuştu. Gene sunum için son derece zayıf ve gayriciddi bir grafik, alan grafiği, sınırlarını belirleyen... Ya, bunu yapmak çok mu zor bir şey? Yani bir haritanın üzerine, bu sınırlara aydınları koyup üzerine oturttuğunuz zaman bu sınırlar neyi ifade ediyor? Çok zor bir şey olmasa gerek. Geçen defa da Sayın Şeker itiraz etmişti. “Orada koordinatlarını verdik.” dedi. Ama çoğu kişiye hiçbir anlam ifade etmiyor bu. Bazı şeyler gizleniyor gibi. Gerçi Sayın Çavuşoğlu da burada değil ama “Dört senemi verdim ben bunu hazırlamak için.” dedi.

Benim aklıma bir hikâye geliyor. Adamın biri derviş, gitmiş bir tekkeye “Ya, ben hizmet etmek istiyorum.” demiş. Kırk yılın sonunda “Ya, ben erdim.” diye çıkıyor ortaya. Heyet karşısına alıyor “Kerametini göster.” diyor. “Bu derede karşıdan karşıya geçmeyi ıslanmadan öğrendim.” diyor. Heyet diyor ki: “Ya, sen bir kayıkçının işini kırk senede öğrendiyse sen hiçbir şey öğrenmemişsin.”

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Teşekkür ederiz Celadet Bey.

Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Hakikaten ben şunu merak ediyorum: Sayın Cumhurbaşkanının önünde durabilecek, Cumhurbaşkanına “Ya, ben teklif yapmam Cumhurbaşkanım.” deme cesaretini gösterecek bir bakan var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Değiştirilen hüküm

MADDE 11- (1) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelin B) Özel Bütçeli Diğer İdareler bölümüne aşağıdaki satır eklenmiştir.

“44) Uludağ Alan Başkanlığı”

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 11’inci maddeyle ilgili 1 önerge var, okutup işleme alacağım.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökkan Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen yok.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi, Anayasa’nın bütünsel okunuşu ve yorumu, Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle birlikte değerlendirildiğinde Uludağ ekosistemi açısından geriye dönüşü mümkün olmayan zararlar doğuracağından geri çekilmelidir. Devletin önlemek, korumak, geliştirmek şeklindeki üçlü çevresel yükümlülüğü Uludağ ekosistemi için de geçerlidir. Buna karşın söz konusu yükümlülükler açısından test niteliği taşıyan Çevresel Etki Değerlendirmesi yapma gereği bile duyulmamıştır. Türkiye ve dünya için eşsiz bir ekosistem oluşturan Uludağ’la ilgili olarak kaleme alınmış teklif metni geri çekilmelidir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, tutanaktan bir uyarı var. “3’üncü maddede Celadet Bey’in önergesi oylanmadı.” diye uyarıyorlar. Oylandığını hatırlıyorduk ama tedbiren 3’üncü maddeyi tekririmüzakereye açıyorum.

Tekrar görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum... Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi tekrar görüşüyoruz. 3’üncü maddede 4 önerge vardı. Önergeleri tekrar oylayacağız.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – 3’üncü maddeyi oyladınız.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Oyladık da tekririmüzakereye açtık şimdi.

Celadet Bey’in önergesiyle ilgili tereddüt doğdu.

İlk önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökan Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gerekeçeyi okutuyorum söz isteyen olmadığı için:

Gerekeç:

2873 sayılı Millî Parklar Kanunu’nuzun 14’üncü maddesi açık ve net ifadelerle güçlü koruma nitelikleri içerir. Sorun, bu maddelerin yeterince uygulanmaması ve diğer yasalarla bu koruma kalkanının delinmeye çalışılmasıdır. Uludağ Alan Başkanlığı projesi Millî Parklar Kanunu’na aykırıdır. Sadece Uludağ’da yaşayan 32 endemik ve lokal endemik türün yok olmasının önündeki tek engel Uludağ’ın Millî Parklar Kanunu’yla korunmasıdır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin (17)’nci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mustafa Demir

Metin Yavuz

Jülide İskenderoğlu

İstanbul

Aydın

Çanakkale

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gerekeçeyi okutuyorum:

Gerekeç:

Öneriyle tekliften çıkarılmasını teklif ettiğimiz 3’üncü maddenin (17)’nci fıkrası aynı maddenin (6)’nci fıkrasıyla benzer hükümler içerdiğinden mükerrerliğe yer verilmemesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasında yer alan “taşınmaz kültür ve tabiat” ibaresinden sonra gelmek üzere “... varlıkları, ekolojik varlıklar ile su kaynak alanlarının korunmasına” ibaresinin eklenmesi, yine 2’nci fıkrada yer alan “Komisyon kararı” ibaresi yerine “Komisyonun oy birliğiyle aldığı kararlar” ibaresinin eklenmesi, 3’üncü fıkrasında yer alan “gerektiğinde” ibaresinin madde metninden çıkarılması, 5’inci fıkrasında yer alan “Başkanlığın” ibaresi yerine “Komisyonun” ibaresinin eklenmesi, 7’nci fıkrasında yer alan “Başkanlıkça” ibaresi yerine “Komisyon tarafından” ibaresinin eklenmesi, 11’inci fıkrasında yer alan “Başkanlıktadır” ibaresi kanun metninden çıkarılarak “Komisyondadır” ibaresinin eklenmesini ve 14’üncü fıkrasında yer alan “yaratmayacak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve doğal jeolojik/jeomorfolojik görünümü bozmayacak” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen olmadığı için gerekeçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 3'üncü maddesinin (2)'inci fıkrasında yapılacak ilave “ekolojik varlıklar ile su kaynak alanlarının korunmasına” ibaresiyle sadece kültür ve tabiat varlıklarına ilişkin değil, ekolojik varlıklar ile su ve kaplıca kaynak alanlarının korunmasına ilişkin hazırlanacak her türlü plan, proje, uygulama iş ve işlemlerinin de kurul kararlarına bağlanması amaçlanmıştır. Yine (3)'üncü fıkra yer alan “gerektiğinde” ibaresinin madde metninde çıkarılması gerektiği düşünülmektedir. Planlara aykırı yapılar konusunda Başkanlığa inisiyatif verilmekte, dilediğini yıkmama konusunda yetki vermektedir. Bu konu istismara açık olup bu istismarın önlenmesi amacıyla “gerektiğinde” ibaresi madde metninden çıkarılmalıdır.

(5), (7) ve (11)'inci fıkralarda yer alan Başkanlık tarafından uygulanması talep edilen iş ve işlemlerin komisyona devredilerek komisyonun işlevinin artması gerekmektedir.

Ayrıca (14)'üncü fıkra “...ve doğal jeolojik/jeomorfolojik görünümünü bozmayacak...” ibareleri eklenmelidir. Günümüzde Zeytinburnu'nda yapılan binaların İstanbul Sultanahmet Camii'nin doğal silüetini nasıl bozduğu gerçeğinden hareketle, yapılacak her türlü bina ve tesisin Uludağ'ın doğal jeolojik/jeomorfolojik görünümüne zarar vermeyecek, doğal çevre ile uyumlu olması amacıyla ilgili bende önerilen ibarelerin eklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4750) esas numaralı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasında yer alan “kültür ve tabiat varlıklarına,” ibaresinin “kültür ve tabiat varlıkları, ekolojik varlıklar ile su kaynak alanlarının korunmasına” şeklinde değiştirilmesini, (3)'üncü fıkra yer alan “gerektiğinde” ifadesinin metninden çıkarılmasını, (14)'üncü fıkra yer alan “çevre sorunu yaratmayacak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve doğal jeolojik/jeomorfolojik görünümünü bozmayacak” ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Halil Oral

Hayrettin Nuhuğlu

Ankara

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen olmadığına göre gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 3'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasına yapılacak ilaveyle sadece kültür ve tabiat varlıklarına ilişkin değil, ekolojik varlıklar ile su ve kaplıca kaynak alanlarının korunmasına ilişkin hazırlanacak her türlü plan, proje, uygulama iş ve işlemlerinin de kurul kararlarına bağlanması amaçlanmıştır.

(3)'üncü fıkra planlara aykırı yapılar konusunda Başkanlığa inisiyatif verilmekte, dilediğini yıkmama konusunda yetki verilmektedir. Bu konu istismara açık olup, bu istismarın önlenmesi amacıyla “gerektiğinde” ibaresi madde metninden çıkarılmalıdır.

14'üncü fıkra “ve doğal jeolojik/jeomorfolojik görünümünü bozmayacak” ibareleri mutlaka eklenmelidir. Günümüzde Zeytinburnu'nda yapılan binaların İstanbul Sultanahmet Camii'nin doğal silüetini nasıl bozduğu gerçeğinden hareketle, yapılacak her türlü bina ve tesisin Uludağ'ın doğal jeolojik/jeomorfolojik görünümüne zarar vermeyecek, doğal çevreyle uyumlu olması amacıyla ilgili bende önerilen ibarelerin eklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Mustafa Demir ve arkadaşlarının verdiği ve kabul edilen önerge doğrultusunda 3'üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Geçici maddedeyiz.

Geçiş dönemi bütçesi ve diğer işlemler

GEÇİCİ MADDE 1-(1) Bu Kanunla kurulan Başkanlık teşkilatlanıncaya kadar, Uludağ Milli Parkı'nın bu Kanunla Uludağ Alanı olarak belirlenen bölümünde, Uludağ Milli Parkı Müdürlüğü ilgili mevzuatına göre faaliyetlerine devam eder.

(2) Başkanlığın 2022 mali yılı harcamaları, yeni bir düzenleme yapıncaya kadar Bakanlığın 2022 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanır.

(3) Uludağ Alanına ilişkin olarak bu Kanunla Başkanlığa devredilen yetki ve görevler kapsamında kalan ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili idarelerce sözleşmeye bağlanmış olan işler, Başkanlık teşkilatı kuruluncaya kadar bu idarelerce yürütülür. Başkanlık teşkilatı kurulduğu tarih itibarıyla bu sözleşmeler ilgili idarelerce hak, alacak ve borçlarıyla birlikte Başkanlığa devredilmiş sayılır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca Başkanlığa devredilen sözleşmelerden dolayı ilgili idarelerce taraf olunan davalar, Uludağ Alanı ile ilgili kültür varlıklarını koruma bölge kurulu kararları ve tabiat varlıklarını koruma bölge komisyonu kararlarına karşı açılan davalar ile başlatılmış olan takiplerde Başkanlık kendiliğinden taraf sıfatını kazanır. Bu sözleşmelere ilişkin olarak bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce ilgili idarelerce yapılmış iş ve işlemler sebebiyle açılacak dava ve takipler Başkanlığa yöneltilir.

(5) Uludağ Alanına ilişkin Başkanlığın görev alanını ilgilendiren her türlü arşiv belgesi ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından bu Kanunun yayımlanmasından itibaren üç ay içerisinde Başkanlığa gönderilir.

(6) Bu Kanunun uygulanmasına dair yönetmelikler, Başkanlığın teşkilatlanmasının tamamlanmasını müteakip en geç bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

(7) Uludağ Alanı içerisinde meri tüm planların uygulaması, geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları belirlenene kadar devam eder. Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarının belirlenmesi ile meri planların uygulanması durdurulur. Üst ölçek planların hazırlanması sürecinde uygulanması durdurulmuş olan mevcut planlar Başkanlıkça incelenerek Komisyonun uygun görüşü ile yeniden yürürlüğe konulabilir.

(8) Bu Kanunda öngörülen Uludağ Alan planları, geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarının yürürlüğe girmesini takiben iki yıl içinde Komisyona sunulur.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Geçici maddede önerge yok.

Ben öncelikle Mustafa Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Başkanım, çok teşekkür ederim.

Şimdi, bu alan yönetimiyle ilgili geçmişte yaşadığımız bir çelişkiyi burada paylaşmayı arzu ederim. Bir defa, her şeyden önce, muhalefetin bu endemik bitkilerle ilgili endişelerinin, bu ekosistemin devamlılığıyla ilgili, sürdürülebilirliğiyle ilgili beklentilerinin, bu habitatın sağlanmasının sürekli hâle getirilmesiyle ilgili bütün endişelerinin, taleplerinin ve beklentilerinin son derece doğal olduğunu düşünüyoruz ve bunu da destekliyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Aynen katılıyorum bu konuda.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Şimdi, geçmiş dönemde, 2010 yılında, bir Tarihî Yarımada alan yönetimi olması gerektiği konusunda yine Kültür Bakanlığı ve Tarihî Yarımada’yla ilgili tüm bileşenlerin -Odalar, sivil toplum kuruluşları dâhil- bir talebi olmuştur. İlk endişe -benim değil, arkadaşlarımızın ilk endişesi- şuydu, dediler ki: Ya, Başkanım, bizim koruma amaçlı imar planımız var. Bu, zaten önce biz, sonra Büyükşehir, sonra Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından onaylanıyor ve bu, şehrin anayasası, buna müdahale etmek mümkün değil; çok muhkem bir yapı. Bu alan yönetimi nereden çıktı?” Biz de o zaman, alan yönetiminin Tarihî Yarımada’ya muhakkak çok önemli katkılarda bulunacağını düşündük ve başta üniversiteler olmak üzere ilgili bütün sivil toplum kuruluşları ve Oda temsilcileriyle uzun süre toplantılar yapmak suretiyle Tarihî Yarımada alan planını oluşturduk. Ne oldu peki? Evet, imar planları var şüphesiz, onu muhakkak muhafaza edeceksiniz ve uygulayacaksınız ama bazı yerler vardır ki, sadece imar planlarıyla oranın yönetilemeyeceği veya oranın hakkının verilemeyeceği gerçeği ortaya çıkıyor. Nedir mesela? Bunlardan bir tanesi Çanakkale, bir tanesi Ürgüp ve Göreme, bir tanesi Tarihî Yarımada. Bunları biz şöyle telakki etmiştik o zaman: Evet, anayasası var ama bu anayasa veya oluşmuş kanunların yürürlüğe girmesi ve uygulanmasında yönetmeliğe ihtiyaç var. Yani bu ihtiyaçlar düşündüğümüzde, mesela risk yönetimini kim yapacak? Şimdi, şu anda, 4 veya 5 tane kurum ve kuruluş Uludağ üzerinde hak sahibi, şu ana kadar. Bunun risk yönetimini kim yapacak? Hangi kurum burada özellikle muhatap? Bunun ulaşılabilirliğini kim yapacak? Mesela, oranın ziyaretçi yönetimini kim yapacak? Oranın eğitim ve bilinçlendirmesini kim yapacak? Oranın tüm sivil toplum kuruluşlarını bir çatı altında toplayıp bir masa etrafında toplayıp katılımını kim sağlayacak ve bunun sürdürülebilirliğini kim yapacak? Bu endemik bitkilerin hakikaten korunarak devamlılığını kim sağlayacak? Böyle baktığınızda ciddi bir karmaşa söz konusu.

Şimdi, arkadaşlarımızın hepsi olumsuz yönünden baktılar, hep inşai faaliyetler açısından baktılar. Ben inşai faaliyetler konusunda onlar kadar hassasiyet sahibiyim, onu söyleyeyim ama bu konuda da benim bir deneyimim oldu, onu paylaşmayı arzu ederim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Burası millî park ama.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Efendim?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Burası millî park, birinci derece tarihî sit alanı.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yok, yok, şey açısından söylüyorum...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sorun olduğunda...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yani ama sorunlar... Şüphesiz tarihî sit alanları ile doğal sit alanlarının ve millî parkların oluşturulacak alan yönetiminin stratejisi muhakkak farklıdır ama netice itibarıyla özel bir yer burası yani farklı 4 tane kurumun kendi düşünceleriyle buranın yürütülemeyeceğini görebiliyoruz.

Ben bir tane örnek vereyim yine kendi yaşadığımdan Sayın Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Toparlayalım.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Tamam.

2010 yılında Uludağ Ekonomi Zirvesi’ne katıldım konuşmacı olarak, “Belediye Başkanı” sıfatıyla katıldım. Biz aslında, Uludağ Ekonomi Zirvesi’nin her yıl tekrarlanması gereken bir çalışma olduğunu düşündük ve de Davos’a rakip olacak ve rekabet edecek bir altyapısı olsun arzusundaydık.

Şimdi, Başkanım, gittik oraya... Ya, dünyanın her tarafından ekonomistler geliyor ama çok eski, çok köhne; işte, toplantı yeri olmayan, gelen misafirlerin oturacağı alanlar olmayan, hakikaten toplantının içeriği ile mekanı mukayese ettiğimizde çok güçlük çektiğimiz bir yer. Ben tabii ki arkadaşlarımızın, muhalefetin düşüncelerinin, endişelerinin kesinlikle göz önünde bulundurularak... Ama Uludağ’ın da yaşayabilir, yaşanabilir, işte, faydalanabilir ama faydalanmak sadece faydalanmak değil, korumayla faydalanabilir ve de sadece kışın değil yani yaz, kış değerlendirilebilir bir yer olması gerektiğini düşünüyorum.

Mesela, kırk yıl önce gittiğim Uludağ’la -ya, arkadaşlar kırk yıl- şimdi gittiğim Uludağ arasında hiç fark yok, yok yani.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Geriye gidiyor Sayın Başkan.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Bütün her şey hep geriye gidiyor. Oraya gidecek nitelikli veya oraya anlam kazandıracak şeyler de yok. Mesela, millet Bulgaristan’a gidiyor İstanbul’dan, oraya gitmiyorlar. Bence Uludağ’ın çevresiyle birlikte Bursa’nın da kazanabileceği, bizim de kazanabileceğimiz, ülkemizin de kazanacağı ve uluslararası bir değere dönüşeceği bir altyapı çıkabilir buradan, zaten temel hedefimiz de bu.

Bunun için ben teşekkür ediyorum.

Sağ olun, var olun.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederim Mustafa Bey.

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok kısa Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, demokratik tutumunuzdan dolayı çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Mustafa Bey iyi şeyler söyledi ama sadece iki soruyla Mustafa Bey’e bir gönderme yapmak isterim.

Mustafa Bey, siz Uludağ’da yıllık ne kadar para toplandığını biliyor musunuz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mustafa Bey’e gönderme yapmayın lütfen de genele konuşalım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Peki, tamam, geçtim.

O zaman şunu söyleyeyim: Turizm Bakan Yardımcısı burada. Bu dediğiniz eksiklikler, bu dediğiniz binaların eskimesi, bu dediğiniz varsa hizmette noksanlıklar ya da biraz önce söylediğiniz koordinasyon, ücretlerin toplanması, yönetim gibi meselelerde bir muhatap kurum var; Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Millî Parklar Genel Müdürlüğü ama siz, Millî Parklar Genel Müdürlüğünün orada yapacağı planlamayı Çevre ve Şehircilik Bakanlığından, yetmez; Tarım ve Orman Bakanlığından, yetmez; Bayındırlık Bakanlığından, hepsinden bir izin alarak yapmak zorundasınız.

Bugün sizin geçirdiğiniz Alan Başkanlığı tamamen özerk, tamamen bağımsız, tamamen kendisi karar veriyor. Siz bu yasa teklifiyle getirdiğiniz yetkilerin onda 1’ini Uludağ Millî Parklar Bölge Müdürlüğüne verin.

AHMET UZER (Gaziantep) – Planlanıyor da Bakanlığa onay veriliyor burada.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Onu demiyorum.

Yetkiyi verin, Millî Parklar Genel Müdürlüğü koordinasyonu da sağlar, her türlü imkânı da sağlar, yeniler, çekicilik merkezi hâline de getirir. O zaman soru şu: Turizm Bakan Yardımcısı çok net söylüyor. “Geriye gidiyor.” diyor. Geriye götüren kim? Ortada bir sorun var, bile bile geriye götürülüyor, istenerek geriye götürülüyor, Millî Parkların genel çalışmasına engel konularak; çok net biliyoruz bütün bunları, çok farkındayız.

Evet, Bursa’yı bilmeyen, Uludağ’ı bilmeyen arkadaşlarımız sizin söylediklerinizi önemseyerek doğru kabul edebilir ama biz, Uludağ Millî Parklar Bölge Müdürlüğünde çalışan arkadaşlarımızı da biliyoruz, onların rahatsızlığını da biliyoruz, orada ücretlerin nasıl toplandığını da biliyoruz, parklarda ne olduğunu da biliyoruz; hepsini biliyoruz. Yer olmadığı için, yeni bir gündem yapmamak için de söylemiyorum ama bilmenizi istediğim çok net, çok açık şu: Sayın Başkan, eğer bu yetkilerin binde 1’i Millî Parklar Genel Müdürlüğüne verilseydi, Millî Parklar Genel Müdürlüğü her türlü koordinasyonu da her türlü altyapıyı da sağlayabilirdi. Şu anda personeli bile yok, personel izni bile verilmiyor bakın, personel alım izni bile verilmiyor. Millî Parklar Genel Müdürlüğüne personel alım izni verilmiyor Sayın Başkan. Ne diyeceğiz şimdi bu kuruma? Bu kurumun topladığı parayı soruyorum; Komisyona verirsiniz, Orman Bakanlığına sorarsınız. Millî Parklar Bölge Müdürlüğü, Uludağ’a girişlerden bir yılda ne kadar para topluyor? Bu paranın ne kadarı Uludağ’a harcanıyor, kimin kontrolünde? Şimdi bütünüyle bu parayı siz bu kuruma teslim edeceksiniz malla, mülkle, her şeyle ama her şeyle; olacak şey mi?

Ben tekrar çok net söylüyorum: Suyuyla, havasıyla, toprağıyla, gelen kanun teklifi Uludağ ve Bursa’ya katkı koymayacaktır; tam tersi, zarar verecektir. O yüzden bu kanun teklifinin Komisyondan geri çekilmesi, Komisyondan çıksa bile arada bir zaman oluşturulması, tartışılması, Genel Kurula gelene kadar o sürecin toplu, kitlelerle doğru değerlendirilmesi gerekir.

“Bursa kamuoyu” dediği... Madem, Bursa kamuoyuna o kadar güveniyor Hakan Bey, bununla ilgili bir referandum yapalım, çok da kıymetli olur -sever de referandum- görelim o zaman kamuoyunun algısı nedir, etkisi nedir? Bunu birlikte paylaşalım diyorum ben. Bu alanı bize sağlayan Kıymetli Başkana, değerli Komisyon üyelerine çok teşekkür ediyorum.

Hakan Bey de gelmiş; Hakan Bey, referandum yapın, şu işi çözelim Bursa’da.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Erkan Bey, kısa tatalım, zamanımız daraldı.

ERTUNÇ ERKAN BALTA (Artvin) – Çok kısa Başkanım.

Aslında Mustafa Demir Başkanım böyle bir yerin yönetimi açısından bu düzenlemenin neden gerekli olduğunu iyi izah etti. O yüzden, o konuda tekrara düşmek istemiyorum.

Ben 3 tane doğal millî parkın olduğu bir ilin milletvekiliyim; Sahara Millî Parkı, Hatila Millî Parkı, Kafkasör bölgesi ve Kaşgar bölgesi. Yine, doğal parkların olduğu ve doğal değerler, turizm değerleri açısından da flora çeşitliliği bakımından da... Mesela, biz, Uludağ’ı önemli bir turizm merkezi olarak biliyorduk, noktası olarak biliyorduk ama Uludağ’ın aynı zamanda doğal açıdan da bu kadar değerli bir yer olduğunu, endemik türlerin olduğunu, korunması gereken doğal değerlerinin çok fazla olduğunu bu vesileyle öğrenmiş olduk. Bunları da çok önemseyen birisi olarak, elbette ki böyle bir düzenlemenin ona fırsat vermesini biz de arzu etmeyiz. O noktada, arkadaşların eleştirilerine, daha doğrusu endişelerine katılıyorum ancak ben bu tür yerlerin... Bakın, dün otelciler adına buraya gelen arkadaş, orada 5 bin tane yatak kapasitesi olduğundan bahsetti. Oradaki yapılaşma, Millî Parklar, şayet burayı iyi koruyor idiyse bugüne kadar zaten bu yapılaşma o Millî Parklar döneminde olmuş.

Dolayısıyla şu ortaya çıkıyor ki Millî Parklar, buranın korunmasına da güzel taraflarıyla, iyi taraflarıyla geliştirilmesine de elvermiyor. Ben Artvin'deki bazı millî park bölgelerinde -ki 2 milyon turistin geldiğinden, 2 milyon insanın oradan yararlandığından bahsedildi dün; o kadar yoğun insan akımının olduğu yerler de değil- orayı korumak için gerekli olan çok basit tedbirleri almak için bile yıllarca mücadele ettiğimi biliyorum. Yani bırakınız orayı böyle tahrip edecek, korunması için... Faraza, işin bir tarafında DSİ, bir tarafında orman bölge müdürlüğü, bir tarafında Turizm Bakanlığı; bu tür yerlerin doğru idare edilebilmesi için... Ve orada istemesek de 5 bin yatak kapasitesi olan ciddi bir yapılaşma, ciddi bir turizm potansiyeli oluşmuş. Bunun yönetilmesi, klasik kurumlarımızla, o kurumlara verilmiş yetkilerle... Ve Millî Parkların yaklaşımını söyleyeyim: Millî Parklar sadece yasaklar... Yani, bunu yapmayın, onu yapmayın der.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Toparlayalım.

ERTUNÇ ERKAN BALTA (Artvin) – Dolayısıyla buradan doğru bir şekilde hem insanımızın istifade edebilmesi hem de oradaki doğal değerlerin korunabilmesi açısından bu tür bir düzenlemenin faydası olacağına inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Geçici 1'inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde önerge yok.

12'nci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 12 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söz isteyen yok.

12'nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 13 -(1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hakan Bey, buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Buraya geldiğim zaman...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hakan Bey, özür dilerim, sözünüzü kesmek istemem ama unuttum, şunu söyleyeyim de Kültür ve Turizm Bakan Yardımcımıza: Ya, şu Ets muhabbeti bizim canımızı çok sıktı ve rahatsız ediyor. Şu konuda bir açıklama yapın, bütün kamuoyu rahatlasın yani Ets'nin o bölgede bir arazisi var mı, kamu oraya bir şey tahsis etti mi? Ya, söyleyin, bitsin, gitsin yani millet rahatsız bu konuda, biz de bundan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hakan Bey, çok uzatmayalım, biraz acelemiz var.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Olumlu, eleştirel yaklaşımlarıyla destek veren herkese çok teşekkür ediyorum. Orhan Bey, bu, Uludağ girişi çıkışlarla ilgili bahsettiğiniz Millî Parklar Genel Müdürlüğünün geliriyle ilgili burada herhangi bir düzenleme yok. Uludağ Millî Parkların bu girişle ilgili mevcut ücretleri devam ediyor, problem yok yani, herhangi bir gelir alınmıyor buradan. Ha, sonrasında, otururlar, konuşurlar, anlaşılır alan başkanıyla, o başka bir şey.

İkinci olarak, işte “Bunu Bursa kabul etmiyor.” Yani şöyle, demokratik geleneklere göre bizim şöyle düşünmemiz gerekir: Biz bunu Sayın Cumhurbaşkanımızın ağzından Bursa mitinginde Bursalılara ilan ettik, sonrasında da parti çalışmalarımız münasebetiyle defalarca hep anlattık, bunu bir seçim beyannamesi, bunu bir geleceğe dönük taahhüt olarak ifade ettik. Sonuçta, bu beyandan sonra, Cumhurbaşkanımız, Bursa halkının yüzde 55,5’inin oyunu aldı.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Beş yıl önce.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Beş yıl önce taahhüt etti zaten.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Şimdi göreceğiz ama seçimde.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Beş yıl önce taahhüt etti, tamam.

Evet, şimdi, o da bir şeydir, o da demokrasidir; ona itiraz etmiyoruz ama şu anda böyle bir taahhüt var, Bursa halkı bunu destekledi, yüzde 55,5’le yetkiyi verdi. Bu beklentiyi karşılamak için bu yasayı yapıyoruz, durum bu kadar. Demokratik kurallara, geleneklere göre durum bundan ibarettir.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

13’üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelerin görüşmeleri tamamlandı.

Teklifin tümünün oylanmasından önce teklifin yazımı, imla kuralları, atıfların kontrolü, maddelerin düzenlenmesi hususunda Komisyon Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy çokluğuyla teklif kabul edilmiştir.

Özel sözcü olarak... Mustafa Demir Bey, İlyas Şeker Bey, Recep Uncuoğlu Beyi, ilaveten özel sözcü olarak oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi yazılması için tarih nedir, cuma günü?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – 16 Aralık Cuma.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 16 Aralık Cuma günü saat 12.00’ye kadar süre verilmiştir.

Hayırlı olsun.

Teşekkür ediyoruz katkı yapan herkese.

Kapanma Saati: 17.06

